

Uradni list

Evropske unije

C 231

Zvezek 48

Slovenska izdaja

Informacije in objave

20. september 2005

Obvestilo št.

Vsebina

Stran

I Informacije

.....

II Pripravljalni akti

Odbor regij

59. plenarne zasedanje 13. in 14. aprila 2005

2005/C 231/01	Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu	1
2005/C 231/02	Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj (ESRR)	19
2005/C 231/03	Mnenje Odbora regij o Kohezijskem skladu	35
2005/C 231/04	Mnenje Odbora regij o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu na trg pristaniških storitev in o beli knjigi o reviziji Uredbe (EGS) št. 4056/86 o določitvi pravil konkurence ES v pomorskem prometu	38
2005/C 231/05	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o prvem letnem poročilu o migraciji in integraciji	46
2005/C 231/06	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — Študija povezav med legalnimi in nelegalnimi migracijami	50

SL

Cena:
18 EUR

(Nadaljevanje na naslednji strani)

2005/C 231/07	Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o nadzorovanem vstopu oseb v EU, ki potrebujejo mednarodno zaščito, ter krepitvi zmogljivosti zaščite v izvornih regijah: izboljšanje dostopa do trajnih rešitev	55
2005/C 231/08	Mnenje Odbora regij sporočilu Komisije o Evropski sosedski politiki -strateški dokument	58
2005/C 231/09	Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA)	67
2005/C 231/10	Mnenje Odbora regij o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/88/ES o določenih vidikih organizacije delovnega časa	69
2005/C 231/11	Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o finančnem instrumentu za okolje (LIFE+)	72
2005/C 231/12	Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Sveta o specifičnih ukrepih na področju kmetijstva v najbolj obrobni regijah Unije	75
2005/C 231/13	Mnenje Odbora regij o območju svobode, varnosti in pravice: vloga regionalnih in lokalnih oblasti pri izvajanju Haaškega programa	83

II

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

59. PLENARNE ZASEDANJE 13. IN 14. APRILA 2005

Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu

(2005/C 231/01)

ODBOR REGIJ JE,

ob upoštevanju predloga UREDBE SVETA o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu, COM(2004)492 final — 2004/0163 (AVC);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 16. julija 2004, da se v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej temi posvetuje z Odborom;

ob upoštevanju sklepa Evropskega parlamenta, da se z Odborom posvetuje o tej temi;

ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 21. decembra 2004, da se v skladu s prvim odstavkom člena 265 in člena 80 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tej temi posvetuje z Odborom;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 26. maja 2004, da Komisijo za politiko ozemeljske kohezije zadolži za oblikovanje mnenja o tej temi;

ob upoštevanju drugih predlogov uredb Evropske komisije o Kohezijskem skladu, COM (2004) 494 final — 2004/0166 (AVC), Evropskem skladu za regionalni razvoj (ESRR), COM (2004) 495 final — 2004/0167 (COD) Evropskem socialnem skladu, COM(2004) 493 final — 2004/0165 (COD) in ustanovitvi Evropskega združenja za čezmejno sodelovanje (EZČS), COM(2004) 496 — final 2004/0168 (COD);

ob upoštevanju svojega mnenja o tretjem poročilu o ekonomski in socialni koheziji (CdR 120/2004 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju svojega predhodnega poročila glede upravljanja in poenostavitve strukturnih skladov po letu 2006 (CdR 389/2002 fin) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ UL C 318 z dne 22.12.2004, str.1.

⁽²⁾ UL 2003/C 256/01.

ob upoštevanju svojega mnenja o partnerstvu med lokalnimi in regionalnimi oblastmi in socialnoekonomskimi organizacijami: prispevek k zaposlovanju, lokalnemu razvoju in socialni koheziji, (CdR 384/2001 fin) ⁽³⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja g. Alberta Bora o finančnih perspektivah (Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Gradnja naše skupne prihodnosti: izzivi politike in proračunska sredstva razširjene Evrope 2007 — 2013), ki ga je komisija za politiko ozemelske kohezije sprejela 26. novembra 2004 (CdR 162/2004 rev. 3);

ob upoštevanju osnutka mnenja g. Rosaria Condorellija o predlogu za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj (ESRR), (CdR 233/2004 rev. 1);

ob upoštevanju osnutka mnenja g. Paive o predlogu za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o Kohezijskem skladu, (CdR 234/2004);

ob upoštevanju osnutka mnenja ge. Fernandez Felgueroso o predlogu za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem socialnem skladu, (CdR .../2004);

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja (CdR 232/2004 rev. 3), ki ga je komisija za politiko ozemelske kohezije sprejela 4. februarja 2005 (poročevalca: g. Nilsson, Kommunalrad/ORDF in g. Tatsis, Proedros Nomarchiakakis Aftodioikissis Dramas-Kavalas-Xanthis);

ter:

1. **KER** ključno merilo za oceno Odbora še naprej ostaja cilj iz člena 158 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Krepitev ekonomske in socialne kohezije za pospeševanje vsesplošnega skladnega razvoja Skupnosti ter zmanjševanje razlik med regijami, zlasti v zvezi z zmanjševanjem zaostankov v razvoju najbolj prikrajšanih območij, bo odločilno prispevalo h krepitvi vloge regionalnih in lokalnih organov oblasti v Evropski uniji ter uresničevanju ciljev, zastavljenih v Lizboni in Göteborgu;
2. **KER** člen III-220 osnutka Pogodbe o Ustavi za Evropo krepi kohezijski cilj z uvajanjem teritorialne razsežnosti: „*Da bi Unija pospešila svoj vsesplošni skladni razvoj, razvija in izvaja tiste svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske, socialne in teritorialne povezanosti*“;
3. **KER** je širitev prinesla mnogo dodatnih potreb po koheziji v Evropi, bo to zahtevalo dolgoročna in trajna prizadevanja;

mnenje sprejel na 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 13. aprila).

ODBOR REGIJ

darnosti in sodelovanja, in je tako eden od glavnih temeljev povezovanja med ljudmi in ozemlji v Uniji;

UVOD

I. Splošne ugotovitve

1. Odbor meni, da je na podlagi člena 158 Pogodbe o Evropski uniji regionalna razsežnost kohezijske politike nadvse pomembna in jo je po širitvi treba okrepiti, da bi spodbudili skladen razvoj Evropske unije;

2. pozitivno ocenjuje rezultate, ki so bili v zadnjih letih doseženi v smislu kohezije, in pozitiven učinek regionalne politike Evropske unije v zvezi s krepitvijo socialne in ekonomske kohezije Skupnosti kot celote; znova tudi poudarja, da je kohezijska politika, potrjena s Pogodbami, najmočnejši in najpomembnejši instrument, ki se uporablja za izvajanje načel soli-

3. sprejema finančne predloge Evropske komisije, ki kohezijski politiki dodeljujejo 336,1 milijard EUR, in porazdelitev tega zneska med tri cilje. Odbor regij meni, da je finančni predlog Komisije zadovoljiv za nadaljnjo pomoč regijam „starih“ držav EU ter hkrati enakopravno podpiranje novih držav članic, če bodo sredstva pravično porazdeljena in bo pomoč osredotočena na reševanje najresnejših težav. Ta predlog je začasno sprejet, vendar pod izrecnim pogojem, da si bodo Komisija in države članice prizadevale zagotoviti razumno povečanje ob upoštevanju novih zahtev, ki so nastale s širitvijo;

⁽³⁾ UL C 192 z dne 12.8.2002, str.53.

4. meni, da bo vsakršna oblika krčenja proračuna, ki ga je predlagala Evropska komisija, ogrozila temelje kohezijske politike in oslabila načelo solidarnosti, ki je očiten in bistven element identitete evropske integracije;

5. zato odklanja vsakršen poskus proračunskega prilagajanja zneskov, ki jih je predlagala Komisija glede razdelitve sredstev po ciljeh;

6. znova poudarja zapleteno povezavo med učinkovito evropsko regionalno politiko in izvajanjem lizbonsko-götebo-rške strategije. Prihodnja rast EU in konkurenčnost v vseh regijah Evrope bosta podprti z nadaljevanjem kohezijske politike EU, ki bo vključevala vse regije, in ne s ponovno nacionalizacijo te politike; konkurenčnost EU je odvisna od konkurenčnosti vsake regije;

7. opozarja, da bodo zamude pri začetku programskega obdobja zaradi dolgotrajnih pogajanj o finančnih perspektivah privedle do finančnih motenj in nestabilnosti v vseh lokalnih in regionalnih organih oblasti EU.

II. Novo partnerstvo za kohezijsko politiko

8. Odbor odobrava **koncentracijo virov in prednostnih nalog na tri cilje** (konvergenca, regionalno konkurenčnost in zaposlovanje ter teritorialno sodelovanje). To bo izboljšalo notranjo koherentnost, povezano z usklajevanjem strukturnih skladov na ravni Skupnosti in posebnimi sektorskimi evropskimi politikami, ter zunanjo koherentnost, ki zadeva povezanost različnih ravni delovanja (lokalna, regionalna, nacionalna, evropska);

9. pozdravlja dejstvo, da se bo **Kohezijski sklad** uporabljal za države članice, ki imajo BND nižji od 90 % povprečja Skupnosti. Za države članice, ki zaradi širitve ne bodo več upravičene do podpore, je treba poiskati politično rešitev;

10. pozdravlja predlog, da se podpora iz strukturnih skladov za **„cilj konvergenca“** osredotoči na trajnostni regionalni in lokalni gospodarski razvoj;

11. pozdravlja predlog, da Komisija poišče rešitev za regije, prizadete zaradi t. i. **statističnega učinka** v okviru novega cilja konvergenca. Vendar ustrezna določba iz osnutka uredbe ne sega dovolj daleč, saj ne nudi varnosti pri načrtovanju z ozirom na obseg podpore in uporabo pravil, ki urejajo pomoč;

12. odobrava predlog Komisije, da oblikuje **cilj „konkurenčnosti in zaposlovanja“ za vse regije**, ki ne spadajo pod

cilj konvergenca. Posebno pozornost bi lahko posvetili regijam z resnimi socialno-ekonomskimi problemi in velikimi potrebami po strukturnem prilagajanju. Te probleme je treba opredeliti na podlagi enotnih meril. Odbor tudi odobrava dejstvo, da se ta novi cilj uporabi za regionalno raven kot celoto;

13. se strinja, da regije, ki bodo v letu 2006 v celoti spadale pod cilj 1 in niso upravičene do pomoči v okviru cilja konvergenca, še naprej dobivajo začasno pomoč („postopno uvajanje“) iz strukturnih skladov ter na pošten in pravičen način nadaljujejo izpolnjevanje cilja regionalne konkurenčnosti in zaposlenosti;

14. ceni oblikovanje posebnega **„cilja teritorialnega sodelovanja“** ter integracijo nadnacionalnega in čezmejnega sodelovanja ter povezovanja v mreže, zahteva pa tudi vključitev medregionalnega sodelovanja kot neodvisnega elementa v novem cilju. Ta cilj mora posebej izpostaviti širjenje inovativnosti in najboljših praks z namenom spodbujati konkurenčnost EU;

15. se strinja, da podpora skladov upošteva **teritorialno razsežnost Evrope** s posebnim poudarkom na ponovni oživitvi mest, regij, odvisnih od ribolova, regij s posebnimi geografskimi in naravnimi ovirami (otoki, redko poseljena območja, gore in obmejne regije) ter najbolj oddaljenih regij;

16. pozdravlja novo predlagani **instrument sosedstva** kot instrument, ki krepi vizijo skupne evropske hiše, in poziva Komisijo, da predloži jasne predloge za uskladitev tega instrumenta in cilja teritorialnega sodelovanja, tako da se bo njuno vzajemno dopolnjevanje kar najbolj povečalo;

17. poudarja, da je treba na novo premisliti o nekaterih nadnacionalnih prostorih, da bi se upoštevala nova politična geografija Evrope glede na **prihodnjo širitev** in predlaga ohranitev tistih območij sedanjega čezmejnega sodelovanja 2000-2006, ki so izpolnila zahteve Skupnosti po koherentnosti in učinkovitosti ter prispevala k razvoju skupnih interesov in priložnosti regij, ki jih tvorijo;

18. pozdravlja integracijo **vprašanja enakosti med spoloma** v vseh fazah programiranja, izvajanja in ocenjevanja skladov;

19. priznava prizadevanje v smislu **poenostavitve upravljanja**, izboljšanja preglednosti in upravljanja skladov, ki jih zajema splošna uredba in zahteva enako ukrepanje tudi pri izvajanju predpisov, ki jih bo sprejela Komisija;

20. podpira predloge za krepitev **partnerstva** in sodelovanja tako med organi oblasti na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni kot z zasebnimi in socialnimi akterji v celotnem postopku programiranja, izvajanja in ocenjevanja za strukturne sklade in Kohezijski sklad;

21. odobrava uvedbo **strateškega pristopa** v sistem programiranja, saj vodi do novega političnega procesa, ki bo zmožen povečati kakovost načrtovanja in učinkovitost upravljanja. Hkrati pa nudi tudi priložnost za boljše usklajevanje nacionalnih strategij in strateških ciljev kohezijske politike;

22. meni, da bo uvedba **nacionalnih strateških okvirnih programov** prenesla upravne odgovornosti na organe upravljanja operativnih programov, in zato ocenjuje, da je vloga regionalnih in lokalnih oblasti možno dodatno okrepiti v vseh fazah kohezijske politike;

23. priznava, da vključitev novih izjem v zvezi z uporabo pravila N+2 povečuje **prilagodljivost** in pomaga regijam, zlasti v novih državah članicah, da pravočasno in pravilno črpajo sredstva za kohezijsko politiko, čeprav pričakuje, da si bo Komisija prizadevala doseči še večjo prilagodljivost.

III. Stališča Odbora regij

24. Odbor poudarja, da poenostavitev ni le vprašanje decentralizacije, temveč tudi **večje odgovornosti** sistema kot celote. Odbor regij poudarja pomembnost načela partnerstva in vključevanje izvoljenih predstavnikov lokalnih in regionalnih oblasti ter zahteva, da Komisija spodbuja države članice k izkoriščanju možnosti za sklepanje tristranskih sporazumov, kjer je to potrebno;

25. podpira prizadevanja Komisije za okrepitev **načela subsidiarnosti**. V prizadevanjih za poenostavitev bi Odbor regij zato rad poudaril pomen tega, da se centralizacija na ravni držav članic ne bi povečala. Pomembno je zagotoviti proces subsidiarnosti na lokalni in tudi na regionalni ravni. Ni treba, da je cilj le predaja odgovornosti državam članicam, temveč da se na ustrezni stopnji izvajanja ciljev kohezijske politike vključijo primerni akterji; zato želi, da se načelo subsidiarnosti uporablja tudi znotraj držav članic in ne le v okviru odnosa med državami članicami in Evropsko unijo;

26. meni, da bo večja vključenost regionalnih in lokalnih oblasti v vseh fazah prihodnjega programskega obdobja pozitivno vplivala na reševanje problemov absorpcije, ki so se pojavili v tekočem programskem obdobju;

27. zahteva, da Evropska komisija zagotovi podporni okvir za **teritorialno razlikovanje v predpisih in pravilih o državni pomoči**, ki bi omogočal ciljne javne naložbe, zlasti če se s tem lahko odpravijo pomanjkljivosti trga za doseg cilja teritorialne kohezije;

28. predlaga, da se nekatere **zelo redko poseljene regije** obravnavajo kot posebni primeri z ustreznim upoštevanjem resnosti obstoječih okoliščin, kot je navedeno v pristopnih pogodbah Švedske in Finske;

29. meni, da bi bilo treba predlog o **izvajanju cilja evropskega teritorialnega sodelovanja** jasneje izraziti. Vsekakor je treba zlasti pri programih spodbujanja, ki se jih upravlja čezmejno, vložiti ogromno truda za poenostavitev upravljanja, ker so doslej zelo zapletena zakonodaja in upravni predpisi EU predstavljali pomembno oviro za čezmejno sodelovanje;

30. ceni vključitev **morskih meja** za teritorialno sodelovanje in zahteva prilagodljivo interpretacijo meje 150 km, kar bo omogočilo pomembno sodelovanje med regijami s skupnimi morskimi mejami;

31. predlaga, da za izboljšanje **učinkovitosti medregionalnega sodelovanja** regionalni programi zajemajo celoten izbor strateških tem, ki predstavljajo dodano vrednost na evropski ravni in dovolj finančnih virov;

32. pozdravlja pozornost, ki jo Komisija namenja krepitvi **socialnega vključevanja**, in poziva k še več ukrepom, s katerimi bi se bilo mogoče odzvati na potrebe invalidov;

33. meni, da bi bilo treba več pozornosti nameniti problemom staranja prebivalstva, saj bodo ti eden glavnih izzivov s katerim se bo soočala Evropa v naslednjih desetletjih;

34. močno priporoča, da prihodnji programi, ki se financirajo iz sredstev strukturnih skladov, zajemajo tudi vprašanja metropolitanskih regij, kot so prenova mest, socialna prikrašnost, gospodarsko prestrukturiranje in javni prevoz. Strukturni skladi morajo prispevati k trajnostnemu razvoju v mestih;

35. je zaskrbljen zaradi določitve stopnje sofinanciranja Skupnosti v zvezi s skupnimi javnimi izdatki, saj bi to utegnilo zasebni sektor odvrniti od sodelovanja v programih. Zato predlaga, da se prispevek iz sklada izračuna glede na celotno nacionalno porabo kot bistveno orodje za krepitev **javno-zasebnih partnerstev**;

36. zahteva aktivno posvetovanje z Odborom regij ob udeležbi na **spomladanskem zasedanju Evropskega sveta**, kjer poteka letno preverjanje agend konkurenčnosti in kohezije. Lokalne in regionalne oblasti bodo tako lahko predstavile vprašanja in dobre prakse, ki so potrebne za boljše delovanje odprte metode usklajevanja pri izvajanju lizbonske in göteborgske strategije;

37. trdi, da bi moral biti **nacionalni strateški referenčni okvir** jednat strateški dokument, ki pušča dovolj prostora za uporabo operativnih programov regij, da se določijo posebni cilji in dejavnosti za vsako regijo. Poleg tega bi morali preprečiti, da bi takšen dokument povzročal zamudo pri postopku sprejemanja operativnih programov ali dodatne ovire za njihovo izvajanje;

38. poziva Komisijo, da vzdržuje sedanji sistem za **rezervo na podlagi doseženih rezultatov**;

39. predlaga, da se preuči sistem, v katerem se samo **vračljivi DDV** ne bi upoštevali kot prispevek v okviru ESRR,

podobno kot je Komisija že predlagala za ESS. Sedaj tako nastajajo konkretni stroški za dejavnosti na lokalni in regionalni ravni. Ker DDV za državo predstavlja dohodek, je treba izdelati model, po katerem bo mogoče odstraniti negativni vpliv na lokalni in regionalni ravni;

40. meni, da se bo negativni učinek **pravila N+2** nadaljeval na začetku programskega obdobja, predvsem v primeru cilja teritorialnega sodelovanja ter bistvenih investicijskih projektov, ki ne dosegajo praga vsote velikih projektov. Ta negativni učinek bi bilo mogoče precej zmanjšati s povečanjem deleža plačil, ki jih ne zajema samodejno prenehanje prevzetih obveznosti;

41. zahteva, da se operativni programi, prednostne naloge in ukrepi jasno sklicujejo na zavezujoče okoljske obveznosti;

42. meni, da mora kohezijska politika spodbujati politiko prostorskega razvoja, ki bo lahko upoštevala sedanje strukture vseevropskega sodelovanja in možnosti za sodelovanje v okviru skupnih teritorialnih značilnosti.

PRIPOROČILA ODBORA REGIJ

NASLOV I

CILJI IN SPLOŠNA PRAVILA O POMOČI

POGLAVJE I

Obseg in definicije

Priporočilo 1

Člen 2, odstavek 5

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
5) „javni izdatek“: vsak javni prispevek k financiranju operacij, ki izvira iz proračuna države, regionalnih ali lokalnih oblasti, Evropskih skupnosti v povezavi s Strukturnimi skladi in Kohezijskim skladom ter vsak podoben izdatek. Vsak prispevek k financiranju operacij, ki izvira iz proračuna subjektov javnega prava ali združenj ene ali več regionalnih ali lokalnih oblasti ali subjektov javnega prava v smislu Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev, se šteje za javni prispevek;	5) „javni izdatek“: vsak javni prispevek k financiranju operacij, ki izvira iz proračuna države nacionalnih, regionalnih ali lokalnih oblasti, Evropskih skupnosti v povezavi s Strukturnimi skladi in Kohezijskim skladom ter vsak podoben izdatek. Vsak prispevek k financiranju operacij, ki izvira iz proračuna subjektov javnega prava ali združenj ene ali več regionalnih ali lokalnih oblasti ali subjektov javnega prava v smislu Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev, se šteje za javni prispevek;

Obrazložitev

Javni izdatek je javni prispevek javnih organov. Nepotrebno je opredeljevati, od kod prihajajo javna sredstva. To samo oblikuje ovire in omejitve namesto ustvarjalnosti na lokalni in regionalni ravni ter partnerstva, kot je navedeno v členu 10.

Priporočilo 2

Člen 3, odstavek 1

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
1. Dejavnosti Skupnosti po členu 158 Pogodbe so namenjene krepitvi gospodarske in socialne kohezije razširjene Skupnosti z namenom spodbujanja usklajenega, uravnovešenega in trajnostnega razvoja Skupnosti. Te dejavnosti se izvajajo s pomočjo Skladov, Evropske investicijske banke (EIB) in ostalih obstoječih finančnih instrumentov. Usmerjene so v soočanje z izzivi, povezanimi z gospodarskimi, socialnimi in teritorialnimi neskladji, ki so nastala zlasti v državah in regijah, ki zaostajajo v razvoju, s pospeševanjem gospodarskega in socialnega prestrukturiranja in s staranjem prebivalstva. Dejavnosti Skladov vključujejo, na nacionalni in regionalni ravni, prednostne naloge Skupnosti v smeri trajnostnega razvoja s povečanjem rasti, konkurenčnosti in zaposlovanja, socialne vključenosti ter varovanja in kakovosti okolja.	1. Dejavnosti Skupnosti po členu 158 Pogodbe so namenjene krepitvi gospodarske in socialne kohezije razširjene Skupnosti z namenom spodbujanja usklajenega, uravnovešenega in trajnostnega razvoja Skupnosti. Te dejavnosti se izvajajo s pomočjo Skladov, Evropske investicijske banke (EIB) in ostalih obstoječih finančnih instrumentov. Usmerjene so v soočanje z izzivi, povezanimi z gospodarskimi, socialnimi in teritorialnimi neskladji, ki so nastala zlasti v državah in regijah, ki zaostajajo v razvoju, s pospeševanjem gospodarskega in socialnega prestrukturiranja in s staranjem prebivalstva. Pri uresničevanju ciljev kohezijske politike Skupnost <u>prispeva k usklajenemu, uravnoveženemu in trajnostnemu razvoju gospodarskih dejavnosti na ozemlju EU.</u> Dejavnosti Skladov vključujejo, na nacionalni in regionalni <u>in lokalni</u> ravni, prednostne naloge Skupnosti v smeri trajnostnega razvoja s povečanjem rasti, konkurenčnosti in zaposlovanja, socialne vključenosti ter varovanja in kakovosti okolja.

Obrazložitev

S poudarkom cilja kohezijske politike na splošno in z uvrstitvijo dejavnosti in ukrepa v drugi pododstavek smo obnovili bistvo skupne kohezijske politike na ravni Skupnosti. Priporočilo je v skladu s členom 1 Uredbe 1260/99, ki določa, da „pri uresničevanju teh ciljev Skupnost prispeva k ...“. Osnutek besedila v tem predlogu uredbe jasno prestavi poudarek: „ukrep, sprejet v okviru skladov, vključuje na državni in regionalni ravni prednostne naloge Skupnosti v korist trajnostnega razvoja z okrepitvijo rasti“ (finančni cilj). Ta določba ima očitno drugačen poudarek od trenutnega predloga.

Priporočilo 3

Člen 3, odstavek 2, točka a)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
a) cilj „konvergence“ je usmerjen v pospeševanje konvergence najmanj razvitih držav članic in regij z izboljšanjem pogojev za rast in zaposlovanje s pomočjo povečevanja in izboljšanja kakovosti naložb v fizični in človeški kapital, razvoja inovacij in družbe znanja, prilagodljivosti na gospodarske in socialne spremembe, varovanja in izboljšanja okolja ter upravne učinkovitosti. Ta cilj predstavlja prednostno nalogo Skladov.	a) cilj „konvergence“ je usmerjen v pospeševanje konvergence najmanj razvitih držav članic in regij z izboljšanjem pogojev za rast in zaposlovanje s pomočjo povečevanja in izboljšanja kakovosti naložb v fizični in človeški kapital, <u>infrastrukturo in podjetništvo</u>, razvoja inovacij in družbe znanja, prilagodljivosti na gospodarske in socialne spremembe, varovanja in izboljšanja okolja ter upravne učinkovitosti. Ta cilj predstavlja prednostno nalogo Skladov.

Obrazložitev

Za cilj „konvergence“ je pomembno, da ima jasen poudarek na vprašanih infrastrukturi, pri čemer ni mišljena samo fizična infrastruktura, ampak tudi človeški kapital in podjetniška infrastruktura ter infrastruktura za razvoj inovacij in družbe znanja, za varstvo in izboljšanje okolja ter izboljšanje upravne učinkovitosti.

Priporočilo 4*Člen 6, odstavek 1*

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Ob predložitvi nacionalnega strateškega referenčnega okvira vsaka zadevna država članica našteje NUTS I in NUTS II regije, za katere bo predložila program za financiranje s strani ESRR.	Ob predložitvi nacionalnega strateškega referenčnega okvira vsaka zadevna država članica, v <u>dogovoru z regijami</u> , našteje NUTS I in NUTS II regije, za katere bo predložila program za financiranje s strani ESRR. <u>V skladu s členom 34(2) lahko torej država članica predlaga programe na drugi, primernejši teritorialni ravni.</u>

Obrazložitev

Zaradi jasnosti je pomembno sklicevanje na člen 34 (točka 2), ki državi članici dovoljuje, da predlaga operativne programe na drugih teritorialnih ravneh kot so regije NUTS I ali NUTS II.

Priporočilo 5*Člen 7, odstavek 3*

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Za namene mrež sodelovanja in izmenjave izkušenj je upravičeno ozemlje Skupnosti.	Za namene mrež sodelovanja in izmenjave izkušenj <u>Do široko zasnovanega, medregionalnega sodelovanja, ki lahko sega od izmenjave izkušenj vse do izvajanja investicijskih projektov, je upravičeno ozemlje Skupnosti. S tem naj bi v prihodnosti omogočali tudi projekte ob dosedanjih notranjih in novih zunanjih mejah Unije.</u>

Obrazložitev

Nadnacionalno sodelovanje poteka v eni izmed trinajstih za to določenih regij. Poleg tega pa je pomembno, da se pripravijo projekti za sodelovanje z drugimi regijami Unije, ki niso upravičene do financiranja v okviru čezmejnega ali nadnacionalnega sodelovanja. Če je sodelovanje omejeno na izmenjavo izkušenj in vzpostavitev mrež, to ne izpolnjuje potreb, ki jih za te regije predstavlja krepitev sodelovanja z drugimi regijami Unije. Ravno zato je treba pri širšem vprašanju čezmejnega in nadnacionalnega sodelovanja upoštevati tudi medregionalno sodelovanje.

POGLAVJE IV

Načela pomoči**Priporočilo 6***Člen 10, odstavek 1*

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
O pomoči Sklada odloča Komisija v okvirih tesnega sodelovanja, v nadaljevanju „partnerstva“, med Komisijo in državo članico. Država članica organizira, v skladu z obstoječimi nacionalnimi predpisi in praksami, partnerstvo z organi in telesi, ki ji določijo, in sicer:	O pomoči Sklada odloča Komisija v okvirih tesnega sodelovanja, v nadaljevanju „partnerstva“, med Komisijo in državo članico <u>ter regijami</u> . Država članica organizira, v skladu z obstoječimi nacionalnimi predpisi in praksami, partnerstvo z <u>ustreznimi</u> organi in telesi, ki jih določijo , in sicer:

Obrazložitev

Uredba mora zagotavljati udeležbo regij v vseh fazah pogajanja o skladih. Predlog Komisije pogojuje sodelovanje regij v postopku pogajanj s tem, da jih mora država članica imenovati. Regije morajo nujno imeti možnost neposredno razpravljati s Komisijo, ko se pogajajo o pomoči iz skladov na tem področju.

V beli knjigi o upravljanju Komisija sama poudarja, da povečanje odgovornosti regij za izvajanje politik Skupnosti — konkretno omenja kohezijsko politiko — ne spremlja tudi dejanska večja udeležena regij na ravni EU, ker nacionalne vlade regij ne vključujejo v zadostni meri v pripravo stališč o politikah Skupnosti. Eden od načinov kako zagotoviti vključenost regij v pogajanja o kohezijski politiki bi bil ta, da se to zapiše v uredbe.

Za zaključek: regije bi morale biti v uredbi priznane kot organi za upravljanje in plačili organi. Zato je potrebno, da direktno razpravljajo s Komisijo v vseh fazah pogajanja o skladih.

Priporočilo 7

Člen 10, odstavek 1 c)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
c) vsakim drugim ustreznim telesom, ki predstavlja civilno družbo, okoljske partnerje, nevladne organizacije in telesa, odgovorna za spodbujanje enakosti med moškimi iz ženskami.	c) vsakim drugim ustreznim telesom, ki predstavlja civilno družbo, okoljske partnerje, nevladne organizacije, <u>socialnoekonomske organizacije</u> in telesa, odgovorna za spodbujanje enakosti med moškimi iz ženskami.

Obrazložitev

Partnerstvo bi moralo okrepiti vključevanje socialnoekonomskih organizacij.

Priporočilo 8

Člen 10, odstavek 2

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
2. Partnerstvo se izvaja ob popolni usklajenosti z institucionalnimi, pravnimi in finančnimi pristojnostmi vsake partnerske kategorije. Partnerstvo pokriva pripravo in spremljanje nacionalnega referenčnega strateškega okvira kot tudi pripravo, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje operativnih programov. Države članice vključijo ustrezne partnerje, zlasti regije, v različnih programskih stopnjah in v časovnih rokih, ki so določeni za vsako stopnjo.	2. Partnerstvo se izvaja ob popolni usklajenosti z institucionalnimi, pravnimi in finančnimi pristojnostmi vsake partnerske kategorije. Partnerstvo pokriva pripravo in spremljanje nacionalnega referenčnega strateškega okvira kot tudi pripravo, <u>financiranje</u> , izvajanje, spremljanje in ocenjevanje operativnih programov. Države članice vključijo ustrezne partnerje, zlasti regije <u>in mesta</u> , v različnih programskih stopnjah in v časovnih rokih, <u>ustreznih ki se določeni za vplivanje na</u> vsako stopnjo.

Obrazložitev

Pomembno je, da se partnerstvu zagotovi možnost, da ima vpliv na faze programiranja. To pa je možno doseči samo, če ima na voljo dovolj časa. Pomemben je tudi vpliv na vprašanja financiranja, zato ga je treba dodati.

POGLAVJE V

Finančni okvir**Priporočilo 9****Člen 15, odstavek 2**

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Člen 15 Skupna sredstva 1. Razpoložljiva sredstva za prevzem obveznosti Skladov za obdobje 2007-2013 znašajo 336.1 milijardo EUR v cenah iz leta 2004, v skladu z letno razporeditvijo, ki je prikazana v prilogi I. Za namene programiranja in kasnejše vključitve v splošni proračun Evropskih skupnosti se zneski iz prvega pododstavka indeksirajo na do 2 % na leto. Razdelitev proračunskih sredstev med cilji, ki so opredeljeni v členu 3(2) je takšna, da zagotovi znatno koncentracijo na regije „konvergenčnega“ cilja. 2. Komisija pripravi okvirne letne razčlenitve po državah članicah v skladu z merili iz členov 16, 17 in 18 in brez poseganja v določbe iz členov 20 in 21.	Člen 15 Skupna sredstva 1. Razpoložljiva sredstva za prevzem obveznosti Skladov za obdobje 2007-2013 znašajo 336.1 milijardo EUR v cenah iz leta 2004, v skladu z letno razporeditvijo, ki je prikazana v prilogi I. Za namene programiranja in kasnejše vključitve v splošni proračun Evropskih skupnosti se zneski iz prvega pododstavka indeksirajo na do 2 % na leto. Razdelitev proračunskih sredstev med cilji, ki so opredeljeni v členu 3(2) je takšna, da zagotovi znatno koncentracijo na regije „konvergenčnega“ cilja. 2. Komisija pripravi okvirne letne razčlenitve po državah članicah v skladu z merili iz členov 16, 17 in 18, ter po regijah, in brez poseganja v določbe iz členov 20 in 21. <u>Posebno pozornost je treba nameniti območjem z resnimi in stalnimi naravnimi ali demografskimi ovirami, kot so najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva, otoki ter čezmejna in gorska območja.</u>

Obrazložitev

Regije bi morale sodelovati pri razdeljevanju skladov. S tem ko predlaga razčlenitev po državah članicah, Komisija prepušča razdeljevanje skladov izključno državam članicam. Dejansko pa je prvotni osnutek Tretjega kohezijskega poročila predvideval razdelitev sredstev na osnovi okvirne razčlenitve po regijah, ki jo je izvedla Komisija. Ta pododstavek je bil v končnem poročilu opuščen. Treba je še poudariti, da se merila iz členov 16, 17 in 18 nanašajo na delitev, ki jo opravi država, in da bi bilo treba dodati merila o tem, kako naj bi sredstva razdeljevale regije.

Drugi dodatek je potreben zaradi skladnosti besedila splošne uredbe z ustreznimi določbami Ustavne pogodbe (člen III-220).

Priporočilo 10**Člen 17, odstavek 2**

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
2. Dodeljena proračunska sredstva iz odstavka 1, pododstavek a), se enakomerno porazdelijo med programe, ki jih financira ESRR, in programe, ki jih financira ESS.	2. Dodeljena proračunska sredstva iz odstavka 1, pododstavek a), se enakomerno po deležih, ki se določijo na podlagi regionalnih okoliščin ustrezno porazdelijo med programe, ki jih financira ESRR, in programe, ki jih financira ESS. <u>Potrebna je močna stopnja decentralizacije v zvezi z izvajanjem teh določb.</u>

Obrazložitev

Prehod iz gospodarstva, ki temelji na kmetijstvu in tradicionalni industriji, na gospodarstvo, ki temelji na znanju, zahteva od podjetij precejšnji inovacijski napor na področju proizvodov, procesov in trga. V ta namen je pomoč ESRR ustrežnejša od pomoči ESS.

NASLOV II

STRATEŠKI PRISTOP H KOHEZIJI

POGLAVJE I

*Strateške smernice Skupnosti o koheziji***Priporočilo 11**

Člen 23

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Za vsak cilj Skladov te smernice zlasti uveljavljajo prednostne naloge Skupnosti z namenom spodbujanja uravnoteženega, usklajenega in trajnostnega razvoja.	Za vsak cilj Skladov te smernice zlasti uveljavljajo prednostne naloge Skupnosti z namenom spodbujanja uravnoteženega, usklajenega in trajnostnega razvoja, <u>zlasti z zmanjšanjem regionalnih nesorazmerij v skladu z lizbonsko strategijo in göteborgskimi cilji.</u>

Obrazložitev

OR želi spomniti, da je temeljni cilj regionalne politike zmanjšanje regionalnih nesorazmerij, kot določa člen 158 Pogodbe.

Priporočilo 12

Člen 25, odstavek 1

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Država članica predloži nacionalni strateški referenčni okvir, ki zagotavlja, da je strukturna pomoč Skupnosti skladna s strateškimi smernicami Skupnosti, in ki določa povezavo med prednostnimi nalogami Skupnosti na eni strani ter nacionalnimi in regionalnimi prednostnimi nalogami za spodbujanje trajnostnega razvoja in nacionalnim akcijskim načrtom zaposlovanja na drugi strani. Ta okvir predstavlja referenčni instrument za pripravo operativnih programov.	Država članica predloži nacionalni strateški referenčni okvir, ki zagotavlja, da je strukturna pomoč Skupnosti skladna s strateškimi smernicami Skupnosti, in ki določa povezavo med prednostnimi nalogami Skupnosti na eni strani ter nacionalnimi, regionalnimi in mestnimi prednostnimi nalogami za spodbujanje trajnostnega razvoja in nacionalnim akcijskim načrtom zaposlovanja na drugi strani. Ta okvir predstavlja <u>jednat in strateški</u> referenčni instrument za pripravo operativnih programov.

Obrazložitev

Glede na zahtevo, da vsak nacionalni strateški referenčni okvir določi prednostne naloge za posege v mestih, je smiselno dodati sklic na prednostne naloge v mestih.

OR meni, da je treba operativnim programom regij pustiti dovolj veliko področje uporabe, da določijo posebne cilje in dejavnosti za posamezno regijo.

Priporočilo 13

Člen 25, odstavek 2

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
2. Vsak nacionalni strateški referenčni okvir vsebuje kratek opis strategije države članice in njenega operativnega izvajanja.	2. Vsak nacionalni strateški referenčni okvir vsebuje kratek opis strategije države članice in njenega operativnega izvajanja. <u>To strategijo bi bilo treba izvajati s partnerskim pristopom, kot je določeno v členu 10.</u>

Obrazložitev

Dobro je vzpostaviti državni strateški okvir, vendar bi moral biti pod močnim vplivom lokalnega in regionalnega stanja.

Priporočilo 14

Člen 27, odstavek 1

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Letno poročilo držav članic Prvič leta 2008 ter najkasneje do 1. oktobra vsako leto država članica Komisiji predstavi poročilo o napredku pri izvajanju svoje strategije in doseganju svojih ciljev, zlasti ob upoštevanju določenih kazalcev ter njihovega prispevka k izvajanju strateških smernic Skupnosti o koheziji, kot tudi dostopnih ocen. Poročilo vsebuje nacionalni akcijski načrt zaposlovanja.	Letno poročilo držav članic Prvič leta 2008 2009 ter najkasneje do 1. oktobra vsako leto država članica Komisiji predstavi poročilo o napredku pri izvajanju svoje strategije in doseganju svojih ciljev, zlasti ob upoštevanju določenih kazalcev ter njihovega prispevka k izvajanju strateških smernic Skupnosti o koheziji, kot tudi dostopnih ocen. Poročilo vsebuje nacionalni akcijski načrt zaposlovanja.

Obrazložitev

Za ustrezno ocenjevanje kohezijske politike je treba s strateškim programiranjem začeti leta 2009.

NASLOV III

PROGRAMIRANJE

POGLAVJE I

Splošne določbe o strukturnih skladih in kohezijskem skladu

Priporočilo 15

Člen 31, odstavek 5

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Komisija sprejme vsak operativni program čimprej po predložitvi države članice.	Komisija sprejme vsak operativni program čim prej <u>šestih mesecih</u> po predložitvi države članice.

Obrazložitev

Obstajati mora časovna omejitev, kako dolgo bo morala država članica čakati na končno odločitev Komisije. Predlog spremembe se nanaša na natančnejši časovni razpored.

Priporočilo 16

Člen 32, odstavek 1

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Na pobudo države članice ali Komisije in po odobritvi nadzornega odbora se operativni programi ponovno pregledajo in po potrebi popravijo za preostanek programskega obdobja v primeru pomembnih socialno-gospodarskih sprememb ali z namenom boljšega ali drugačnega upoštevanja prednostnih nalog Skupnosti, zlasti ob upoštevanju ugotovitev Sveta.	Na pobudo države članice ali Komisije ali zadevnih upravljenih območij, in po odobritvi nadzornega odbora se operativni programi ponovno pregledajo in po potrebi popravijo za preostanek programskega obdobja v primeru pomembnih socialno-gospodarskih sprememb ali z namenom boljšega ali drugačnega upoštevanja prednostnih nalog Skupnosti, zlasti ob upoštevanju ugotovitev Sveta. Ta postopek popravljanja bo potekal v skladu s členom <u>10</u> .

Obrazložitev

Pomembno je, da bo imelo partnerstvo, kot je navedeno v členu 10, vpliv na odločitev o ponovni preučitvi programov.

Priporočilo 17

Člen 32, odstavek 2

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
2. Komisija sprejme odločitev o zahtevi po pregledu operativnih programih čimprej po uradni predložitvi zahteve s strani države članice.	2. Komisija sprejme odločitev o zahtevi po pregledu operativnih programov čimprej <u>v treh mesecih</u> po uradni predložitvi zahteve s strani države članice.

Obrazložitev

Obstajati mora časovna omejitev, kako dolgo bo morala država članica čakati na končno odločitev Komisije. Predlog spremembe se nanaša na natančnejši časovni raspored.

Priporočilo 18

Člen 36, odstavek 4

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
4. Operativni programi, ki jih financira ESRR za cilja „konvergence“ in „regionalne konkurenčnosti“, vsebujejo še: a) dejavnosti medregionalnega sodelovanja z vsaj eno regijo druge države članice za vsak regionalni program;	4. Operativni programi, ki jih financira ESRR za cilja „konvergence“ in „regionalne konkurenčnosti“, <u>lahko</u> vsebujejo še: a) dejavnosti, <u>katerih cilj je medregionalnega</u> sodelovanja z vsaj eno regijo druge države članice za vsak regionalni program;

Obrazložitev

Hkrati z odločitvijo o ukrepih je treba določiti zadevno regijo. Regije ali regij za sodelovanje na programski stopnji ni mogoče določiti vnaprej. Projekti morajo biti sami zmožni določiti regijo/regije za sodelovanje.

Priporočilo 19

Člen 40, odstavek 3

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
3. Komisija sprejme odločitev čimprej po predložitvi vseh podatkov iz člena 39 s strani države članice ali organa za upravljanje.	3. Komisija sprejme odločitev čimprej <u>najkasneje šest mesecev</u> po predložitvi vseh podatkov iz člena 39 s strani države članice ali organa za upravljanje.

Obrazložitev

Obstajati mora časovna omejitev, kako dolgo bo morala država članica čakati na končno odločitev Komisije. Predlog spremembe se nanaša na natančnejši časovni raspored.

Priporočilo 20*Člen 41, odstavek 1*

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Organ za upravljanje lahko upravljanje in izvajanje dela operativnega programa zaupa enemu ali več posredniškimi organom, ki jih določi organ za upravljanje, vključno z lokalnimi organi, regionalnimi organi za razvoj ali nevladnimi organizacijami; ta zagotavlja izvajanje enega ali več operacij v skladu z določbami sporazuma med organom za upravljanje in tem organom.	Organ za upravljanje lahko upravljanje in izvajanje dela operativnega programa zaupa enemu ali več posredniškimi organom, ki jih določi organ za upravljanje, vključno z regionalnimi in lokalnimi organi, regionalnimi organi za razvoj ali nevladnimi organizacijami; ta zagotavlja izvajanje enega ali več operacij v skladu z določbami sporazuma med organom za upravljanje in tem organom.

Obrazložitev

Primerno je posebej poudariti, da je mogoče tudi regionalnim organom zaupati upravljanje in izvajanje dela operativnega programa prek globalnih nepovratnih sredstev.

NASLOV IV

UČINKOVITOST

POGLAVJE I

Ocenjevanje**Priporočilo 21***Člen 45, odstavek 1*

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
1. Strateške smernice Skupnosti, nacionalni strateški referenčni okviri in operativni programi so predmet ocenjevanja. Cilj ocenjevanja je izboljšanje kakovosti, učinkovitosti in skladnosti pomoči Skladov in izvajanja operativnih programov. Ocenjuje se tudi njihov učinek glede na strateške cilje Skupnosti, na člen 158 Pogodbe in posebne strukturne težave zadevnih držav članic in regij, ob upoštevanju potreb po trajnostnem razvoju in ustrezne zakonodaje Skupnosti glede učinka na okolje in strateške okoljske presoje.	1. Strateške smernice Skupnosti, nacionalni strateški referenčni okviri in operativni programi so predmet ocenjevanja. Cilj ocenjevanja je izboljšanje kakovosti, učinkovitosti in skladnosti pomoči Skladov in izvajanja operativnih programov. Ocenjuje se tudi njihov učinek glede na strateške cilje Skupnosti, na člen 158 Pogodbe in posebne strukturne težave zadevnih držav članic in regij, ob upoštevanju potreb po trajnostnem razvoju in ustrezne zakonodaje Skupnosti glede učinka na okolje in strateške okoljske presoje, <u>enakost med spoloma, prepoved razlikovanja na podlagi člena 13 Pogodbe o ES, socialno vključenost in dostopnost za invalide.</u>

Obrazložitev

Prepoved razlikovanja in socialna vključenost sta pomembni obveznosti in cilja Evropske skupnosti in ju je treba izrecno upoštevati v ciljih za strateške smernice.

POGLAVJE II

Rezerve

Priporočilo 22

Člen 48

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
1. V sklopu letne razprave iz člena 29 bo Svet leta 2011, v skladu s postopkom iz člena 161 Pogodbe, razdelil rezervo iz člena 20 med države članice, z namenom nagrajevanja napredka, doseženega glede na prvotno stanje: a) za cilj „konvergence“ na podlagi naslednjih meril: i) rast bruto domačega proizvoda na prebivalca, izmerjenega na NUTS ravni II glede na povprečje Skupnosti, na podlagi podatkov, dostopnih za obdobje 2004-2010; ii) rast stopnje zaposlenosti na NUTS ravni II, na podlagi podatkov, dostopnih za obdobje 2004-2010; b) za cilj „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“ na podlagi naslednjih meril: i) sorazmerno regijam, ki so med letoma 2007 in 2010 porabile vsaj 50 % dodeljenih sredstev iz ESRR za dejavnosti, povezane z inovacijami, po členu 5(1) Uredbe (ES) št. [...]; ii) rast stopnje zaposlenosti na NUTS ravni II, na podlagi podatkov, dostopnih za obdobje 2004-2010. 2. Vsaka država članica, ob upoštevanju meril iz prejšnjega odstavka, zadevne zneske razdeli med operativne programe.	1. V sklopu letne razprave iz člena 29 bo Svet leta 2011, v skladu s postopkom iz člena 161 Pogodbe, razdelil rezervo iz člena 20 med države članice, z namenom nagrajevanja napredka, doseženega glede na prvotno stanje: a) za cilj „konvergence“ na podlagi naslednjih meril: i) rast bruto domačega proizvoda na prebivalca, izmerjenega na NUTS ravni II glede na povprečje Skupnosti, na podlagi podatkov, dostopnih za obdobje 2004-2010; ii) rast stopnje zaposlenosti na NUTS ravni II, na podlagi podatkov, dostopnih za obdobje 2004-2010; b) za cilj „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“ na podlagi naslednjih meril: i) sorazmerno regijam, ki so med letoma 2007 in 2010 porabile vsaj 50 % dodeljenih sredstev iz ESRR za dejavnosti, povezane z inovacijami, po členu 5(1) Uredbe (ES) št. [...]; ii) rast stopnje zaposlenosti na NUTS ravni II, na podlagi podatkov, dostopnih za obdobje 2004-2010. 2. Vsaka država članica, ob upoštevanju meril iz prejšnjega odstavka, zadevne zneske razdeli med operativne programe: <u>1. Vsaka država članica v tesnem posvetovanju s Komisijo oceni v okviru vsakega cilja in najkasneje do 31. decembra 2010 uspešnost vsakega od svojih operativnih programov na podlagi omejenega števila kazalcev spremljanja, ki odražajo učinkovitost, upravljanje in finančno izvajanje ter merijo tematske rezultate glede na njihove specifične prvotne cilje.</u> <u>Te kazalce določi država članica v tesnem posvetovanju s Komisijo, glede na podatke, ki jih posredujejo regionalne oblasti, ob upoštevanju celotnega ali dela okvirnega seznama kazalcev, ki ga je predlagala Komisija, in se opredelijo v obstoječih različnih letnih poročilih o izvajanju kot tudi v vmesnem ocenjevalnem poročilu. Za njihovo uporabo so odgovorne države članice.</u> <u>2. V vmesnem obdobju in najkasneje do 31. marca 2011 Komisija v tesnem posvetovanju z zadevnimi državami članicami v okviru vsakega cilja in na podlagi predlogov vsake države članice ter ob upoštevanju njenih posebnih institucionalnih značilnosti in ustreznega programiranja dodeli odobrene pravice za prevzem obveznosti za operativne programe in njihove prednostne naloge, za katere se šteje, da so uspešni.</u>

Obrazložitev

Menimo, da predlog Komisije o spremembi „filozofije“ in dodelitvi rezerve za kakovost in uspešnost med državami članicami ni ustrezen. Mislimo, da mora rezervo za kakovost in uspešnost dodeliti država članica, tako kot je to potekalo v tretjem programskem obdobju (2000-2006).

Priporočilo 23**Člen 49**

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Nacionalna izredna rezerva	Nacionalna izredna rezerva
1. Države članice rezervirajo 1 % letnega prispevka Strukturnega sklada za cilj „konvergence“ in 3 % letnega prispevka Strukturnega sklada za cilj „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“, za pokrivanje nepredvidenih lokalnih ali sektorskih kriz, povezanih z gospodarskim in socialnim prestrukturiranjem ali s posledicami sprostitev trgovine. Ta rezerva, kot dopolnilo operativnim programom, je v oporo prilagodljivosti prizadetih delavcev in ekonomski diverzifikaciji zadevnih regij. 2. Vsaka država članica predlaga posebne operativne programe za dodelitev proračunskih sredstev za celotno obdobje, da se lahko odzove na krize, omenjene v prejšnjem odstavku.	1. Države članice rezervirajo 1 % letnega prispevka Strukturnega sklada za cilj „konvergence“ in 3 % letnega prispevka Strukturnega sklada za cilj „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“, za pokrivanje nepredvidenih lokalnih ali sektorskih kriz, povezanih z gospodarskim in socialnim prestrukturiranjem ali s posledicami sprostitev trgovine. Ta rezerva, kot dopolnilo operativnim programom, je v oporo prilagodljivosti prizadetih delavcev in ekonomski diverzifikaciji zadevnih regij. 2. Vsaka država članica predlaga posebne operativne programe za dodelitev proračunskih sredstev za celotno obdobje, da se lahko odzove na krize, omenjene v prejšnjem odstavku. <u>Kakršne koli spremembe programa, ki bodo morda potrebne, se odobrijo po poenostavljenem in pospešenem postopku.</u>

Obrazložitev

Za hiter odziv je potreben tudi precej poenostavljen in pospešen postopek za spremembo programa.

NASLOV V

FINANČNI PRISPEVEK SKLADOV

POGLAVJE I

Prispevek skladov**Priporočilo 24****Člen 50, točka d)**

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
d) stopnja zbiranja zasebnega financiranja, zlasti v javno-zasebnem partnerstvu, na zadevnih področjih.	d) stopnja zbiranje zasebnega financiranja, zlasti v javno-zasebnem partnerstvu, na zadevnih področjih.

Obrazložitev

Izraz „stopnja“ se nanaša na nekaj merljivega. Naslednji členi poglavja (51-53) ne opredeljujejo ničesar v zvezi s tem, kot so metode za izračun, zgornje meje itd.

Priporočilo 25**Člen 51, odstavek 2**

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Prispevek Skladov se izračuna na podlagi skupnih javnih izdatkov.	Prispevek Skladov se izračuna na podlagi skupnih javnih <u>in zasebnih</u> izdatkov.

Obrazložitev

OR je zaskrbljen zaradi določitve stopnje sofinanciranja Skupnosti v zvezi s skupnimi javnimi izdatki, saj bi to utegnilo zasebni sektor odvrniti od sodelovanja v programih. Zato predlaga, da se prispevek iz sklada izračuna glede na skupne nacionalne izdatke kot bistveno orodje za krepitev javno-zasebnih partnerstev.

Priporočilo 26

Člen 51, odstavek 3

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Prispevek Skladov se določi za vsako prednostno nalogo ob upoštevanju naslednjih zgornjih mej: a) 85 % javnih izdatkov, ki jih sofinancira Kohezijski sklad; b) 75 % javnih izdatkov, ki jih sofinancira ESRR ali ESS za operativne programe v regijah, upravičenih pod ciljem „konvergence“; c) 50 % javnih izdatkov, ki jih sofinancira ESRR ali ESS za operativne programe pod ciljem „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“; d) 75 % javnih izdatkov, ki jih sofinancira ESRR za operativne programe pod ciljem „evropskega teritorialnega sodelovanja“; e) stopnja sofinanciranja za posebne ukrepe, ki se financirajo iz dodatnih dodelitev za najbolj oddaljene regije iz člena 5(4), je 50 % javnih izdatkov.	Prispevek Skladov se določi za vsako prednostno nalogo ob upoštevanju naslednjih zgornjih mej: a) 85 % javnih <u>in zasebnih</u> izdatkov, ki jih sofinancira Kohezijski sklad; b) 75 % javnih <u>in zasebnih</u> izdatkov, ki jih sofinancira ESRR ali ESS za operativne programe v regijah, upravičenih pod ciljem „konvergence“. c) 50 % javnih <u>in zasebnih</u> izdatkov, ki jih sofinancira ESRR ali ESS za operativne programe pod ciljem „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“; d) 75 % javnih <u>in zasebnih</u> izdatkov, ki jih sofinancira ESRR za operativne programe pod ciljem „evropskega teritorialnega sodelovanja“; e) stopnja sofinanciranja za posebne ukrepe, ki se financirajo iz dodatnih dodelitev za najbolj oddaljene regije iz člena 5(4), je 50 % javnih <u>in zasebnih</u> izdatkov.

Obrazložitev

V okviru Tretjega kohezijskega poročila, predloženega februarja 2004, je Evropska komisija še vedno podpirala zasebno sofinanciranje. Predlog uredbe pa zdaj predvideva izključno sofinanciranje z javnimi sredstvi. V nasprotju s tekočim obdobjem financiranja za financiranje projektov EU ne bi bilo več mogoče uporabljati zasebnih sredstev, če bi bila uredba sprejeta.

Zasebno soodgovornost bi bilo treba uvajati in ne v celoti izključiti. Takšna določba bi prizadela predvsem široka področja preventivne politike trga dela in prispevala k temu, da takšnih ukrepov ne bi več izvajali v sedanjem obsegu. Prav to področje se odlikuje po posebno visoki stopnji inovativnosti in raznolikosti javno-zasebnih partnerstvih.

Priporočilo 27

Člen 51, odstavek 4

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
4. Največji prispevek Skladov se poveča na 85 % javnih izdatkov za operativne programe pod ciljema „konvergence“ in „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“ v najbolj oddaljenih regijah ter za operativne programe na odročnih grških otokih pod ciljem „konvergence“.	4. Največji prispevek Skladov se poveča na 85 % javnih izdatkov za operativne programe pod ciljema „konvergence“ in „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“ v najbolj oddaljenih regijah ter za operativne programe na odročnih grških otokih pod ciljema „konvergence“ <u>ter „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“</u>.

Obrazložitev

Glede na to, da velika večina grških otokov spada pod cilj „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“ bi bilo neupravičeno, nekonstruktivno in nepravično, da bi jih izključili.

NASLOV VI

UPRAVLJANJE, SPREMLJANJE IN NADZOR

POGLAVJE I

Sistemi za upravljanje in nadzor

Priporočilo 28

Člen 58, odstavek 7 (nov)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
	7. Ob upoštevanju člena 57(1) se lahko med lokalnimi in regionalnimi organi, državo članico in Komisijo uporabljajo tristranski sporazumi. Ta vrsta sporazuma lahko pomaga utrjevati načelo partnerstva, saj povezuje lokalne, regionalne, državne in nadnacionalne elemente.

Obrazložitev

Če se vse strani strinjajo, bi moralo biti možno okrepiti sodelovanje na vseh ravneh s tristranskimi sporazumi. To bi moralo biti del splošne uredbe, da bi poudarili pomen lokalne in regionalne vključenosti ter partnerstva, kot je navedeno v členu 10.

NASLOV VII

FINANČNO UPRAVLJANJE

POGLAVJE I

Finančno upravljanje

ODDELEK 3

VNAPREJŠNJA PLAČILA

Priporočilo 29

Člen 81, odstavek 1

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
1. Po odločitvi Komisije o odobritvi prispevka iz Skladov za operativni program, Komisija izplača en znesek vnaprejšnjega financiranja organu, ki ga je določila država članica. To vnaprejšnje financiranje predstavlja 7 % prispevka iz Strukturnega sklada in 10,5 % prispevka iz Kohezijskega sklada za ta operativni program. Glede na razpoložljivost proračunskih sredstev se lahko porazdeli čez dve leti.	1. Po odločitvi Komisije o odobritvi prispevka iz Skladov za operativni program, Komisija izplača en znesek vnaprejšnjega financiranja organu, ki ga je določila država članica. To vnaprejšnje financiranje predstavlja 7 10,5 % prispevka iz Strukturnega sklada in 10,5 % prispevka iz Kohezijskega sklada za ta operativni program. Glede na razpoložljivost proračunskih sredstev se lahko porazdeli čez dve leti. Dve tretjini se plačata v prvem finančnem letu, preostala tretjina pa v drugem.

Obrazložitev

Povečanje deleža prispevka, ki ni zajet z ureditvijo samodejnega prenehanja obveznosti, in porazdelitev plačila upoštevata tako potrebo po tem, da bi v prvih letih izvajanja projekta dosegali bolj realističen razvoj izdatkov; ti ukrepi temeljijo na že obstoječih dogovorih v okviru Kohezijskega sklada.

NASLOV VIII

ODBORI

POGLAVJE I

Odbor za esrr, kohezijski sklad in usklajevanje sklada**Priporočilo 25****Člen 104 (dodaj novo točko)**

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
1. Komisiji pomaga odbor za ESRR, Kohezijski sklad in usklajevanje Skladov (v nadaljevanju „odbor“). 2. Kjer je omenjen ta člen, se uporablja svetovalni postopek iz člena 3 Sklepa 1999/468/EC, v skladu z njegovim členom 7(3). 3. Kjer je omenjen ta člen, se uporablja postopek upravljanja iz člena 4 Sklepa 1999/468/EC, v skladu z njegovim členom 7(3). Obdobje iz člena 4(3) Sklepa 1999/468/ES je en mesec. 4. Odbor sprejme svoj poslovnik. 5. EIB in EIS imenujeta predstavnika brez pravice glasanja.	1. Komisiji pomaga odbor za ESRR, Kohezijski sklad in usklajevanje Skladov (v nadaljevanju „odbor“). 2. Kjer je omenjen ta člen, se uporablja svetovalni postopek iz člena 3 Sklepa 1999/468/EC, v skladu z njegovim členom 7(3). 3. Kjer je omenjen ta člen, se uporablja postopek upravljanja iz člena 4 Sklepa 1999/468/EC, v skladu z njegovim členom 7(3). Obdobje iz člena 4(3) Sklepa 1999/468/ES je en mesec. 4. Odbor sprejme svoj poslovnik. <u>5. Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij imenujeta vsak po enega predstavnika, ki nima glasovalne pravice.</u> <u>6. EIB in EIS imenujeta predstavnika brez pravice glasanja EIB in EIS imenujeta predstavnika, ki nima glasovalne pravice.</u>

Obrazložitev

Odbora sta sestavna dela Evropske unije, zato bi ju bilo treba jasno imenovati v okviru tesnega sodelovanja. Delovni okvir odborov, navedenih v tem členu, bi bilo treba dodatno opredeliti, kot je opredeljen v členih 47 in 48 Uredbe 1260/99. To je v skladu z načelom partnerstva.

V Bruslju, 13. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj (ESRR)

(2005/C 231/02)

ODBOR REGIJ,

OB UPOŠTEVANJU „Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za regionalni razvoj“, COM(2004) 495 final — 2004/0167 (COD);

OB UPOŠTEVANJU odločitve Evropske komisije z dne 16. julija 2004, da v skladu s členom 265 (1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti zahteva mnenje Odbora o tem vprašanju,

OB UPOŠTEVANJU odločitve predsednika Odbora regij z dne 26. maja 2004, da za pripravo mnenja o tem vprašanju zadolži komisijo za politiko ozemeljske kohezije;

OB UPOŠTEVANJU predloga uredbe Evropske komisije o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu, COM(2004) 492 final — 2004/0163 (AVC), in o ustanovitvi Evropskega združenja za čezmejno sodelovanje (EGCC), (COM(2004) 496 final — 2004/0168 (COD);

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z naslovom „Zgraditi našo skupno prihodnost — Politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije — 2007-2013“, COM(2004) 101 final;

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije „Evropska sosedska politika — strateški dokument“, COM(2004) 373 final;

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije o „Okrepljeno partnerstvo za najbolj oddaljene regije“, COM(2004) 343 final;

OB UPOŠTEVANJU predhodnega poročila „Uprava in poenostavitev strukturnih skladov po letu 2006“, CdR 389/2002 final;

OB UPOŠTEVANJU mnenja „Tretje poročilo o ekonomski in socialni koheziji“, OR 120/2004 končna verzija ⁽¹⁾;

OB UPOŠTEVANJU mnenja z dne 18. novembra 1998 „Predlog uredbe Sveta (ES) o Evropskem skladu za regionalni razvoj“, COM(1998) 131 final, CdR 240/98 final ⁽²⁾;

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja (OR 233/2004 rev. 2), ki ga je 4. februarja sprejela komisija za politiko ozemeljske kohezije (poročevalec: g. **Rosario CONDORELLI**, mestni svetnik v Catanii (IT, ELDR));

KER:

1. povečanje regionalnih neravnovesij v Uniji po zadnji širitvi EU maja 2004 zahteva novo in večjo zavezanost, da bi sprejeli izzive zbliževanja, konkurenčnosti in zaposlovanja ter ozemeljskega sodelovanja v Uniji, pri čemer bi uporabili oba posebna instrumenta kohezijske politike za doseganje novih ciljev kohezijske politike za obdobje 2007-2013 ali vse sklade Skupnosti za ta nameni v okviru SKP ali ribiške politike;

⁽¹⁾ UL C 318 z dne 22.12.2004, 1. str.

⁽²⁾ UL C 51 z dne 22.2.1999, 1. str.

2. bo treba te kohezijske politike v obdobju 2007-2013 načrtovati in izvajati dosledno in učinkovito ter v skladu z lizbonsko in göteborgsko strategijo o oblikovanju na znanju temelječe družbe v Uniji v okviru trajnostnega razvoja; do sedaj so bile te strategije predvsem v pristojnosti vsake države članice, kar pojasnjuje, da še niso bile dosledno vključene v proces integriranega razvoja drugih politik Unije;
3. morajo biti zato nacionalni strateški referenčni okvir in tudi operativni programi skladni s strateškimi usmeritvami za kohezijo, ki jih je sprejel Svet, da bi zagotovili ustrezno upoštevanje prednostnih nalog Skupnosti;
4. so bili zaradi zahtev po poenostavitvi predvideni samo „enoskladni“ programi z izjemo nekaterih kategorij ukrepov, ki bodo v okviru istega operativnega programa deležni pomoči ESRR ali Kohezijskega sklada;
5. sta torej zahteva po povezovanju različnih programov in skladov in tudi zahteva po usklajevanju zgoraj omenjene kohezijske politike z drugimi politikami Unije potrjeni, celo okrepljeni;
6. lahko ta arhitekturni načrt, ki je razviden iz splošne uredbe, ESRR podeli veliko bolj pomembno vlogo referenčne platforme, ki vzpostavlja zvezo med različnimi politikami in programi Unije za uresničevanje zgoraj omenjenih ciljev zbliževanja, konkurenčnosti in zaposlovanja ter ozemeljskega sodelovanja;
7. isti arhitekturni načrt, kakršen je v predlogu splošne uredbe in predlogu o ESRR, podeljuje odgovornost za zagotavljanje zgoraj omenjenega povezovanja predvsem državam članicam in tudi njihovim regijam, kadar njihova ustava to predvideva;
8. predlogi Komisije lokalnim oblastem, zlasti mestnim, podeljujejo večji pomen kot v preteklosti, zlasti v okviru operativnih programov na regionalni ravni, in ker v ta namen izrecno širijo možnost uporabe globalnih nepovratnih sredstev, postopka, ki je bil sicer uspešno preizkušen prek pobude Skupnosti URBAN in je predviden v členih 36 (4)(b) in 41 uredbe, ki vsebuje splošne določbe o skladih;
9. ohranjanje in usklajevanje teh številnih ciljev (približevanje regionalnih politik držav članic evropskim strategijam, subsidiarnost, poenostavitev, optimizacija finančnih sredstev itd.) zahtevata večjo mobilizacijo vseh institucionalnih akterjev od Evropske komisije do lokalnih oblasti v okviru, ki je vedno bolj usmerjen na „upravo na več ravneh“, in tudi sprejetje ukrepov, ki bodo potencialno vnaprej spodbujali in zagotavljali krepitev sposobnosti vseh zadevnih institucionalnih akterjev tako pri načrtovanju kot pri upravljanju in nadzoru in to sorazmerno z njihovimi vlogami ter s hkratnim spodbujanjem dejavnega sodelovanja socialnih partnerjev pri predlogih in nadzoru;
10. se vendar zdi nujno potrebno, da paket uredb, ki urejajo kohezijsko politiko za obdobje 2007-2013, in zlasti uredbe o ESRR, ne vsebujejo nobenega elementa, katerega razumevanje bi lahko bilo negotovo, niti vrzeli, temveč natančno določajo porazdelitev vlog med javne oblasti, pri čemer združujejo sklicevanje na pravne sisteme držav članic z močnim opozorilom na načelo nevtralnosti, ki ga mora vsak institucionalni akter, začeni s Komisijo, uporabiti v odnosu do drugih akterjev institucionalne verige;

je na 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (na seji dne 13. aprila) sprejel naslednje mnenje:

Splošne določbe o „konvergenčnih“ ciljih ter ciljih „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“ (poglavji I in II predloga Komisije)

1. Stališče Odbora regij

Odbor regij

1.1 **izjavlja**, da predvsem nasprotuje vsakemu poskusu ponovne nacionalizacije evropske regionalne politike glede na korist, ki jo uresničevanju ciljev Pogodbe prinašajo kohezijski programi Skupnosti;

1.2 **poudarja** mnenje, da bi finančni predlog Komisije, 0,41 % bruto nacionalnega dohodka (skupaj z ukrepi za razvoj podeželja in ribištvo 0,46 % BND), predstavljal sprejemljiv kompromis za prihodnjo kohezijsko politiko;

1.3 **je vesel** doslednosti, s katero je bila potrjena prednostna naloga razvoja manj uspešnih regij razširjene Unije, pri čemer se je ustrezno povečala raven finančne koncentracije pomoči na tem področju;

1.4 **poziva** države članice, naj glede regij iz cilja „postopno uvajanje“ v okviru nacionalne strategije in s primernimi viri sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi bi učinkovito podprli izziv konkurenčnosti in preverjanje konvergenčnega procesa;

1.5 **ceni** prizadevanja za poenostavitev uprave in upravljanja skladov, čeprav ostajajo dvomi glede njihovega dejanskega pomena;

1.6 **z zadovoljstvom sprejema** tako arhitekturo predlogov, ki dvigajo zlasti spodbujanje ozemeljskega sodelovanja na raven tretjega cilja kohezijske politike, kar se kaže v obsežnih finančnih sredstvih, kot tudi vsebino ukrepov, ki jih je treba financirati v okviru osnutka uredbe o ESRR in katerih predlagane teme so povezane z lizbonsko in göteborgsko strategijo; v ta namen poudarja predvsem primernost predlaganih odločitev:

— prednost raziskovalnim in inovativnim dejavnostim v okviru „konvergenčnega“ cilja in tudi cilja „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“, predvsem za projekte, v okviru katerih bo vzpostavljeno sodelovanje znanstvenih raziskovalnih centrov v „starih“ in novih državah članicah;

— večje upoštevanje problematik trajnostnega razvoja prek ukrepov na področju okolja, prometa, energetike in/ali preprečevanja in obvladovanja naravnih in tehnoloških tveganj;

— upoštevanje težav z dostopnostjo, vključno z dostopom do digitalnih tehnologij, v okviru cilja „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“, kar predstavlja pomembno novost v primerjavi s sedanjim obdobjem;

— osrednja vloga urbanistične politike;

— priznanje medregionalnega sodelovanja kot primerne dejavnosti v okviru regionalnega programiranja, kolikor slednja omogoča spodbujanje zблиževanja ter razvoja regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja;

1.7 **obžaluje**, da se medregionalno sodelovanje — ki ga podpira tudi kohezijsko poročilo Evropskega parlamenta — v cilju ozemeljskega sodelovanja ne nadaljuje več kot samostojno področje za podporo;

1.8 **meni, da je pomembna** odprtost Evropske komisije glede ozemeljske razsežnosti kohezije, ki se kaže z izrecno pozornostjo, ki je od primera do primera namenjena ozemljem z zelo specifičnimi težavami (urbanim območjem, podeželskim območjem, otokom in gorskim območjem, območjem, odvisnim od ribolova, najbolj oddaljenim regijam, območjem z nizko gostoto prebivalstva, območjem ob mejah z novimi državami članicami in ob novih zunanjih mejah, nordijskim območjem z zelo nizko gostoto prebivalstva). Predvsem je vesel, da je ekonomska in socialna kohezija v Evropi razumljena kot nujno potrebna za trajnostno rast, ker meni, da ni mogoče načrtovati prihodnosti Evrope, dokler obstajajo območja, ki relativno zaostajajo za razvojem, ali regije, ki so odrezane od notranjega trga zaradi geomorfoloških in/ali demografskih značilnosti. Odbor v zvezi s temi regijami in tudi najbolj oddaljenimi regijami v skladu z njihovim statusom, določenim v Pogodbi, ceni, da so bile predvidene ustrezne pomoči za kompenzacijo posebnih ovir, ki zavlačujejo njihov razvoj in jim preprečujejo popoln dostop na notranji trg; vendar obžaluje, da se ne namenja več pozornosti problematiki staranja prebivalstva, ki sodi med največje izzive Evrope prihodnjih desetletij;

1.9 vendarle **ugotavlja**, da uvodni izjavi 1 in 10 obravnavanega predloga priznavata samo „nekatero otoke“, ki se soočajo z ovirami, kar je v nasprotju s tistim, kar je bilo določeno v deklaraciji št. 30 v prilogi Amsterdamske pogodbe in potrjeno v členu III-220 osnutka Evropske ustave. Odbor meni, da je zato treba zagotoviti boljšo pravno usklajenost in usklajenost razlage zgoraj omenjenih uvodnih izjav (1-10), zlasti ob upoštevanju določb člena 52(1) predloga splošne uredbe. Z vidika člena III-116 osnutka Evropske ustave in člena 52 predloga splošne uredbe veljajo iste pripombe tudi za gorska in obmejna območja;

1.10 **ugotavlja**, da novi pristop politike Skupnosti priznava, da so regije in lokalne skupnosti za regionalne in kohezijske politike ne samo najustreznejša raven odločanja, ampak tudi najučinkovitejša raven izvajanja ukrepov, kot so sicer pokazala evropska združenja regij in lokalnih skupnosti na konferenci v Leipzigu (maj 2003); intenzivnejše sodelovanje sosedskih ravni oblasti je namreč nujno potrebno, da lahko državljani bolje razumejo dejavnost Skupnosti in da se zagotovi večja učinkovitost in poenostavitev ukrepov Skupnosti;

1.11 **meni**, da je vendarle treba okrepiti partnerstvo med regionalnimi in lokalnimi oblastmi in predvsem z mestnimi oblastmi v zvezi s skupnimi cilji ter ustrezno poglobiti to partnerstvo v skladu z nacionalnimi predpisi in veljavnimi praksami;

1.12 **naklonjeno sprejema** dejstvo, da so lahko urbana območja, kjer obstajajo večja inovativna sposobnost in večje možnosti socialne vključenosti, deležna večjih sredstev za ciljne in kakovostne dejavnosti v okviru operativnih programov, za katere si lokalne oblasti želijo, da bi se upravljali tudi po sistemu nadaljnjega prenosa, kot je predvideno v členu 36(4)(b) predloga splošne uredbe o strukturnih skladih;

1.13 **priporoča** hiter zaključek procesa sprejemanja celotnega zakonodajnega paketa o strukturnih skladih, da bi lahko institucionalni akterji držav članic pred datumom začetka njegove veljavnosti, tj. 1. januarjem 2007, imeli na voljo dovolj časa za pripravo novih operativnih programov in da bi zadevne služne Komisije lahko preverile njihove sposobnosti upravljanja.

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij priporoča:

2.1 **dodati** območja, ki se soočajo z demografskimi ovirami, v drugo alineo člena 1;

2.2 **dodati** besedilu člena 3 naložbe za kulturno dediščino (zlasti za zagotavljanje skladnosti z določbami druge alinee člena 8(1), naložbe za stavbe in opremo za dejavnosti usposabljanja in aktivne politike zaposlovanja in tudi stroške poslovanja za zgoraj omenjene dejavnosti usposabljanja in aktivne politike zaposlovanja, kolikor so slednje upravičene do financiranja iz ESRR;

2.3 **izboljšati** medsebojno skladnost med cilji regionalne politike in posebnimi določili za nekatere tipe območij;

2.4 **dodati** v členu 5, da mora pomoč ESRR v okviru ciljev regionalne konkurenčnosti in zaposlenosti omogočati večjo prožnost pri določanju prednostnih nalog za tako imenovane regije pod naslovom „postopno uvajanje“;

2.5 **dodati** členu 5(3)(a) kabotažo in zračne povezave med letališči I. in II. kategorije ter, poleg regionalnih in lokalnih notranjih plovnih poti, pomorske povezave, še posebej z majhnimi otoki;

2.6 **navesti** sodelovanje med obmorskimi regijami v odstavkih 1 in 2 člena 6 ter v obeh primerih natančno določiti, da je lahko zadevno pomorsko sodelovanje dvo- ali večstransko;

2.7 med naravne nesreče iz člena 6(2)(c) **dodati** „vulkanske izbruhe“ in gozdne požare ter izgubo gozda, ki jo slednji povzročijo, brez poseganja v člen 33(1) predloga uredbe Sveta o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu — COM(2004) 492 final;

2.8 **vpisati** kategorije iz točke 3 člena 4 med prednostne naloge iz člena 6;

2.9 **nadomestiti** izraz „DDV“ v členu 7(a) z izrazom „izterljiv DDV“ po analogiji s členom 11 predloga uredbe o ESS in zakonodajo, ki se uporablja v programskem ciklu v teku;

2.10 **nadomestiti** „stanovanje“ v členu 7(d) z naslednjim besedilom: „stanovanje, z določenimi izjemami za konvergenčni cilj, vključno s posebnimi vrstami dejavnosti družbenega pomena, kot so posebna bivališča za ranljive osebe ali začasna stanovanja za priseljence iz držav izven Skupnosti“;

2.11 glede zadnje alinee člena 9 **predvideti**, da nacionalni referenčni okvir iz člena 25 predloga splošne uredbe vključuje splošne usmeritve in merila, ki morajo državam članicam in regijam omogočiti, da skrbijo za dopolnjevanje in usklajenost dejavnosti, ki jih sofinancira ESRR, in tistih, ki jih sofinancirajo ESS, EKSRR (Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja) in ESR, ter zagotovijo nadzor nad njimi med programiranjem in po njem;

2.12 pazljivo **preučiti** posledice zakonodajnega pristopa, povezanega z ESRR, v splošnejšem okviru predlogov reforme uredb o strukturnih skladih, in to v zvezi s socialnimi prejemki in spodbujanjem ukrepov v korist prikrajšanih skupin (invalidi, skupine, ki so izpostavljene tveganju socialne izključenosti itd.);

2.13 poudariti integracijski potencial strukturnih skladov v večkulturnih in večjezičnih območjih.

Splošne določbe o cilju „evropskega teritorialnega sodelovanja“ (poglavje III predloga Evropske komisije)

3. Stališče Odbora regij

Odbor regij

3.1 **ceni**, da je evropsko teritorialno sodelovanje vključeno med prednostne naloge kohezijske politike Skupnosti;

3.2 **izraža zadovoljstvo** glede priznanja morskih meja v okviru čezmejnega sodelovanja, kot je jasno priporočil v prejšnjem mnenju (CdR 120/2004 final); in poudarja pomembnost tega sodelovanja predvsem za najbolj oddaljena območja in njihovo dejansko povezanost z geografskim okoljem;

3.3 **opozarja**, da bi se moralo evropsko združenje za čezmejno sodelovanje (EGCC — COM(2004) 496 final), ker temelji tudi na programih transnacionalnega in ne samo čezmejnega sodelovanja, preimeno v „evropsko združenje za vseevropsko sodelovanje“, kar bi odražalo njegov splošen značaj.

4. Splošna priporočila

4.1 **vrednotiti** pozitivne izkušnje že dobro uvedenih mrež regij, mest in lokalnih skupnosti ter podporo tistim, ki so bile oblikovane nedavno, tako v okviru medregionalnega sodelovanja kot tudi evropskega teritorialnega sodelovanja;

4.2 **pojasniti** pristojnosti, postopke in koledarje v zvezi s pripravo programov, predvsem programov čezmejnega in transnacionalnega sodelovanja, in njihovo predložitvijo Evropski komisiji;

4.3 **predvideti**, da je treba v nacionalnem strateškem okviru upoštevati tudi tretji cilj, da bi države članice opozorili, da so se obvezale podpreti programe teritorialnega sodelovanja, in paziti, da se vzpostavijo ustrezni postopki za zagotavljanje nacionalnega sofinanciranja ter tudi večje skladnosti med dejavnostmi, ki se izvajajo v tem okviru, in:

- programiranjem v zvezi z drugima dvema ciljema;
- dejavnostmi, ki se na nacionalni in regionalni ravni izvajajo s pomočjo nacionalnih in regionalnih skladov;
- dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru uresničevanja politike neposredne bližine in politik spremljanja pristopa držav kandidatki ter drugih politik Skupnosti;
- dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru programov regionalnega in lokalnega razvoja, ki jih spodbujajo druge mednarodne organizacije (OVSE, Svetovna banka itd.);

4.4 **oceniti**, kako okrepiti — v skladu z usmeritvami glede prednostnih nalog teritorialnega sodelovanja, določenih v različnih nacionalnih strateških referenčnih okvirih iz člena 25 predloga uredbe o ESRR — dejavno vlogo lokalnih skupnosti in regij pri razvoju in izvajanju programov;

4.5 **določiti** postopke, merila in koledarje, v skladu s katerimi bo Komisija razdelila sredstva in odobrila programe;

4.6 **jasneje določiti** upravičenca (člena 16 in 21) in tudi njegove zahteve, pristojnosti in obveznosti ter podati več podrobnosti o položaju in funkcijah organa za potrjevanje;

4.7 **predvideti**, da se lahko dejavnosti iz člena 19 včasih izvedejo v samo eni državi članici, vendar pod pogojem, da se spoštujeta najmanj dve merili od navedenih štirih.

5. Priporočila Odbora regij

Priporočilo 1

1. uvodna izjava

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Člen 160 Pogodbe določa, da je Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) namenjen odpravi glavnih regionalnih neskladij v Skupnosti. ESRR tako prispeva k zmanjšanju vrzeli med stopnjami razvoja različnih regij in zmanjšanju obsega zaostajanja regij in otokov, vključno s podeželskimi območji z omejenimi možnostmi.	Člen 160 Pogodbe določa, da je Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) namenjen odpravi glavnih regionalnih neravnovesij v Skupnosti. ESRR tako prispeva k zmanjšanju vrzeli med stopnjami razvoja različnih regij in zmanjšanju obsega zaostajanja regij in otokov , z omejenimi možnostmi, vključno s podeželskimi <u>in mestnimi območji, otoki, gorskimi območji, redko poseljenimi območji, čezmejnimi regijami in območji z upadajočim industrijskim razvojem.</u>

Obrazložitev

Ker uvodni izjavi 1 in 10 obravnavanega predloga priznavata samo „nekatero otoke“, ki se spopadajo z ovirami (ob popolnoma poljubnem sklicevanju na člen 160 Pogodbe in v nasprotju s tistim, kar je bilo določeno v deklaraciji št. 30 v prilogi Amsterdamske pogodbe, potrjeno v sklepih Sveta v Nici decembra 2000 in vpisano v člen III-220 osnutka Evropske ustave), je treba zagotoviti boljšo pravno usklajenost in usklajenost razlage zgoraj omenjenih uvodnih izjav tudi ob upoštevanju določb člena 52(1) predloga splošne uredbe, ki so bile podrobno povzete v členu 10 obravnavanega predloga. Podobne pripombe veljajo z vidika zgoraj omenjenega člena 52 tudi za gorska območja in se morajo v skrbni za izčrpnost razširiti na vse vrste območij, ki se spopadajo z ovirami.

Priporočilo 2

6. uvodna izjava

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Na podlagi izkušenj in prednosti pobude Skupnosti Urban, določene v členu 20(1)(b) Uredbe sveta (ES) št. 1260/1999 z dne 21. junija 1999 o splošnih določbah o Strukturnih skladih ² , je potrebno urbano dimenzijo okrepiti s celostnim vključevanjem ukrepov na tem področju v operativne programe, ki jih sofinancira ESRR.	Na podlagi izkušenj in prednosti pobude Skupnosti Urban in podpornih ukrepov v okviru cilja 2 in v mestnih <u>težavnih območjih</u> , določenih v členu 20(1)(b) Uredbe sveta (ES) št. 1260/1999 z dne 21. junija 1999 o splošnih določbah o Strukturnih skladih, je potrebno urbano dimenzijo, <u>kamor sodijo tudi naložbe v trajnostni mestni razvoj</u> , okrepiti s celostnim vključevanjem ukrepov na tem področju v operativne programe, ki jih sofinancira ESRR.

Obrazložitev

Mestna dimenzija se lahko okrepi le, če si prizadevamo za ustrezne naložbe v trajnostni mestni razvoj.

Priporočilo 3

10. uvodna izjava

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
ESRR mora obravnavati probleme dostopnosti in oddaljenosti od velikih trgov, ki se srečujejo območji z zelo nizko gostoto populacije, kot je to določeno v Protokolu št.6 k Aktu o pristopu Avstrije, Finske in Švedske. ESRR mora tudi obravnavati posebne težave, s katerimi se srečujejo določeni otoki, gorska območja in redko poseljena območja, katerih geografski položaj zavira njihov razvoj.	ESRR mora obravnavati probleme dostopnosti in oddaljenosti od velikih trgov, ki se srečujejo območji z zelo nizko gostoto populacije, kot je to določeno v Protokolu št.6 k Aktu o pristopu Avstrije, Finske in Švedske. ESRR mora tudi obravnavati posebne težave, s katerimi se srečujejo otoki, <u>podeželska in mestna območja</u> , gorska območja, <u>slabo poseljena območja</u> in <u>čezmejne regije</u> , katerih geografski položaj zavira njihov razvoj.

Obrazložitev

To dopolnilo usklajuje besedilo 10. uvodne izjave in besedilo 1. uvodne izjave, kot je bilo spremenjeno s prejšnjo spremembo, in bolj na splošno v celoti usklajuje obe uvodni izjavi, česar v predlagani verziji ni bilo.

Priporočilo 4

Člen 1(2)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Določa posebne določbe glede obravnave mest in podeželja, področij odvisnih od ribištva, najbolj obrobni regij in področij z naravnimi ovirami.	Določa posebne določbe glede obravnave mest in podeželja, področij odvisnih od ribištva, najbolj obrobni regij in področij z naravnimi <u>ali demografskimi</u> ovirami.

Obrazložitev

Izrecna omemba demografskih ovir, kolikor slednja zadeva slabo poseljena območja, izpolnjuje zahtevo po izčrpnosti in skladnosti.

Priporočilo 5

Člen 3(2)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
ESRR prispeva k financiranju: a) proizvodnih naložb; b) infrastrukture; c) ostalih razvojnih pobud, vključno s storitvami za podjetja, ustvarjanje in razvoj finančnih instrumentov, kot so skladi tveganega kapitala, posojilni in jamstveni skladi ter skladi za lokalni razvoj, subvencionirane obresti, storitve na lokalni ravni ter izmenjava izkušenj med regijami, mesti ter pomembnejšimi socialnimi, ekonomskimi in okoljskimi udeleženci; d) strokovne pomoči, kot je to navedeno v členih 43 in 44 Uredbe (ES) št. (...).	ESRR prispeva k financiranju: a) proizvodnih naložb; b) infrastrukture; c) ostalih razvojnih pobud, vključno s storitvami za podjetja, ustvarjanje in razvoj finančnih instrumentov, kot so skladi tveganega kapitala, posojilni in jamstveni skladi ter skladi za lokalni razvoj, subvencionirane obresti, storitve na lokalni ravni ter izmenjava izkušenj <u>sodelovanje</u> med regijami, mesti ter pomembnejšimi socialnimi, ekonomskimi in okoljskimi udeleženci; d) strokovne pomoči, kot je to navedeno v členih 43 in 44 Uredbe (ES) št. (...). e) <u>naložb v kulturno dediščino</u> ;

Obrazložitev

Omejiti teritorialno sodelovanje samo na izmenjavo izkušenj bi bilo omejevalno, saj je slednja le eden od njegovih elementov.

Poleg tega se zdi primerno, da se na podlagi do sedaj pozitivnih izkušenj pri financiranju iz ESRR razlikuje in jasno omeni tako naložbe za restavracijo, preureditev in vrednotenje kulturne dediščine. Poleg tega se zdi primerno razložiti upravičenost tekočih izdatkov zaradi izčrpnosti in skladnosti z drugimi določbami obravnavanega predloga (glej člen 8(2)).

Priporočilo 6

Člen 4 (4)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
4. Preprečevanje tveganj, vključno z razvojem in izvajanjem načrtov za preprečevanje in spopadanje z naravnimi in tehnološkimi tveganji;	4. Preprečevanje tveganj, vključno z razvojem in izvajanjem načrtov za preprečevanje in spopadanje z naravnimi in tehnološkimi tveganji <u>(denimo z gozdnimi požari in poplavi)</u> ;

Obrazložitev

Gozdni požari in poplave predstavljajo nevarnost, ki redno ogroža številna območja EU.

Pojasni naj se pojem spopadanje, ki zajema ukrepe, ki so potrebni za zmanjšanje škode po nesrečah (gozdni požari, poplave) in ki jih solidarnostni skladi EU ne podpirajo, kajti takšne nesreče ne sodijo med resne naravne katastrofe.

Priporočilo 7

Člen 4

Doda se nova točka 10

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
	10) <u>Socialne infrastrukture in storitve, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest in k enakosti moških in žensk na delovnem mestu.</u>

Obrazložitev

Področja, ki jih navaja člen 4 predloga uredbe, na katere se osredotoča ESRR, ne zajemajo ukrepe, ki se financirajo v tekočem obdobju programskega načrta 2000-2006, predvsem na področju socialne infrastrukture in storitev.

Nadaljnja uporaba teh ukrepov se smatra kot smiselna, kajti slednji prispevajo k vzpostavitvi novih delovnih mest na področju, ki se trenutno razume kot nova gonila sila dela.

Razen tega govorimo o sektorju zaposlovanja, ki ima v regijah z zaostankom v razvoju pozitiven vpliv na dostop žensk na trg delovne sile. Tako se spodbuja tudi načelo enakosti moških in žensk ter združljivost poklicnega in družinskega življenja.

Priporočilo 8

Člen 5

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
V skladu s ciljem „Regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“, ESRR usmerja svojo pomoč, v okviru strategij za trajnostni regionalni razvoj, v naslednje prednostne naloge:	V skladu s ciljem „Regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“ <u>in ne glede na člen 8</u> , ESRR usmerja svojo pomoč, v okviru strategij za trajnostni regionalni razvoj, v naslednje prednostne naloge, pri čemer ravna prožneje na območjih pod naslovom „postopno uvajanje“:

Obrazložitev

Ta dodatek izboljšuje skladnost med mnenjem in med priporočili, ki jih je dal Odbor regij v mnenju o Tretjem kohezijskem poročilu.

Priporočilo 9

Člen 5 (1)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
inovacije in ekonomija znanja, s podporo pri oblikovanju in izvajanju strategij za regionalno inovativnost, ki vodi do učinkovitih regionalnih sistemov inovacij in izrecno:	inovacije in ekonomija znanja, s podporo pri oblikovanju in izvajanju strategij za regionalno inovativnost, ki vodi do učinkovitih regionalnih sistemov inovacij in izrecno , recimo <u>na naslednjih področjih</u> :

Obrazložitev

Na podlagi posebnosti posameznih območij na ekonomskem in socialnem področju ter različnega razvojnega potenciala in potreb, bi bilo treba v okviru treh prednostnih področij za posredovanje ESRR zagotoviti več prilagodljivosti pri določanju posebnih ukrepov v različnih regijah in mestnih območjih.

Priporočilo 10

Člen 5 (1): doda se nova alineja

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
	e) <u>Dinamika rasti in zaposlovanja, ki jo zagotavljajo MSP, t.j. podjetniška področja delovanja, kot so ustanavljanje, prenos lastništva, dinamika podjetništva, gospodarski odnosi s tujino in razvoj strokovnih področij ter ustvarjanje primernih infrastrukturnih pogojev.</u>

Obrazložitev

Pospeševanje je še posebej pomembno v regijah s socioekonomskimi problemi, da tako ustvarjamo pogoje za rast gospodarstva in zaposlovanja.

Priporočilo 11

Člen 5 (1) — doda se nova alineja

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
	f) <u>Vzpostavitev in oprema tehnoloških centrov kot tudi raziskovalnih in razvojnih centrov.</u>

Obrazložitev

Za uresničitev ciljev lizbonske strategije in göteborgske strategije na področju raziskav in inovacij je treba spodbujati vzpostavitev kvalificiranih raziskovalnih in tehnoloških centrov. Zato menimo, da se morajo področja delovanja prednostnih nalog, ki jih predlaga člen 5 uredbe o ESRR prilagoditi ciljem, ki jih predvideva strategija Skupnosti, kajti brez njih ni mogoče izvajati politiko rasti in resnične povezanosti med regijami EU.

Priporočilo 12

Člen 5(2) — doda se nova alineja

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
varstvo okolja in preprečevanje tveganj recimo:	varstvo okolja in preprečevanje tveganj recimo, denimo naslednja področja: a) <u>področja, ki spodbujajo trajnostni razvoj in so jasno povezana z okoljem; naložbe, ki prispevajo k uresničevanju ciljev na področju okolja v skladu s členom 174 Pogodbe;</u>

Obrazložitev

Področja uporabe, ki jih navajajo uredbe, vključno z veljavno uredbo o ESRR, navajajo primere. Zato mora biti predlagano besedilo jasno in prilagojeno veljavni uredbi, kjer se glasi: „recimo na naslednjih področjih“. Doda naj se primer trajnostnega, kajti menimo, da ima poseben pomen.

Priporočilo 13

Člen 5(2) — doda se nova alineja

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
	f) <u>izgradnja infrastrukture za ravnanje z odpadki, vodooskrbo in čiščenje odpadnih voda.</u>

Obrazložitev

Poleg tega je v okviru prednosti, ki jo namenjamo okolju in preprečevanju tveganj, treba poskrbeti, da so pomoči ESRR lahko deležni tudi ukrepi na področjih vodooskrbe in čiščenja odpadnih voda ter ravnanja z odpadki, kajti na teh področjih težave še niso odpravljene, kar škoduje konkurenčnosti evropskih regij.

Priporočilo 14

Člen 5 (3)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
3) dostop, zunaj glavnih mestnih središč, do transportnih in telekomunikacijskih storitev splošnega gospodarskega pomena in izrecno:	3) dostop, zunaj glavnih mestnih središč , do transportnih in telekomunikacijskih storitev splošnega gospodarskega pomena, in izrecno <u>recimo:</u>

Obrazložitev

Pri pospeševanju dostopa do prometnih in telekomunikacijskih služb ne bi smeli že vnaprej izključevati velikih mestnih središč.

Priporočilo 15

Člen 5(3)(a)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
a) okrepitev sekundarnih omrežij z izboljšanjem povezav do vseevropskih transportnih omrežij, do regionalnih železniških vozlišč, letališč in pristanišč ali do ploščadi za kombinirane vrste transportov, z zagotavljanjem izvoznih povezav do glavnih železniških prog in s spodbujanjem regionalnih in lokalnih celinskih plovnih poti;	a) okrepitev sekundarnih omrežij z izboljšanjem povezav do vseevropskih transportnih omrežij, do regionalnih železniških vozlišč, letališč in pristanišč ali do ploščadi za kombinirane vrste transportov, z zagotavljanjem izvoznih povezav do glavnih železniških prog in s spodbujanjem regionalnih in lokalnih celinskih plovnih poti kabotaže, pomorskih povezav z majhnimi otoki in <u>pristanišči, manjšimi od pristanišč kategorije A, ter zračnih povezav med letališči I. in II. kategorije;</u>

Obrazložitev

Vsi otoki imajo podobne težave, ne glede na njihovo velikost. Vsi otoki so odvisni od morskega in zračnega prometa. Navedena sprememba naj to izraža, kot tudi dejstvo, da se s to težavo soočajo predvsem majhni otoki.

Treba je zagotoviti, da se ne zanemarjajo nekatere vrste pomorskih in zračnih poti v najbolj oddaljenih evropskih pomorskih regijah.

Priporočilo 16

Člen 6(2)(c)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
c) preprečevanje tveganja, vključno s spodbujanjem pomorske varnosti in zaščite pred poplavami, onesnaževanjem pristanišč in celinskih voda, preprečevanje in zaščita pred erozijo, potresi in plazovi. Programi lahko vsebujejo dobavo opreme in razvoj infrastrukture, oblikovanje in izvajanje načrtov za transnacionalno pomoč, skupnih kartografskih sistemov tveganj in razvoj skupnih instrumentov za raziskave, preprečevanje, spremljanje in nadzor naravnih in tehnoloških tveganj	c) preprečevanje tveganja, vključno s spodbujanjem pomorske varnosti in zaščite pred poplavami, onesnaževanjem pristanišč in celinskih voda, preprečevanje in zaščita pred <u>preprečevanje in zaščita pred</u> erozijo, potresi, <u>vulkanskimi izbruhi, gozdnimi požari</u> in plazovi. Programi lahko vsebujejo dobavo opreme in razvoj infrastrukture, oblikovanje in izvajanje načrtov za transnacionalno pomoč, skupnih kartografskih sistemov tveganj in razvoj skupnih instrumentov za raziskave, preprečevanje, spremljanje in nadzor naravnih in tehnoloških tveganj.

Obrazložitev

Zaradi izčrpnosti je treba vključiti posebne vrste naravnih nesreč.

Priporočilo 17

Člen 6(2)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
d) ustvarjanje znanstvenih in tehnoloških omrežij v povezavi z vprašanji, ki se nanašajo na uravnovešen razvoj transnacionalnih področij, vključno z vzpostavljanjem omrežij med visokošolskimi zavodi in povezav za dostop do znanstvenih dognanj in tehnološkega prenosa opreme za R&TR in mednarodnimi centri znanstvene odličnosti R&TR, razvojem transnacionalnih konzorcijev za izmenjavo R&TR virov, tesnega medinstitucionalnega sodelovanja na področju prenosa tehnologij in razvojem skupnih instrumentov za finančni inženiring, usmerjenih v podpiranje R&TR in MSP.	d) ustvarjanje znanstvenih in tehnoloških omrežij v povezavi z vprašanji, ki se nanašajo na uravnovešen razvoj transnacionalnih področij, vključno z vzpostavljanjem omrežij med visokošolskimi zavodi in inštituti na univerzitetni ravni ter povezav za dostop do znanstvenih dognanj in tehnološkega prenosa opreme za R&TR in mednarodnimi centri znanstvene odličnosti R&TR, razvojem transnacionalnih konzorcijev za izmenjavo R&TR virov, tesnega medinstitucionalnega sodelovanja na področju prenosa tehnologij in razvojem skupnih instrumentov za finančni inženiring, usmerjenih v podpiranje R&TR in MSP; <u>spodbude za udeležbo regij različnih ravni v okviru kohezije vsakega posameznega instrumenta za sodelovanja s ciljem, da se izboljša evropska konkurenčnost in okrepi inovativnost.</u> e) <u>spodbujanje podjetništva in predvsem razvoj MSP, turizma, kulture in uporabe IT.</u>

Obrazložitev

Udeležba regij, ki jih zajemajo konvergenčni cilji in cilji konkurenčnosti ter različna prehodna pravila (statističen učinek in naravni učinek), na enem in istem instrumentu sodelovanja bo vodila do boljše izmenjave izkušenj in pozitivno vplivala na koherenco.

Omrežja naj ne zajemajo samo univerz, ampak tudi druge visokošolske ustanove, ki so podjetjem pogosto bližje. Če že vse regije nimajo univerze, imajo pa zato pogosto vsaj kako visokošolsko ustanovo druge vrste.

Spodbujanje podjetništva, razvoj turizma, informacijsko komunikacijskih tehnologij itd. so idealne oblike sodelovanja za izmenjavo izkušenj in učenje na podlagi le-teh. Regije se lahko pri tem medsebojno spodbujajo, ne meneč se za meje. Iz mednarodnega sodelovanja torej ne smemo izločiti tako pomembnega elementa ekonomije znanja.

Priporočilo 18

Člen 6(3)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
3) okrepitev učinkovitosti regionalne politike s spodbujanjem povezovanja v mreže in izmenjavo izkušenj med regionalnimi in lokalnimi oblastmi, z osredotočanjem na teme, navedene v členih 5(1) in (2) in členu 8. vključno s programi za mrežno sodelovanje, ki pokrivajo celotno Skupnost in ukrepe, vključno z raziskavami, zbiranjem informacij in opazovanjem ter analizo trendov razvoja v Skupnosti.	3. <u>pospeševanje medregionalnega sodelovanja za okrepitev učinkovitosti regionalne politike s spodbujanjem podpiranjem povezovanja v mreže in izmenjavo izkušenj med regionalnimi in lokalnimi oblastmi, z osredotočanjem na teme, navedene v členih 5(1) in (2) in 8; členi 8, 9, 10 in 11, vključno s programi za mrežno sodelovanje, ki pokrivajo celotno Skupnost in ukrepe, vključno z raziskavami, zbiranjem informacij in opazovanjem ter analizo trendov razvoja v Skupnosti. Mreže in izmenjave izkušenj so tudi instrumenti za izvajanje dejavnosti, o katerih govori prva dva odstavka tega člena.</u>

Obrazložitev

Odbor podpira predlog Evropske komisije o vzpostavitvi novega cilja, *evropskega teritorialnega sodelovanja*. Vendar pa novi cilj obsega samo čezmejno in nadnacionalno sodelovanje, ne pa medregionalnega. Slednje bi bilo torej mogoče le v obliki mrež sodelovanja in izmenjave izkušenj, kot tudi v okviru programov, ki zadevajo druge cilje. Odbor nasprotuje takšni ločitvi treh oblik sodelovanja, ki so se obnesle in ki so bile doslej značilnost evropskega ozemeljskega sodelovanja. V okviru novega cilja bi bilo treba ohraniti sektor za medregionalno sodelovanje. Ta sektor bi financirali posebej.

Možno je, da nekatere regije celotne EU iz cele vrste razlogov čutijo sorodnosti, zato ni mogoče izključiti sodelovanja na precej širokem področju.

Regije se lahko druga od druge učijo, in v tem pogledu meje pogosto nimajo nobenega pomena. Zato naloženih projektov ni mogoče vnaprej izključevati.

In na koncu: v okviru cilja teritorialne kohezije je zelo pomembno, da ESRR financira mreže sodelovanja o temah, ki zadevajo regije z geografskimi posebnostmi.

Priporočilo 19

Člen 7(a)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Naslednji izdatki niso upravičeni do prispevkov ESRR: a) DDV;	Naslednji izdatki niso upravičeni do prispevkov ESRR: a) <u>vračljiv</u> DDV;

Obrazložitev

Treba je hkrati potrditi pravilo, ki se je do zdaj uporabljalo v preteklih in sedanjih programih ESRR, in v okviru kohezijske politike Skupnosti preprečiti nerazumljive razlike v primerjavi s tistim, kar je bilo predvideno v predlogu uredbe o ESS.

Priporočilo 20

Člen 7(d)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
d) nakup stanovanja;	d) nakup stanovanja, z določenimi izjemami v mejah <u>konvergenčnega cilja, vključno s posebnimi vrstami dejavnosti družbenega pomena, kot so posebna bivališča za ranljive osebe ali začasna stanovanja za priseljence iz držav izven Skupnosti;</u>

Obrazložitev

Upravičenost izdatkov za gradnjo ali obnovo stanovanjskih objektov v okviru konvergenčnega cilja za posebej ranljive skupine in prvo generacijo priseljencev iz držav zunaj Skupnosti se zdi hkrati skladna s cilji evropske kohezijske politike, zlasti socialnimi, in koristna v okviru prispevka, ki ga lahko politika Skupnosti da za rešitev strukturnih težav, povezanih s tokovi priseljencev iz držav zunaj Skupnosti.

Priporočilo 21

Člen 8(1)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
V primeru obnove mest s pomočjo ukrepov, kot je to navedeno v členih 25(4)a) in 36(4)b) Uredbe (ES) št. (...). ESRR podpira razvoj participativnih, integriranih strategij za reševanje velikega števila gospodarskih, okoljskih in socialnih problemov, ki vplivajo na strnjenost mestnih naselij. To lahko združuje obnovo naravnega okolja, obnovo starih, opuščenih industrijskih območij, ohranitev in razvoj zgodovinske in kulturne dediščine z ukrepi, ki spodbujajo podjetništvo, lokalno zaposlovanje in razvoj skupnosti, kot tudi zagotavljanje storitev prebivalstvu, upoštevajoč spreminjanje demografskih struktur.	V primeru obnove mest s pomočjo ukrepov, kot je to navedeno v členih 25(4)a) in 36(4)b) Uredbe (ES) št. (...). ESRR podpira razvoj participativnih, integriranih strategij, ki jih je treba izvesti v okviru pravnih sistemov držav članic za <u>okrepitev trajnostne rasto in</u> za reševanje velikega števila gospodarskih, okoljskih in socialnih problemov, ki vplivajo na strnjenost mestnih naselij. To lahko združuje obnovo naravnega okolja, obnovo starih, opuščenih industrijskih območij, ohranitev in razvoj zgodovinske in kulturne dediščine z ukrepi, ki <u>spodbujajo inovativnost in ekonomijo znanja</u> , podjetništvo, lokalno zaposlovanje in razvoj skupnosti, kot tudi zagotavljanje storitev prebivalstvu, upoštevajoč spreminjanje demografskih struktur.

Obrazložitev

Priključitev participativnih strategij, omenjenih v predlaganem besedilu, ki se implicitno sklicujejo na nadaljnji prenos iz člena 36(4)(b) predloga splošne uredbe, institucionalnim sistemom držav članic in načelu subsidiarnosti krepí njihovo pravno podlago.

Zaradi ključne vloge mest v regionalnem razvoju je za učinkovitost kohezijske politike in njen prispevek k doseganju lizbonskih in göteborgskih ciljev pomembno, da se pri financiranju iz strukturnih skladov izrecneje upoštevajo potrebe in razvojne možnosti urbanih območij v regijah. To se lahko doseže s pomočjo ukrepov za trajnostni razvoj mest, ki morajo biti povezani tudi — vendar ne samo — z dejavnostmi na področju prenove mest.

V kontekstu akcij v podporo integriranemu urbanemu razvoju je treba tudi poudariti ukrepe, namenjene pospeševanju inovacij in gospodarstva znanja, določenih na osnovi lizbonskih ciljev.

Priporočilo 22

Člen 9(3)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Države članice in regije zagotovijo povezljivost in skladnost ukrepov, ki jih sofinancira EKSRP in ukrepov, ki jih sofinancira ESR na eni strani, ter na drugi strani ukrepov, ki jih sofinancira ESRR. V ta namen države članice za ukrepe iz točk 1), 3), in 5), ob pripravi operativnih programov, določijo jasne razmejitvene kriterije za ukrepe, ki jih bo na eni strani podpiral ESRR na podlagi tega člena in na drugi strani EKSRP na podlagi člena 49(1), a), b) in i) Uredbe (ES) št. (...), za podeželska območja ali ESR na podlagi člena (...) Uredbe (ES) za območja, odvisna od ribištva.	Države članice in regije <u>v okviru operativnih programov iz člena 36 Uredbe Sveta (ES) št. (...) in v skladu z usklajevalnimi ukrepi iz člena 25(4)(c) zagotovijo povezljivost in skladnost ukrepov, ki jih sofinancira EKSRP in ukrepov, ki jih sofinancira ESR na eni strani, ter na drugi strani ukrepov, ki jih sofinancira ESRR. V ta namen države članice in regije za ukrepe iz točk 1), 3), in 5), ob pripravi operativnih programov, določijo jasne razmejitvene kriterije za ukrepe, ki jih bo na eni strani podpiral ESRR na podlagi tega člena in na drugi strani EKSRP na podlagi člena 49(1), a), b) in i) Uredbe (ES) št. (...), za podeželska območja ali ESR na podlagi člena (...) Uredbe (ES) za območja, odvisna od ribištva, ter hkrati predvideti mehanizme nadzora med programiranjem in po njem za preverjanje spoštovanja navedenih pogojev povezljivosti in skladnosti.</u>

Obrazložitev

Predvsem je treba vzpostaviti povezavo med pravili usklajevanja, ki je primerno vključeno v predlagano besedilo. To sklicevanje na ukrepe iz člena 25(4)(c) (nacionalni referenčni okvir) krepi njegov pomen.

Države članice in regije se zdi primerno omeniti zaradi skladnosti z izrazi, uporabljenimi na začetku odstavka v besedilu, ki ga je predlagala Komisija.

Predlog spremembe na koncu odstavka zadeva predvidevanje tipičnih mehanizmov „pravnega reda Skupnosti“, ki imajo nalogo krepitve.

Priporočilo 23

Člen 11

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
V skladu z dodatnim dodeljevanjem sredstev, navedenim v členu 16(1d) Uredbe (ES) št. (...) in z odstopanjem od člena 3(2) te uredbe, ESRR pomaga pri financiranju operativne pomoči v najbolj obrobni regijah z namenom izravnati dodatne stroške, nastale na območjih, ki jih pokriva člen 4 in na naslednjih dodatnih območjih, z izjemo proizvodov, ki so uvrščeni v okvir Priloge I k Pogodbi:	V skladu z dodatnim dodeljevanjem sredstev, navedenim v členu 16(1d) Uredbe (ES) št. (...) in z odstopanjem od člena 3(2) te uredbe, ESRR pomaga pri financiranju operativne pomoči v najbolj obrobni regijah z namenom izravnati dodatne stroške, nastale na območjih, ki jih pokriva člen 4 in na naslednjih dodatnih območjih, z izjemo proizvodov, ki so uvrščeni v okvir Priloge I k Pogodbi:
a) podpora pri storitvah prevoza blaga in začetna pomoč pri transportnih storitvah; b) podpora povezana z omejitvami pri skladiščenju, prekomernim obsegom in vzdrževanjem proizvodnih orodij in pomanjkanjem človeškega kapitala na lokalnem trgu delovne sile.	a) podpora pri storitvah prevoza blaga in začetna pomoč pri transportnih storitvah; b) podpora povezana z omejitvami pri skladiščenju, prekomernim obsegom in vzdrževanjem proizvodnih orodij in pomanjkanjem človeškega kapitala na lokalnem trgu delovne sile.
	<u>Sklad sodeluje tudi pri financiranju vlaganj, ki so potrebna ravno zaradi oddaljenosti teh regij, zlasti vlaganj v prometno infrastrukturo, zaradi teritorialne razdrobljenosti, kot tudi vlaganj, potrebnih zaradi močnega povečanja števila prebivalcev.</u>

Obrazložitev

Poseben program bi moral upoštevati ne le stroške delovanja, pač pa tudi vlaganja, ki so potrebna zaradi oddaljenosti teh regij. Velja omeniti, da bodo nekatere skrajno oddaljene regije kmalu izstopile iz sedanjega Cilja 1, vendar pa bodo še naprej potrebovale vlaganja zaradi svojega obrobnege položaja, ki so se doslej financirala v okviru kohezijske politike.

Priporočilo 24

Člen 12(6)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
6) izvedbene določbe za operativni program: a) določitev vseh organizacij, kot je predvideno v členu 14, s strani držav članic; b) opis sistemov spremljanja in vrednotenja kot tudi sestava nadzornega odbora; c) opredelitev postopkov za aktiviranje in kroženje finančnih tokov za zagotovitev njihove preglednosti; d) določbe za zagotovitev obveščanja javnosti o operativnem programu; e) opis postopkov za izmenjavo računalniških podatkov, o katerih sta se dogovorili Komisija in država članica, da bi tako izpolnili zahteve glede plačila, spremljanja in vrednotenja, določene v Uredbi (ES) No (...);	6) izvedbene določbe za operativni program: a) določitev vseh organizacij, kot je predvideno v členu 14, s strani držav članic; b) opis sistemov spremljanja in vrednotenja kot tudi sestava nadzornega odbora; c) opredelitev postopkov za aktiviranje in kroženje finančnih tokov za zagotovitev njihove preglednosti; d) določbe za zagotovitev obveščanja javnosti o operativnem programu; e) opis postopkov za izmenjavo računalniških podatkov, o katerih sta se dogovorili Komisija in država članica, da bi tako izpolnili zahteve glede plačila, spremljanja in vrednotenja, določene v Uredbi (ES) No (...); f) <u>opis načinov sodelovanja regionalnih in lokalnih oblasti v fazi priprave omenjenega programa in naslednjih programov ob spoštovanju člena 10 Uredbe (ES) št- (...) s strani vsake države članice, ki je sodelovala v operativnem programu;</u>

Obrazložitev

Tudi v okviru cilja „teritorialnega sodelovanja“ je nujno, da države članice uporabijo pravila o partnerstvu, predvsem z regionalnimi in lokalnimi javnim upravami (na primer, nepojmljivo je zasnovati in izvesti programe čezmejnega sodelovanja brez intenzivnega sodelovanja čezmejnih lokalnih skupnosti ali mest od faze predloga naprej, kadar gre za podporo ali spodbujanje evropskih mrež mest). Torej se zdi primerno in koristno za uspeh operativnega programa predvideti, da morajo predlogi operativnih programov, da bi jih Evropska komisija sprejela, brezpogojno pokazati, kako so zadevne države članice uporabile omenjena pravila in kako jih nameravajo uporabiti v fazi izvajanja.

Priporočilo 25

Člen 12 — doda se nov odstavek

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
	<u>Države članice morajo poskrbeti, da regionalne oblasti sodelujejo pri načrtovanju in spremljanju projektov čezmejnega in transnacionalnega sodelovanja.</u>

Obrazložitev

Treba je zagotoviti tako sodelovanje regionalnih oblasti v programih čezmejnega in transnacionalnega sodelovanja.

Priporočilo 26

Člen 14(3)

Besedilo, ki ga je predlagala Komisija	Amandma OR
Vsaka država članica, ki sodeluje v operativnem programu, določi predstavnike, ki bodo sodelovali v nadzornem odboru, ki ga določa člen 64 Uredbe (ES) št. (...)	Vsaka država članica, ki sodeluje v operativnem programu, določi predstavnike, ki bodo sodelovali v nadzornem odboru, ki ga določa člen 64 Uredbe (ES) št. (...), <u>pri čemer zagotavlja ustrezno zastopanost zadevnih regionalnih ali lokalnih oblasti v skladu s svojim institucionalnim in ustavnim sistemom.</u>

Obrazložitev

Glede na vlogo regij in lokalnih skupnosti, ki je dala pozitivne izkušnje v okviru INTERREG A, B in C, se zdi skladno z načeloma partnerstva in subsidiarnosti, da države članice zagotovijo sodelovanje enega ali drugega javnega subjekta, odvisno od primera, v delegaciji v odboru za spremljanje operativnega programa.

V Bruslju, 13. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Kohezijskem skladu

(2005/C 231/03)

ODBOR REGIJ je,

ob upoštevanju predloga uredbe Sveta o ustanovitvi Kohezijskega sklada (COM (2004) 494 final — 2004/0166 (AVC);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 15. julija 2004, da se po prvem odstavku člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti z njim posvetuje o tej zadevi;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 26. maja 2004, da komisiji za politiko ozemeljske kohezije naroči, naj sestavi mnenje o tej zadevi;

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1164/94, s katero je bil ustanovljen Kohezijski sklad in ki sta jo naknadno dopolnili uredbi (ES) št. 1264/99 in (ES) 1265/99;

ob upoštevanju drugih predlogov uredb Evropske komisije o *splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu*, COM(2004) 492 final, 2004/0163 (AVC) ter Evropskem skladu za regionalni razvoj (ESRR), COM(2004) 495 final — 2004/0167 (COD);

ob upoštevanju svojega mnenja o Tretjem poročilu o ekonomski in socialni koheziji (CdR 120/2004 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju svoje napovedi o upravljanju in poenostavitvi strukturnih skladov po letu 2006 CdR 389/2002 fin ⁽²⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja, ki ga je komisija za politiko ozemeljske kohezije sprejela dne 4. februarja 2005 (Poročevalec: g. Antonio PAIVA, predsednik občinske skupščine Tomar (PT, EPP) (CdR 234/2004 rev. 1);

mnenje sprejel na 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 13. aprila).

1. Stališča Odbora regij

ODBOR REGIJ:

1.1. **podpira** okvirni predlog **Evropske** komisije o pravilniku za strukturne sklade za obdobje 2007–2013.

1.2. **je prepričan**, da je, ob upoštevanju razširitve Unije na 25 in kasneje 27 držav članic najmanjši možni kompromis glede prihodnje kohezijske politike, finančni predlog Komisije, da se za financiranje treh ciljev (78 % za cilj zbliževanja; 18 % za regionalno konkurenčnost in cilj zaposlovanja ter 4 % za teritorialno sodelovanje) odobri 0,41 bruto nacionalnega dohodka (ki se lahko z vključitvijo pomoči za razvoj podeželja in ribištvo zviša na 0,46) in zanj nameni 336,3 milijarde evrov.

1.3. **je zadovoljen**, da je obseg pomoči iz kohezijskega sklada naklonjen podpori projektov v korist okolja, in sicer z energijsko učinkovitostjo in obnovljivo energijo ter, v transportnem sektorju zunaj vseevropskih omrežij, z železniškim, rečnim in pomorskim prevozom, intermodalnimi prevoznimi sistemi in njihovim medsebojnim delovanjem, upravljanjem cestnega in zračnega prometa, čistim mestnim prevozom in javnim prevozom.

⁽¹⁾ UL ES 318, z dne 22. 12. 2004, t.1

⁽²⁾ UL 2003/C 256/01.

1.4. **pozdravlja** dejstvo, da se bo kohezijski sklad uporabljal za države članice, katerih BNP je nižji od 90 % povprečja Skupnosti. Treba je poiskati politično rešitev za tiste države članice, ki zaradi širitve ne bodo več izpolnjevale kriterijev.

1.5. **zagovarja stališče**, da držav članic, upravičenih do sredstev iz kohezijskega sklada, ne bi smeli kaznovati z začasno ukinitvijo finančne pomoči iz kohezijskega sklada, če ima država članica upravičenka v skladu s členom 104 (6) Pogodbe čezmerni javnofinančni primanjkljaj.

1.6. **verjame**, da bo Evropska komisija pojasnila, ali se morebitna ukinitve nanaša samo na nove projekte, ki se bodo odobrili po 1. januarju leta, ki sledi sklepu.

1.7. **je prepričan**, da mora Evropska komisija preučiti dobre in slabe strani upoštevanja istih splošnih pravil za ESRR in ESS ter tudi za Kohezijski sklad. Predstavljeni obrazložiteni memorandum tega mnenja o predlogu Komisije ne pojasnjuje. OR meni, da je treba predložiti analizo stroškov in koristi takšne spremembe pravilnika o kohezijskem skladu.

1.8. **verjame**, da Evropska komisija utemeljeno spreminja analizo od projekta-do-projekta (odstavek 3 člena 1 ES št. 1164/ 94 — uredba sedanjega Kohezijskega sklada) v programsko analizo (zadnji odstavek točke 5.2 obrazložitvenega memoranduma dokumenta COM (2004) 492 final — uredba za strukturne sklade) predlogov držav članic, ki prejemajo pomoč iz Kohezijskega sklada. Ta metoda bo popolnoma drugačna od sedanje. Evropska komisija bi morala takšno spremembo upravičiti na podlagi ugotovitev ocene, ki bi se morala izvesti za sedanji Kohezijski sklad.

2. Priporočila Odbora regij

Priporočilo 1

Nova uvodna izjava 5

Predlagano besedilo Komisije	Amandma OR
	<u>Kohezijski sklad mora upoštevati tudi socialne vidike trajnostnega razvoja in prispevati k doseganju socialne vključenosti, predvsem z dostopnostjo in odstranjevanjem ovir za invalide, da se tako v skladu s členom 13 Pogodbe bojuje proti diskriminaciji invalidnih oseb.</u>

Razlog

Strukturni skladi, predvsem Kohezijski sklad, so pomembno orodje za zmanjševanje in odpravljanje socialne izključenosti ranljivih skupin, na primer pri odstranjevanju ovir za invalidne osebe na vseh življenjskih področjih, predvsem s pospeševanjem in oblikovanjem dostopnega fizičnega okolja za invalide osebe v povezavi z informacijskimi komunikacijskimi tehnologijami, prometom in grajenim okoljem.

Priporočilo 2

Člen 2 — točka 1

Obseg pomoči

Predlagano besedilo Komisije	Amandma OR
Vseevropska prometna omrežja, predvsem prednostni projekti v evropskem interesu, ki jih določa Sklep št. 1692/96ES;	Vseevropska prometna omrežja, predvsem prednostni projekti v evropskem interesu, ki jih določa Sklep št. 1692/96ES, in njihove posamezne povezave, predvsem <u>pristanišča in letališča.</u>

Razlog

Predvsem najbolj oddaljene regije Evropske unije potrebujejo te povezave za zmanjšanje osamitve od evropske celine in za zagotovitev dostopa do vseevropskega omrežja.

Priporočilo 3

Člen 3 — točka 1

Pravila o upravičenosti izdatkov

Predlagano besedilo Komisije	Amandma OR
Naslednji izdatki niso upravičeni: 1) DDV; 2) obresti na dolg; 3) nakup zemljišča v znesku, ki za 10 % presega skupne upravičene izdatke za to dejavnost; 4) nastanitev; 5) razgradnja jedrskih elektrarn	Naslednji izdatki niso upravičeni: 1) DDV; 2) obresti na dolg; 3) nakup zemljišča v znesku, ki za 10 % presega skupne upravičene izdatke za to dejavnost; 4) nastanitev; 5) razgradnja jedrskih elektrarn

Razlog

V sedanjem Kohezijskem skladu je DDV upravičen in ni razloga za strožja pravila od sedanjih.

Priporočilo 4

Člen 2 — točka 1

Pogoji za dostop do pomoči iz Sklada

Predlagano besedilo Komisije	Amandma OR
1. Pomoč iz Kohezijskega sklada pogojujejo naslednja pravila. 2. Če Svet: a) v skladu s členom 104(6) ES ugotovi, da ima država članica upravičenka čezmeren javnofinančni primanjkljaj, in b) se v skladu s členom 104 (8) ES odloči, da ta država članica v odgovor na Predlog Sveta, izdan na podlagi člena 104(7) ES, ni sprejela učinkovitega ukrepa ali se je sprejeti ukrep izkazal kot neprimeren, in se odloči za ukinitve bodisi celote ali dela finančne pomoči iz Sklada za to državo članico, kar začne veljati s 1. januarjem leta, ki sledi sklepu. Ukinitve se nanaša na prevzete obveznosti. 3. Svet se odloči za preklic ukinitve finančne pomoči iz Sklada, če ugotovi, da je ta država članica sprejela potreben popravni ukrep. Komisija ponovno vključi v proračun sredstva za ukinjene prevzeme obveznosti. 4. Na predlog Komisije Svet s kvalificirano večino sprejme sklepe iz odstavkov 2 in 3.	1. Pomoč iz Kohezijskega sklada pogojujejo naslednja pravila. 2. Če Svet: a) v skladu s členom 104(6) ES ugotovi, da ima država članica upravičenka čezmeren javnofinančni primanjkljaj, in b) se v skladu s členom 104 (8) ES odloči, da ta država članica v odgovor na Predlog Sveta, izdan na podlagi člena 104(7) ES, ni sprejela učinkovitega ukrepa ali se je sprejeti ukrep izkazal kot neprimeren, in se odloči za ukinitve bodisi celote ali dela finančne pomoči iz Sklada za to državo članico, ki začne veljati s 1. januarjem leta, ki sledi sklepu. Ukinitve se nanaša na prevzete obveznosti. 3. Svet se odloči za preklic ukinitve finančne pomoči iz Sklada, če ugotovi, da je ta država članica sprejela potreben popravni ukrep. Komisija ponovno dodeli sredstva za ukinjene prevzeme obveznosti. 4. Na predlog Komisije Svet s kvalificirano večino sprejme sklepe iz odstavkov 2 in 3. <u>Države članice, upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada, so države članice, katerih bruto nacionalni dohodek na prebivalca (BND), merjen po kupni moči in izračunan na podlagi številke Skupnosti za zadnja tri leta, ki so na voljo v zvezi z (...), je manjši od 90 % povprečja Skupnosti.</u>

Razlog

Člen 4 bi moral nadomestiti nov odstavek, v katerem bi morale biti navedene države članice, upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada.

Če člen 4 ostane, kot to predlaga Evropska komisija, bo država članica, upravičenka do sredstev iz Kohezijskega sklada, oškodovana dvakrat. Ena od kazni je podobna kazni, ki se naloži kateri koli drugi državi članici EU s čezmernim javnofinančnim primanjkljajem. Druga kazen bo ukinitve sredstev iz Kohezijskega sklada za to državo članico.

Čeprav je razumljivo, da morajo države članice, upravičene do sredstev iz Kohezijskega sklada, izpolnjevati pogoje ekonomske konvergence, bo ukinitve Kohezijskega sklada državi članici, katere BNP je že tako pod povprečjem Skupnosti, povzročila še večje težave.

Še več, ni jasno, ali se ukinitve nanaša na nove projekte, odobrene po 1. januarju leta, ki sledi sklepu, pa tudi, kakšna je usoda tistih, ki so bili odobreni pred tem datumom.

V Bruslju, 13. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu na trg pristaniških storitev

in o

beli knjigi o reviziji Uredbe (EGS) št. 4056/86 o določitvi pravil konkurence ES v pomorskem prometu

(2005/C 231/04)

Odbor regij —

ob upoštevanju predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu na trg pristaniških storitev (COM(2004) 654 final; 2004/0240 (COD)) in bele knjige o reviziji Uredbe (EGS) št. 4056/86 o določitvi pravil konkurence ES v pomorskem prometu (COM(2004) 675 final);

ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 2. decembra 2004, da se v skladu s prvim odstavkom člena 265 in členom 80 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o tem posvetuje z Odborom;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 3. novembra 2004, da komisijo za politiko ozemeljske kohezije zadolži za pripravo mnenja o tej zadevi;

ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izboljšanju kakovosti pristaniških storitev: osrednji vidik za evropski promet in predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu na trg pristaniških storitev (COM(2004) 35 final, vključno s spremenjenim predlogom direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu na trg pristaniških storitev (ki ga je predložila Komisija v skladu členom 250(2) Pogodbe ES) (COM/2002/0101 final));

ob upoštevanju svojega mnenja z dne 20. septembra 2001 o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izboljšanju kakovosti pristaniških storitev: osrednji vidik za evropski promet (CdR 161/2001 final) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 29. septembra 2001 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu na trg pristaniških storitev (CES 1495/2001);

ob upoštevanju poročila stalnega odbora držav EFTE z dne 2. maja 2002 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu na trg pristaniških storitev;

⁽¹⁾ UL ES dne 22.1.2002, str.3

ob upoštevanju skupnega osnutka z dne 22. oktobra 2003, potem ko je spravi odbor odobril člen 251(4) Pogodbe ES, ki zadeva Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu na trg pristaniških storitev (PE-CONS 3670/03 — C5-0461/2003 — 2001/0047(COD));

ob upoštevanju poročila delegacije Evropskega parlamenta v spravnem odboru z dne 4. novembra 2003 o skupnem besedilu, ki ga je spravi odbor odobril za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu na trg pristaniških storitev (A5-0364/2003);

ob upoštevanju svojega mnenja z dne 29. septembra 2004 (CdR 163/2004 fin) ⁽¹⁾ o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izboljšanju varnosti v pristaniščih (COM(2004) 76 final);

ob upoštevanju Direktive Komisije 2000/52/ES z dne 26. julija 2000, ki spreminja Direktivo 80/723/EGS o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji;

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) 4056/86 z dne 22. decembra 1986 o podrobnostih uporabe členov 85 in 86 [danes člena 81 in 82] Pogodbe na področju pomorskega prometa, ki je bila nazadnje spremenjena z Uredbo 1/2003 z dne 16. decembra 2002;

ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta v Lizboni od 23. do 24. marca 2000, ki Komisijo pozivajo k „pospešitvi liberalizacije na področju plina, elektrike, poštne storitve in transporta“;

ob upoštevanju bele knjige z dne 12. septembra 2001 o evropski prometni politiki do 2010: postavitev smernic za prihodnost (COM(2001) 370 final);

ob upoštevanju Uredbe Komisije (ES) št. 823/2000 z dne 19. aprila 2000 o uporabi člena 81(3) Pogodbe ES za določene skupine sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj med družbami za linijske prevoze (konzorciji);

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe;

ob upoštevanju poročila sekretariata Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) z dne 16. aprila 2002 o konkurenčni politiki v linijskem prometu;

ob upoštevanju posvetovalnega dokumenta Komisije iz marca 2003 o reviziji Uredbe (EGS) 4056/86 o podrobnostih uporabe členov 81 in 82 Pogodbe na področju pomorskega prometa;

ob upoštevanju prejetih prispevkov („received comments“) za revizijo Uredbe (EGS) 4056/86 glede na posvetovalni dokument Komisije;

ob upoštevanju poročila Univerze Erasmus iz Rotterdama z dne 12. novembra 2003 o njeni podpori pri obravnavi prejetih prispevkov glede na posvetovalni dokument Komisije o reviziji Uredbe (EGS) 4056/86;

ob upoštevanju dokumenta Komisije za razpravo pri reviziji Uredbe (EGS) 4056/86 iz decembra 2003;

ob upoštevanju dokumenta Evropskega združenja za linijske zadeve (ELAA) o reviziji Uredbe 4056/86: predlog za novo pravno ureditev, z dne 6. avgusta 2004;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 485/2004 rev. 1), ki ga je komisija za politiko ozemeljske kohezije sprejela 4. februarja 2005 (poročevalec: gospod Rolf Harlinghausen, član evropskega odbora hamburškega parlamenta (DE/ELS);

⁽¹⁾ UL C 43 z dne 18.2.2005, str.26

ob upoštevanju naslednjih razlogov,

- 1) liberalizacija transportnega sektorja je zlasti od sprejetja lizbonske agende v letu 2000 eden od osrednjih ciljev Evropske unije in njenih držav članic;
- 2) predvsem prometna politika je skupna prednostna naloga komisije za politiko ozemeljske kohezije in tudi Odbora regij, kot kažejo številna mnenja o tej temi, še posebej mnenje gospoda Lambertija o začetnem osnutku direktive o pristaniških storitvah. Tako Odbor poudarja temeljni prispevek prometne politike EU k vzpostavitvi kohezije v razširjeni in še bolj raznoliki Evropski uniji;
- 3) Evropska unija se bo v prihodnjih letih soočala z veliko rastjo povpraševanja po prometnih storitvah. To povečanje, ki je med drugim nastalo kot posledica gospodarske rasti, širitve Evropske Unije in krepitve trgovskih odnosov, bo poleg tega vplivalo predvsem na tovorni promet;
- 4) glede na pričakovano preobremenjenost, predvsem cestne infrastrukture, si je zato nujno treba prizadevati za uravnavanje prometnih tokov in izgradnjo prometne infrastrukture. Okolju prijazen sektor pomorskega prometa bi imel lahko pri tem osrednjo vlogo, saj lahko njegove potencialne zmogljivosti preusmerjajo blagovni in tovorni promet s cest in prispevajo k trajnostnemu razvoju prometa. Izgradnja in razširitev učinkovitega kombiniranega prometnega omrežja bo odločilno vplivala na obalne in pristaniške regije in notranjost ter s tem tudi na pristaniško gospodarstvo v teh območjih in podjetja, vključena v pomorski promet. Predvideva se, da bo pozitiven vpliv na notranji trg kot celoto jasno viden tudi na območjih kot je baltska regija;
- 5) oblikovanje učinkovitih prometnih sistemov je predpogoj za doseg cilja, da EU postane konkurenčna na mednarodni ravni. Treba je ustvariti zanesljive okvirne pogoje, da bi zagotovili spodbude za nadaljnjo povečanje vlaganj v transportni sektor. Pri tem pa mora pravo Skupnosti ustrezati temeljnemu načelom učinkovite konkurence in prostega dostopa na trg ter tudi zahtevam po varnosti vlaganj, ustreznih varnostnih določbah, socialno sprejemljivih delovnih razmerah in visokih okoljskih standardih;
- 6) stroški manipuliranja s tovorom v pristaniščih EU so precej nižji kot enakovredni stroški v Severni Ameriki in Aziji; zato je nujno potrebno, da se o ukrepih, ki naj bi prispevali k izboljšanju konkurence in učinkovitosti pristanišč EU, razpravlja na osnovi analize primanjkljajev trenutnega stanja. Vendar pa ta analiza do sedaj še ni bila na voljo;
- 7) poleg tega je treba opozoriti na to, da so v zadnjih desetletjih nastale delujoče kompleksne strukture, zlasti v pristaniščih, pa tudi na področju pomorskega prometa. Ta razvoj je mnogim podjetjem, ustanovljenim ali delujočim v Evropski uniji, in njihovim pristaniščem, pomagal zagotoviti, da so že med najbolj dobičkonosnimi in konkurenčnimi v svetu. Spremembe temeljnih pravnih pogojev bi morale zato primerno upoštevati učinke na medsebojne odvisnosti znotraj struktur v transportnem sektorju oziroma med tem sektorjem in drugimi gospodarskimi panogami. Komisija priznava kompleksnost teh struktur, s tem ko predvideva večje finančne stroške za vzpostavitev učinkovitih in konkurenčnih transportnih sistemov kot so prevozi po morju na kratkih razdaljah na morske avtoceste;
- 8) deregulacijo na področju pomorskega prometa in pristaniških storitev je treba oblikovati z občutkom. Ustrezne prehodne določbe bi morale — tudi zaradi politike zaposlovanja — skušati preprečiti, da bi prišlo do — četudi samo začasnega — zapostavljanja podjetij, ustanovljenih oziroma delujočih v EU, proti drugim udeležencem na svetovnem trgu, ter do izkrivljanja v Evropski uniji;
- 9) primerjava s situacijo na svetovni ravni prikazuje, da za pomorski promet in tudi za pristaniške storitve veljajo nadvse različni osnovni pogoji na področju politike konkurence in prava konkurence. Zato bi morala pri vprašanju o stopnji, obsegu in hitrosti liberalizacije trga znotraj Evropske unije določeno vlogo igrati tudi industrijsko-politična stališča. Ta pa do sedaj niso bila upoštevana. Za zmanjšanje možnih negativnih, kratkoročnih učinkov liberalizacije bi bilo treba sprejeti dopolnilne ukrepe politike zaposlovanja;

je mnenje sprejel na 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 13. aprila).

I. Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu na trg pristaniških storitev

1. Splošne ugotovitve Odbora regij

Odbor regij

1.1 pozitivno ocenjuje željo Komisije o vzpostavitvi posebnega skupnostnega okvira za pristaniške storitve. To velja še toliko bolj glede na dejstvo, da ima 20 od sedanjih 25 držav članic pristanišča;

1.2 pozdravlja temeljne cilje Komisije, navedene v predlogu direktive, za zagotovitev konkurence in učinkovitosti v pristaniškem sektorju. V primeru neučinkovitosti lahko instrumenti liberalizacije, prost dostop do trga in transparentnost prispevajo k doseganju ciljev;

1.3 soglaša s Komisijo, da je poleg uporabe direktive o transparentnosti za pristaniška podjetja treba sprejeti jasne in transparentne pa tudi bolj prilagodljive smernice pomoči za pristaniška vlaganja, da bi bila konkurenca v pristaniškem sektorju še naprej pravična in učinkovita;

1.4 pozdravlja, da Komisija omogoča pristaniščem, ki so v javni lasti, da nudijo pristaniške storitve za pospeševanje učinkovite konkurence,

1.5 vendar obžaluje, da Komisija že kmalu po prvem neuspelem poskusu zagotovitve sprejetja svojih predlogov predloži nadaljnji predlog direktive s poostrenimi določbami na številnih področjih urejanja, ne da bi izvedla potrebne analize. Nov predlog direktive vsebuje številne spremembe, ki v večjem delu temeljijo na prvotnem osnutku, ki sta ga zavrnila Svet in Evropski parlament; nekatere od teh sprememb občutno zaostajajo za rezultati pravnega postopka;

1.6 graja pomanjkanje upoštevanja prevladujoče tržne strukture evropskih pristanišč in pristaniških storitev. Dejansko obstaja visoka stopnja konkurence med posameznimi pristanišči v EU, ki vodi k temu, da se lahko v evropski konkurenci uveljavijo zgolj učinkovita in cenovno ugodna pristanišča;

1.7 sklepa na osnovi intenzivne konkurence med pristanišči, da se lahko znotraj njih uveljavijo samo tiste storitve, ki uporabljajo učinkovite in cenovno ugodne metode proizvodnje. Ker neučinkoviti ponudniki pristaniških storitev negativno vplivajo na konkurenčnost celotnega delovanja posameznih pristanišč, jih bo konkurenca med pristanišči prisilila izboljšati svojo produktivnost;

1.8 obžaluje nezadostno upoštevanje dejstva, da se konkurenca ne omejuje na dejavnosti v enem pristanišču, ampak med seboj tekmujejo celotna prometna omrežja. Poseg v eno delno področje teh prometnih omrežij — v tem primeru v pristanišča

— vpliva na celotno logistično verigo v notranjem prometu. Zato nov predlog direktive resnično ureja veliko več kot samo dostop do pristaniških storitev. Posledice teh predlogov niso predvidljive na področju logistike;

1.9 se boji zmanjšanja števila dejavnih ponudnikov pristaniških storitev v EU, če bo predlog direktive uveljavljen v trenutni obliki. Ni mogoče izključiti, da bo nekaj ponudnikov storitev iz pristanišč zunaj Evropske unije, ki imajo visoke stopnje donosnosti za vlaganja na svojih monopolnih domačih trgih, močno pritiskalo v ključna pristanišča v EU in v izbirnih postopkih prodrlo z ugodnimi finančnimi ponudbami. To velja še posebej, če bo višina ponudbe edino in odločilno merilo izbora. S tem bodo ogrožene trenutne strukture pristaniškega gospodarstva EU, ki se odlikujejo po velikem številu javnih in zasebnih upravljavcev terminalov. Če bo tako nekaj upravljavcev terminalov uspelo upravljati večji tržni delež pristaniškega pretovarjanja, bodo tudi v EU nastale monopolne strukture, ki pa niso združljive s ciljem višje stopnje konkurence;

1.10 se boji zmanjšanja vlaganj ponudnikov pristaniških storitev. Predlog direktive povzroča negotovosti glede trajanja pogodb in nadomestil, kar bi občutno znižalo pričakovano stopnjo amortizacijskih dohodkov. Tem negotovostim bodo potem sledili naraščajoči stroški ponovnega financiranja vlaganj, saj bo bančni sektor bolj upošteval ustrezna tveganja na osnovi zahtev v povezavi z Baslom II. Zgolj ti dve posledici predloga direktive bosta precej zmanjšali spodbude za vlaganja;

1.11 opaža kršitev načela subsidiarnosti, določenega v členu 5 Pogodbe ES, in tudi načela sorazmernosti, saj predlog direktive ne upošteva dovolj, da na ravni držav članic med pristanišči EU že obstaja svobodna konkurenca. Določbe, ki jih vsebuje predlog direktive, zato v predloženi obliki in obsegu niso potrebne;

1.12 je zato zaskrbljen, da cilji Komisije, ki jih je treba izrecno pozdraviti, ne bodo doseženi z ukrepi, določenimi v predlogu direktive; boji se, da bodo predlogi dejansko škodovali sedanjí težnji po občutnem povišanju rasti in učinkovitosti pristanišč EU in pristaniških storitev;

1.13 meni, da možnost pristanišč, da sama opravljajo pristaniške storitve, ne sme biti omejena na določene situacije, temveč mora biti vsesplošno na voljo. Pri tem je treba zagotoviti, da so ohranjeni pošteni in transparentni pogoji konkurence, če v postopku izbiranja upravní organ pristanišč sam konkurira z drugimi — zasebnimi — ponudniki;

1.14 bi dodal, da obstajajo kvalitativne razlike v različnih jezikovnih različicah predloga direktive, ki še dodatno otežujejo ocenitev dokumenta.

Posamezni vidiki predloga direktive

Odbor regij

1.15 se boji, da bodo predlagane zahteve v zvezi z obveznim dovoljenjem upravnim organom pristanišča povzročile velikkanske birokratske stroške, ki bodo v nasprotju s cilji direktive o liberalizaciji. Predlog direktive predvideva, da vse pristaniške storitve, ki jih zajema direktiva (tehnično-navtične storitve kot so pilotaže, vleka in privez, vse dejavnosti povezane z manipuliranjem s tovorom in potniškimi storitvami), v prihodnosti potrebujejo dovoljenje. To vključuje tudi pristaniške storitve, ki do sedaj niso potrebovale dovoljenja. V prihodnosti bodo morali upravni organi pristanišča izdati precej več dovoljenj kot doslej, saj bodo npr. tudi lastniki zemljišč, ki opravljajo pristaniške storitve na lastnem ozemlju, potrebovali dovoljenje. Tudi stranke, ki same izvajajo dejavnosti v zvezi z manipuliranjem s tovorom in potniškimi storitvami (samoizvajalci) bodo potrebovali dovoljenje, ki se sicer lahko izda za neomejeno časovno obdobje, vendar pa velja samo tako dolgo, dokler samoizvajalci izpolnjujejo merila za izdajo takšnih dovoljenj. Upravni organi pristanišč bi bili poleg tega obvezani k nadzoru nad dovoljenji. Poleg preverjanja skladnosti z merili za izdajo dovoljenj, bi bilo treba npr. preveriti tudi predpise o zaposlovanju in socialne predpise, kar je v bistvu odgovornost socialnih partnerjev. V posameznih primerih bi te obveznosti na splošno lahko tudi presegle zmogljivosti upravnega organa pristanišča;

1.16 meni, da je mogoče da bo predlagano obvezno dovoljenje v primeru lastnikov zemljišč kršilo lastninske pravice in bo nezdržljivo s členom 295 Pogodbe ES, po katerem ni dovoljeno posegati v predpise držav članic, ki urejajo sistem lastništva. Če se ponudbe lastnikov zemljišč z vsemi njihovimi pristaniškimi storitvami zavrnejo v okviru izbirnega postopka, in jih dobi nekdo tretji, lastniki zemljišč na svojih zemljiščih ne morejo več ponujati pristaniških storitev. Ker upravni organi pristanišča niso lastniki teh površin, nimajo dostopa do njih in zato ne morejo skleniti najemne/zakupne pogodbe s tretjo osebo brez pridobljenega soglasja lastnika. Predvsem pa ne morejo lastnika prisiliti, da sklene pogodbo s tretjo osebo, ki je bila izbrana na osnovi ugodne ponudbe. Izdano dovoljenje tako ne bi koristilo nikomur;

1.17 opozarja, da bi lahko v okviru predvidenega izbirnega postopka nastali zapleti. V primerih, kjer se upoštevajo omejitve, predlog direktive določa, da v veljavi ostanejo le tista dovoljenja, ki so bila izdana v izbirnem postopku. Nasprotno pa bi bila neveljavna vsa dovoljenja, ki so bila izdana v skladu s trenutnimi pravnimi določbami. Ker bi imel predlagan nov zakonodajni akt retroaktivni učinek, bi morali upravni organi pristanišča v okviru izbirnega postopka ponovno izdati vsa, tudi že veljavna dovoljenja po začetku veljavnosti direktive;

1.18 meni, da ukrepi, ki državam članicam dajejo izključno pristojnost za oblikovanje pravil o izračunavanju nadomestila za preostalo vrednost podjetja, predstavljajo tveganje izkrivljanja konkurence. Tako bi se, na primer pri izračunavanju

nadomestila utegnilo zgoditi, da bi predvideli (skrite) naknadne odbitke na najemnino zemljišča. Zato načelo, določeno v direktivi, da se nadomestilo določi na osnovi vnaprej oblikovanih transparentnih pravil, ne ustreza zahtevam nacionalnih določb o izračunavanju nadomestila. Hkrati pa mora vsako pravilo Skupnosti upoštevati razlike med ustreznimi nacionalnimi določbami o amortizaciji in davčnih sistemih, da ne bi samo povzročalo izkrivljanje konkurence. V skladu s temi načeli bi lahko evropska pravila, na primer, predpisala obvezno uporabo splošno veljavnih nacionalnih določb o amortizaciji. Odstopanja bi morala biti dovoljena samo na podlagi upravičenih razlogov. Poleg tega bi morala biti pravila o izračunavanju nadomestila zaradi večje transparentnosti objavljena ali vsaj sporočena Komisiji;

1.19 se na osnovi različnih posameznih določb predloga direktive boji zmanjšanja vlaganj; vprašljive določbe so naslednje:

- a) nova krajša trajanja veljavnosti dovoljenj se ne ravna po amortizacijski dobi. To pretirano kratko trajanje veljavnosti bo povzročilo, da določena dolgoročna vlaganja sploh ne bodo donosna, ali pa bo povišanje do sedaj mednarodno razmeroma ugodnih cen neizogibno, da bi zagotovili hitrejšo amortizacijo;
- b) predlog direktive ne vključuje nobene določbe o podaljšanju veljavnosti obstoječih dovoljenj. Na podlagi predloga veljavnosti dovoljenj ni mogoče podaljšati brez novega izbirnega postopka s tveganjem izgube dovoljenj. V teh okoliščinah se bodo dolgoročna vlaganja izvajala predvidoma samo na začetku trajanja veljavnosti dovoljenja. Potem se bo pripravljeno za vlaganja zmanjševala hkrati z iztekanjem preostalega časa trajanja;
- c) predlagana pravila o nadomestilu so neprimerna. Vlaganja v moderne tehnične naprave zahtevajo poleg kapitala tudi visoke stroške za usposabljanje zaposlenih in prilagoditve upravljanja dela. Za učinkovit potek delovanja so potrebni precejšnji viri za namestitev podjetij znotraj raznolike mreže prevozne verige. Če plačila nadomestil ne upoštevajo teh stroškov se pričakovanja o donosnosti zmanjšajo že v trenutku načrtovanja vlaganj. Posledica bodo nižja ali popolnoma izostala vlaganja;

1.20 opaža, da bo pomanjkanje prehodnih določb povzročilo občutno pravno negotovost za dejavne ponudnike pristaniških storitev. Podjetja, ki so na trgu že dejavna, se ne morejo zanesti na to, da bodo tudi v prihodnosti delovala v dosedanjem obsegu. Če si nov ponudnik pristaniških storitev v prihodnosti želi postati dejaven in če so upoštevane omejitve, potem se morajo že dejavni ponudniki pristaniških storitev udeležiti izbirnega postopka in pri tem tvegati izgubo dovoljenja. Po eni strani bo s tem omajano zaupanje v veljavne pogodbe, po drugi strani pa bo negotovost o nadaljnjem obstoju dovoljenj odločilno zmanjšala pripravljenost za vlaganja. Tudi enostranski poseg v veljavne pogodbe povzroča tveganje precejšnjih zahtev za nadomestilo;

1.21 napoveduje zmanjšanje privlačnosti pristanišč EU za ladje za križarjenje zaradi omejitev pri samoizvajanju. Predlog direktive predvideva, da je samoizvajanje z lastno ladijsko posadko dovoljeno samo za prevoze po morju na kratkih razdaljah in za morske avtoceste. Mednarodne ladje za križarjenje potem ne bi bile več upravičene izvajati nadzora na krovu z lastno ladijsko posadko;

1.22 se zaradi predlaganega ukrepa, da samoizvajalci lahko uporabljajo lastno osebja s kopnega, boji socialnega dampinga, znižanja kakovosti in produktivnosti pristaniških storitev ter tudi neizpolnjevanja tehničnih in političnih varnostnih zahtev (ISPS). Poleg tega bi bil ogrožen izbirni postopek, ki ga predlaga Komisija, če bi na primer podjetja, ki se ukvarjajo z manipuliranjem s tovorom, prejela dovoljenje za dejavnosti prekladanja, vendar ga dejansko ne bi mogla uporabiti, ker bi se ladjarska podjetja posluževala samoizvajanja;

1.23 pozdravlja prilagodljivost določb, ki urejajo pilotažne storitve in ki državam članicam omogočajo, da nacionalne pogoje o izdajanju dovoljenj in izbiri ponudnikov storitev prilagodijo ustreznim merilom. Odbor pa se vseeno sprašuje, ali je smiselna obveznost poročanja držav članic o izboljšanju učinkovitosti pilotažnih storitev, saj so za te storitve — tako poudarja tudi sam predlog direktive — odločilna merila varnosti v pomorskem prometu in osebna strokovnost.

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 meni, da direktive v predlagani obliki ne bi smeli sprejeti, ker ne pospešuje konkurenčnosti v pristaniščih, temveč ustvarja še več v nekaterih primerih odvečnih ali neustreznih določb, ki še posebej škodujejo interesom majhnih in srednje velikih ponudnikov pristaniških storitev ter podpirajo socialni damping in s tem zmanjšujejo učinkovitost ter pravične konkurenčne možnosti pristanišč. Z direktivo ne bodo doseženi cilji, ki jih želi doseči Komisija;

2.2 meni, da je nujno potrebno, da se pred nadaljnjim posvetovanjem izvede diferencirana analiza trenutnih tržnih razmer za pristaniške storitve. Nevarnosti prevelike regulacije trga za pristaniške storitve s posledico zmanjšane konkurence in nižje učinkovitosti se je mogoče učinkovito upreti samo s podrobnim spoznavanjem prevladujočih šibkih točk na ključnih tržnih sektorjih pristaniškega gospodarstva EU;

2.3 je prepričan, da je za zmanjšanje pravne negotovosti in zaradi varstva zaupanja treba zagotoviti obstoj že dejavnim podjetjem na trgu. Zato bi morala biti ta podjetja izvzeta iz obveznosti pridobitve dovoljenja do izteka veljavnih pogodb oziroma dovoljenj ali pa bi morala veljavna dovoljenja veljati naprej do najdaljšega roka, ki ga določa predlog direktive.

Navsezadnje bi morala biti ustrezna prehodna obdobja določena, tj. podaljšana v skladu z objektivnimi potrebami teh podjetij;

2.4 meni, da je treba na ravni držav članic določbe o nadomestilih uskladiti z različnimi nacionalnimi določbami o amortizaciji, tudi po prenehanju veljavnosti dovoljenj, hkrati pa jih je treba prilagoditi trenutni vrednosti podjetja ob namišljeni predpostavki nadaljnje veljavnosti dovoljenja. Taka določba upošteva izdatke podjetij za vlaganja v organizacijo, osebje in namestitev podjetja v prometno omrežje ter tudi različne osnovne institucionalne pogoje;

2.5 meni, da bi bilo treba z zakonodajo Skupnosti določiti, katere dejavnike se lahko ali mora upoštevati pri pravilih o izračunavanju nadomestil. Vendar morajo takšna pravila upoštevati razlike med različnimi nacionalnimi določbami o amortizaciji in davčnimi sistemi;

2.6 se zavzema za to, da bi se trajanje veljavnosti dovoljenj ravnalo po roku trajanja izvedenih vlaganj. Poleg tega bi bilo treba v primeru dolgoročnih vlaganj, ki se izvajajo le med trajanjem veljavnosti dovoljenja, uvesti možnosti podaljšanja. Odbor priporoča, da se v predlog direktive vključijo vsaj določbe o rokih, ki jih vsebuje predlog spravnega odbora Evropskega parlamenta in Sveta o „port package I“;

2.7 predlaga, da se predpisana obveznost za pridobitev dovoljenja nadomesti z obveznostjo za pridobitev dovoljenja, ki bo veljala samo v primeru omejitve števila ponudnikov storitev. To bi prispevalo k precejšnjim prihrankom virov;

2.8 meni, da je nujno, da se določbo o samoizvajanju brez omejitve omeji na ladijsko posadko zadevnih plovil. Da bi se izognili socialnemu dampingu in zaradi varnosti, bi moralo biti državam članicam dovoljeno, da omejijo samoizvajanje na uporabnike pristanišč, katerih plovila plujejo pod zastavo države članice;

2.9 meni, da se mora področje uporabe predloga direktive razširiti tako, da bo vključevalo dostop po vodi v pristanišče. Prav tako bi morala direktiva zajemati reke in kanale, dostopne za morsko plovbo, tudi če se ne uporabljajo kot izključni dostop po vodi v pristanišče. Za ta predlog sicer velja izrecni pridržek, da bodo uresničena druga priporočila Odbora regij. Razširitev področja uporabe predloga direktive brez upoštevanja drugih priporočil bi nasprotno zaostila opisane probleme;

2.10 izrecno podpira namero Komisije, da bo oblikovala pregledne smernice o pomoči za pristanišča;

2.11 meni, da je povečanje zmogljivosti pristanišč EU in zaostritev konkurence mogoče doseči samo ob upoštevanju priporočil Odbora.

II. Bela knjiga o reviziji Uredbe (EGS) št. 4056/86 o določitvi pravil konkurence ES v pomorskem prometu

3. Splošne ugotovitve Odbora regij

Odbor regij

3.1 hvali prizadevanja Komisije za revizijo Uredbe (EGS) št. 4056/86 o določitvi pravil konkurence ES v pomorskem prometu ter želi poleg tega intenzivno izkoristiti in pritegniti strokovno znanje dejavnosti pomorskega prometa in njihovih združenj;

3.2 soglaša s Komisijo, da mora vse nadaljnje določbe vsekakor po prehodnem obdobju v celoti in brez izjeme uskladiti s standardnimi pogoji, določenimi v tretjem odstavku člena 81 Pogodbe ES;

3.3 se v celoti strinja s Komisijo, ki želi popolnoma odpraviti izjeme pri sporazumih o cenah in dobavi ter pri nadaljnjih dogovorih, ki omejujejo konkurenco;

3.4 soglaša s Komisijo, da se izvzetje storitev proste in obrežne plovbe iz pravil za izvajanje konkurence, ki jih zajema Uredba 1/2003, lahko razveljavi, ker dejansko ni nobenih trdnih razlogov za njihovo ohranitev. Nadaljnji razlog za razveljavitev teh izjem je tudi to, da bi bil to že od vsega začetka način za rešitev primera neenake obravnave evropskih izvajalcev, četudi je neverjeten;

3.5 pozdravlja, da bela knjiga, ki jo je predložila Komisija, podrobno obravnava vprašanje združljivosti veljavnih določb z evropskim konkurenčnim pravom, Odbor pa ima vseeno vtis, da sicer obstajajo močni dokazi za to, da ni več združljivosti sedanjih določb z določbami člena 81(3) Pogodbe ES; vendar bi bilo vseeno priporočljivo te sklepe Komisije še bolj podpreti z utemeljenimi podatki. S tem bi lahko Komisija ugodila izraženim pomislekom podjetij pomorskega prevoza in izpolnila zahteve iz člena 253 Pogodbe ES;

3.6 meni, da obsežna analiza učinkov še ni bila predložena, pri čemer je Odbor prepričan, da bodo ta razmišljanja igrala pomembno vlogo najpozneje takrat, ko se bodo oblikovali konkretni regulativni predlogi; pri tem pa bi bilo treba bolj upoštevati zlasti učinke na trgovske tokove, vlaganja, tržne deleže in potrošniške cene. Ugovor, da bo analiza otežena, ker zaradi dolgoletnega obstoja linijskih konferenc primanjkuje podatkov o konkurenčnem delovanju trga, lahko drži samo pogojno. Kajti s tem bo načeta problematika, s katero se mora spoprijeti vsaka liberalizacija do sedaj močno reguliranega sektorja;

3.7 se posebej sprašuje, ali se morebitne spremembe ne bi morale bolj osredotočiti tudi na vidike zaposlovanja. Komisija poudarja, da je na trgu verjetno močnejša koncentracija, kar bo povečalo inovativnost. Takšen razvoj bi bilo treba iz razisko-

valnih in industrijsko-političnih razlogov sicer podpirati, vendar pa bi lahko negativno vplival na zaposlovanje v podjetjih;

3.8 meni, da predlog Evropskega združenja za linijske zadeve (ELAA), da bi še nadalje omogočali časovno odloženo in nediskriminacijsko izmenjavo določenih podatkov, za katere ni mogoče vedeti, na koga se nanašajo, zasluži naklonjeno preverjanje. Končno lahko prosto razpoložljive informacije o trgu dajejo večjo preglednost in s tem spodbujajo konkurenco. Indeks cen, dostopen vsem udeležencem na trgu, bi bil bistven sestavni del sistema za prevzem funkcije referenčne vrednosti veljavnih konferenčnih tarif. Pri tem pa je treba vendarle zagotoviti učinkovito kontrolo in omejitev na golo izmenjavo informacij;

3.9 bi rad poudaril, da je — poleg vprašanja nadaljnjega obstoja nekaterih določb v, po potrebi, spremenjeni obliki — v prvi vrsti bistveno to, da se prek primernih in diferenciranih prehodnih dejanskih stanj izpolnijo potrebe podjetij, ki imajo sedež in delujejo na evropskem trgu. Te bi se morale ravnati predvsem po rezultatih izčrpne analize posledic. Odbor bi želel tudi poudariti, da je bila Uredba 4056/86 od vsega začetka absolutna izjema režima konkurence EU, veljavna samo za morsko plovbo; sektor je moral zato vedno računati s tem, da bodo te določbe kasneje revidirane. Zahteva po nadaljnji veljavi obstoječih določb ali uvedbi prehodnih ukrepov zato ne more temeljiti zgolj na podlagi zagotavljanja pravne varnosti in varstva zaupanja. Zakonodajno telo bi moralo upoštevati, da sistem linijskih konferenc obstaja že več let, da so prakse globoko zakoreninjene in da so v okviru konferenc vzpostavljeni poslovni odnosi;

3.10 se ne strinja, da je treba določbe, ki jih vsebuje člen 2 Uredbe 4056/86 o dovoljenju za sklepanje tehničnih sporazumov, dejansko razveljaviti. Ugovorov Komisije, da so določbe samo deklarativne, da povzročajo zmešnjavo in da bi jih ladjar lahko preširoko interpretiral, z ukinitvijo ne bi odpravili, ampak okrepi, ker bi bili tehnični sporazumi dopustni tudi brez pravne določbe. Brez obstoja izrecnih določb bi nasprotno nastale nadaljnje težave z razmejitvijo. Po mnenju Odbora lahko zato določba, ki dopustne sporazume še naprej definira *expressis verbis*, vzdržuje pravno varnost in pomaga pri usmerjanju. Pogoj za to je tudi dejstvo, da se člen 2 oz. ustrezna prihodnja določba ustrezno prilagodi, če so doslej obstoječe določbe na podlagi oblikovanja prihodnjega režima o konkurenčnosti brezpredmetne. Prihodnja določba se lahko vključi v skupinsko izjemo za konzorcije (Uredba 823/2000);

3.11 meni, da je iz konkurenčnih in industrijsko političnih razlogov zaželeno poenotenje temeljnih pravnih pogojev po vsem svetu. To velja še toliko bolj, ker je treba evropski trg liberalizirati in ker druge pomorske države trenutno natančneje predpisujejo konkurenco na svojih trgih kot pa trenutno veljavno pravo Skupnosti glede na evropski trg;

3.12 opozarja na to, da se bela knjiga do sedaj ni posvečala dovolj pozornosti učinkom odprave oziroma spremembam Uredbe 4056/86 na veljavno mednarodno pravo in z ukinitvijo možnih pravnih nasprotij;

3.13 meni, da je treba preveriti načrtovano odpravo člena 9 Uredbe 4056/86, s čimer so v primeru pravnega nasprotja med EU in tretjimi državami možna pogajanja. Sicer ta določba do sedaj še ni bila zahtevana, vendar pa bi se to lahko spremenilo ravno takrat, ko bo trenutno veljavno konkurenčno pravo za pomorski promet, kot je bilo načrtovano do sedaj, izpostavljeno temeljiti reviziji. Poleg tega potreba po pogajanjih ne more nastopiti samo takrat, ko en pravni režim zahteva nekaj, kar drugi prepoveduje, ampak tudi kadar en pravni režim dovoljuje nekaj, kar drugi prepoveduje.

4. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

4.1 poziva podjetja in združenja morske plovbe, da se ne odpovejo nacionalnim gospodarskim prednostim, ki jih je za splošni javni interes mogoče doseči s povečanjem konkurence;

4.2 se zavzema za to, da se nadaljnji postopki vsebinsko in časovno oblikujejo tako, da bo mogoče stalno preverjati pomisleke pomorskih podjetij in njihovih združenj. Koliko je mogoče te pomisleke upoštevati ali zavračati, bi moralo biti podrobno določeno. Samo tako je mogoče vzpostaviti režim konkurence za pomorski promet, ki bo trajen, bo zagotavljal pravno varnost in bo po možnosti vsestransko sprejemljiv;

4.3 se zavzema za to, da se, če je mogoče, izvede obsežna analiza učinkov, ki bo od blizu preučila učinke na trgovske tokove, vlaganja, tržne deleže in potrošniške cene. Odbor priporoča, da se pri preučevanju učinkov liberalizacije upoštevajo predvsem zaposlovalni in socialno-politični vidiki;

4.4 izhaja iz tega, da je predlog ELAA temeljna podlaga za prihodnje regulativne ukrepe; pri tem pa meni, da je za zagotovitev učinkovitega nadzora nujno potrebno vključiti Komisijo — z osebnega in organizacijskega vidika — v delovanje organa, za katerega ustanovitev predlaga ELLA za pridobivanje in posredovanje informacij, ki niso povezane z imeni podjetij. Poleg tega bi bilo treba po mnenju Odbora misliti na to, da se ves tok informacij spelje prek Komisije oziroma opazovalca, ki ga določi Komisija, ali celo, da se predlagani organ ustanovi neposredno v Komisiji. To bi Komisiji omogočilo trajno analizo učinkov izmenjave informacij na trg in konkurenco na trgu. Ker bi zanesljive rezultate dobili šele po daljšem časovnem obdobju, bi bilo priporočljivo sprejeti poskusni regulativni ukrep za omejeno časovno obdobje z možnostjo podaljšanja;

4.5 se zavzema, da se preuči, ali bi se lahko prehodni sporazumi ravnali po amortizacijski dobi ali po dolžini časa, ki bi ga zadevni ladjarji predvidoma potrebovali, da bi se s svojimi dejavnostmi prilagodili novim razmeram glede plovil, ki so jih kupili ali najeli za daljše ali krajše obdobje;

4.6 spodbuja k preučitvi, ali bi lahko dolžino prehodnih rokov morda uredili tudi v skladu z geografskimi vidiki, tj. jih določili glede na razmere, ki vladajo na določenem regionalnem trgu. Tako bi bil lahko prehodni rok za območje Baltskega morja krajši, ker tam obstaja samo nekaj linijskih konferenc, nasprotno pa bi bil na atlantskih progah daljši, ker tam linijske konference igrajo glavno vlogo;

4.7 bi rad opozoril na to, da bi se lahko postavitve in dolžina prehodnih rokov ravnala tudi po principu „mejnega tržnega deleža“;

4.8 poziva k temu, da obstoječih negotovosti glede na člen 2 Uredbe 4056/86 ne bi izkoristili kot priložnosti za odpravo določb, ki jih člen vsebuje, ampak bi jih nasprotno vsebinsko revidirali v okviru Uredbe 4056/86 in Uredbe 823/2000: po eni strani bi bilo treba zagotoviti združljivost s členom 81(3) Pogodbe ES ter skladnost s prihodnjim režimom konkurence, po drugi strani pa bi bilo smiselno konkretizirati določbe na mestih, na katerih se Komisija boji oziroma je že ugotovila preohlapno tolmačenje s strani morske plovbe. Zadevnim podjetjem bi bilo treba svetovati, da sama od sebe predložijo predloge, če želijo, da bodo določbe iz člena 2 ohranjene;

4.9 sicer meni, da bi lahko tako na dvo- in večstranski ravni ter tudi v okviru sodelovanja v obstoječih mednarodnih organizacijah nakazali nadaljnja prizadevanja, da bi dosegli enotnejše in s tem pravičnejše konkurenčne razmere po vsem svetu. Pri tem bi bilo treba tudi preveriti, ali in koliko bi bile lahko določbe drugih držav zgled za Evropsko unijo;

4.10 priporoča, da se člen 9 Uredbe 4056/86 ohrani na osnovi določbe, ki je omejena na več let in vsebuje možnost podaljšanja.

V Bruslju, 13. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o prvem letnem poročilu o migraciji in integraciji

(2005/C 231/05)

Odbor regij je,

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o prvem letnem poročilu o migraciji in integraciji (COM (2004) 508 final);

OB UPOŠTEVANJU sklepa Komisije z dne 16. julija 2004, da v skladu s členom 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Odbor zaprosi za mnenje o tej temi;

OB UPOŠTEVANJU sklepa svojega predsednika z dne 3. novembra 2004, da komisijo za zunanje odnose zadolži za pripravo mnenja o tej temi;

OB UPOŠTEVANJU priročnika o integraciji za snovalce politike in strokovne sodelavce, ki ga je izdala Evropska komisija (generalni direktorat za pravosodje, svobodo in varnost) novembra 2004;

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o politiki priseljevanja (sporočilo Komisije o skupni politiki na področju nelegalnega priseljevanja (COM(2001) 627 final)) in azilni politiki (predlog direktive Sveta o minimalnih standardih za državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki zaradi drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito (COM(2001) 510 final — 2001/0207 (CNS)), sprejetega 16. maja 2003 (CdR 93/2002 fin) ⁽¹⁾);

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o zeleni knjigi o politiki Skupnosti pri vračanju nezakonitih priseljencev (COM(2002) 175 final), sprejetega 20. novembra 2002 (CdR 242/2002 fin) ⁽²⁾);

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o spremenjenem predlogu direktive Sveta o pravici do ponovne združitve družine (COM(2002) 225 final — 1999/0258 CNS), sprejetega 20. novembra 2002 (CdR 243/2002 fin) ⁽³⁾);

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o predlogu direktive Sveta o pogojih za vstop in bivanje državljanov tretjih držav zaradi študija, poklicnega usposabljanja ali prostovoljnega dela (COM(2002) 548 final — 2002/0242 CNS), sprejetega 9. aprila 2003 (CdR 2/2003 fin) ⁽⁴⁾);

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o imigraciji, integraciji in zaposlovanju (COM(2003) 336 final), sprejetega 12. februarja 2004 (CdR 223/2004 fin);

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o predložitvi predloga direktive in dveh predlogov priporočil o dovolitvi vstopa državljanom tretjih držav, ki prihajajo z namenom opravljanja znanstvenih raziskav v Evropski skupnosti COM(2004) 178 final — 2004/0061 (CNS) — 2004/0062 (CNS) — 2004/0063 (CNS), sprejetega 17. novembra 2004 (CdR 168/2004 fin);

⁽¹⁾ UL C 278 z dne 14.11.2002, str. 44.

⁽²⁾ UL C 73 z dne 26.3.2003, str. 13.

⁽³⁾ UL C 73 z dne 26.3.2003, str. 16.

⁽⁴⁾ UL C 244 z dne 10.10.2003, str. 5.

OB UPOŠTEVANJU svojega osnutka mnenja (CdR 339/2004 rev. 1), ki ga je komisija za zunanje odnose sprejela 3. decembra 2004 (poročevalec: g. Aldo ISKRA, mestni svetnik (Švedska, EPP));

KER to prvo letno poročilo prikazuje podobo migracijskih teženj v Evropi, obravnava in analizira spremembe, ki so se pojavile na področju priseljevanja, ter opisuje ukrepe na nacionalni in evropski ravni v zvezi s sprejemanjem in integracijo;

KER bo poročilo oblikovalo novo orodje za proučevanje razvoja skupne politike priseljevanja;

KER bo staranje prebivalstva in zmanjšanje števila prebivalstva, sposobnega za delo, verjetno povečalo imigracijske tokove, ki bodo postali vedno bolj pomembni za izpolnjevanje potreb razširjene Unije;

KER je Evropski svet v Solunu poudaril potrebo po oblikovanju skupnega evropskega okvira za vzpostavitev nacionalnih politik, in predvidel opredelitev skupnih temeljnih načel, da bi spodbudil oblikovanje tega okvira;

mnenje sprejel na 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 13. aprila).

1. Stališča Odbora regij

1.1 Odbor regij pozdravlja prvo poročilo Komisije o migraciji in integraciji kot pomembno podlago za razvoj obsežne strategije za integracijo priseljencev v novi, razširjeni Evropski uniji.

1.2 Odbor priznava pomembnost in obsežnost migracij na svetovni ravni ter njihov pomen za raznolikost in razvoj, še posebej v lokalni skupnosti. Odbor se povsem strinja, da je nujno uskladiti imigracijske, begunske in integracijske politike znotraj Evropske unije. Danes, v razširjeni skupnosti, je to še pomembnejše.

1.3 Odbor poudarja, da je za izvajanje zakonodaje odgovorna nacionalna raven, medtem ko sta za sprejemanje, namestitev in integracijo priseljencev pristojni lokalna in regionalna raven. Odbor regij zato poudarja pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti, katerih odgovornost, še posebej na področju načrtovanja, nastanitve, izobraževanja in trga dela, neposredno vpliva na integracijo ter lahko spodbuja socialno kohezijo, socialno integracijo in trajnostno družbo.

1.4 Odbor ugotavlja, da je poročilo osredotočeno na razvoj imigracijske politike, kakršna je na nacionalni ravni in na ravni EU. Neuspeh EU pri integraciji deloma pojasnjuje dejstvo, da regionalne in lokalne oblasti niso bile vključene v oblikovanje politike. Lokalne in regionalne oblasti predstavljajo raven odgovornosti, ki je najbližje državljanom, vendar so posledice izvajanja na lokalni ravni pogosto zanemarjali in redko upoštevali.

1.5 Odbor obžaluje pomanjkanje posvetovanja z lokalnimi in regionalnimi oblastmi glede zbiranja statističnih podatkov in analize pred oblikovanjem poročila. Države članice so sprejele

različne ukrepe, da bi obvladovale naraščajočo raznolikost v sedanji družbi. Tako pozitivne kakor tudi negativne izkušnje so sedaj še posebej pomembne, saj so migracijski tokovi bolj raznoliki in globalni, tako da morajo države članice sprejemati priseljence in begunce, ki prihajajo iz vedno večjega števila držav, in ne več zgolj iz držav, s katerimi so imele trgovske, zgodovinske ali kulturne stike.

1.6 Odbor opozarja, da je treba vprašanja integracije vključiti v vsa politična področja, če želimo doseči socialno kohezijo. Imigracijska in integracijska politika Skupnosti morata biti še naprej v skladu s širšimi cilji EU na področju socialne politike, ekonomske politike, zunanje in razvojne politike, ter ustrezati temeljnim evropskim vrednotam enakih možnosti, človekovih pravic, človekovega dostojanstva, strpnosti, spoštovanja drugačnosti, ukrepov za odpravo diskriminacije in spodbujanja večje udeležbe v družbi.

1.7 Odbor poudarja dejstvo, da je integracija odgovornost celotne družbe in da si morajo za to prizadevati priseljenci ter lokalno prebivalstvo, da bi dosegli trajnostno socialno kohezijo in rast.

1.8 Odbor obžaluje, da v tem poročilu ni podatkov o integraciji in izvajanju imigracijske politike ter poudarja, da bi morala Komisija dodatno spodbujati izmenjavo informacij in izkušenj. Priročnik o integraciji za snovalce politike in strokovne sodelavce, ki ga je izdala Evropska komisija (generalni direktorat za pravosodje, svobodo in varnost) novembra 2004, je prvi spodbudni korak v tej smeri, saj zagotavlja konkretne informacije, povezane z najboljšo prakso in z rezultati na področju integracije.

Položaj priseljencev na trgu dela

1.9 Odbor priznava, da so vprašanja, povezana s trgov del, odločilnega pomena za integracijo priseljencev, vendar jih ni mogoče obravnavati zunaj njihovega konteksta, saj je stopnja integracije odvisna tudi od vrste drugih dejavnikov, kot so družbeno ozadje, izobrazba in znanje jezikov, pa tudi udeležba v družbenem življenju. Uspešna integracija priseljencev je korak na poti do družbe, v kateri bo imel vsakdo svoje mesto, v korist posameznika in lokalne skupnosti ter družbe v širšem pomenu.

1.10 Odbor pozdravlja naraščajoče priznavanje ustvarjalnosti in podjetništva priseljencev v EU. Rast podjetništva in novih podjetij je odločilnega pomena za uspeh integracijskih procesov ter predstavlja pomemben prispevek pri uresničevanju lizbonske strategije.

1.11 Odbor ugotavlja, da je poročilo osredotočeno na potrebo po priseljenski delovni sili. Vendar ugotavlja, da gre pri večini migracij za ponovno združitev družin ali za različne oblike humanitarne zaščite. Zaradi ekonomskih, socialnih in političnih razlogov je nujno treba oblikovati strategije, osredotočene na velike skupine priseljencev, ki niso vključeni v trg dela. Pomena žensk za uspešno integracijo se nikakor ne sme podcenjevati, saj pogosto zagotavljajo neposredno vez z otroki v družini.

1.12 Odbor obžaluje dejstvo, da poročilo sploh ne omenja položaja skoraj 500.000 prosilcev za azil v Evropski uniji, ki čakajo na odločitev o dovoljenju za bivanje ali podobno dovoljenje; večina jih je izključenih z rednega trga dela.

1.13 Odbor poudarja, da je treba dodatno pojasniti izjavo, da so državljani Evropske unije dosegli zelo visoko stopnjo zaposlenosti, saj so regionalne in lokalne razlike precejšnje. Govorimo lahko o visoki stopnji zaposlenosti v EU, vendar je hkrati treba omeniti neenakomerno lokalno in regionalno porazdelitev.

1.14 Odbor poudarja, da nasprotje med potrebo po priseljenski delovni sili na nacionalni ravni in prizadevanji lokalne ravni zoper izključevanje, marginalizacijo in ksenofobijo, krepi potrebo po dialogu in sodelovanju med vsemi udeleženiimi ravni.

Demokratski vidiki integracijske politike

1.15 Odbor poudarja dejstvo, da različne ravni družbe na različne načine razpravljajo o imigracijski in integracijski politiki, kar vodi do različnih stališč in zmanjšuje učinkovitost ukrepov. Hkrati je to vzrok za nezaupanje v družbi, kar lahko privede do preziranja političnega sistema. Nezaupanje in prezir pa lahko izkoristijo skrajne politične sile.

1.16 Odbor ugotavlja, da odsotnost ali pomanjkanje dialoga med različnimi političnimi ravni omogoča nastanek strank, ki imajo v programu izolacionizem in ksenofobijo. Na lokalni podlagi se je razvilo veliko protievropskih in ksenofobičnih strank.

1.17 Odbor pozdravlja vključitev vidika enakosti v poročilo, kljub resnemu pomanjkanju integracijskih ukrepov, osredotočenih na enakost. Ukrepi za razvoj sposobnosti žensk imajo pomembne socialne, ekonomske in demokratske učinke.

1.18 Odbor meni, da je formalna volilna pravica, ki omogoča večje vključevanje priseljencev v demokratski proces, minimalni standard, ki ga v vseh državah članicah še niso dosegli. V večji meri je treba zagotoviti integracijo novih državljanov. Če je občutek izključenosti prevelik, se ljudje ponavadi ne menijo za volilno pravico. Ta pravica in možnost vplivanja na spremembe v družbi nimata nobene vrednosti za nekoga, ki nima dela ali socialnega statusa.

1.19 Odbor poudarja, da strategija zaposlovanja in strategija socialne integracije navajata izključno smernice za zadovoljevanje potreb po delovni sili. Nič pa ni omenjena večina priseljencev, ki prihaja v EU zaradi ponovne združitve družin ali zaradi humanitarne zaščite. Strategija socialne integracije ni popolna brez smernic za to veliko skupino.

1.20 Odbor poudarja, da poročilo opisuje dejavnosti na lokalni ravni. Vendar ta informacija ni popolna; manjkajo še podatki o praktičnem izvajanju in rezultati. Težko je ugotoviti, kako se na področju integracije porabljajo finančna sredstva, saj poročilo ne vključuje lokalne in regionalne ravni.

1.21 Odbor poudarja, da se v mnogih predelih EU davčni prihodki zbirajo na nacionalni ravni, stroški, povezani z imigracijo, ki privede do izključevanja, pa pomenijo breme za lokalno raven. Pomanjkanje posvetovanja med različnimi ravni ovira optimalno uporabo finančnih sredstev.

2. Priporočila Odbora regij

2.1 Odbor poziva Komisijo, da izkoristi strokovno znanje, ki so si ga v desetletjih konkretnega izvajanja ukrepov na področju integracije in imigracije pridobile lokalne in regionalne oblasti. Da bi med državami članicami olajšali in izboljšali izmenjavo informacij, idej in izkušenj, je treba nacionalne kontaktne točke pozvati k sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, pa tudi z velikimi mesti, da bi se učile iz njihovih izkušenj.

2.2 Odbor v nadaljevanju poziva Komisijo, da pri sprejetju letnega poročila vzdržuje stalne stike z Odborom regij, da bi na področju integracije razpravljali o najboljšem načinu upoštevanja izkušenj na lokalni in regionalni ravni.

2.3 Odbor poudarja, da bodo zaradi napredka pri integraciji lokalne oblasti morale določiti natančne in izvedljive cilje, katerih izvedbo bo možno oceniti. Poleg tega bi morale svoje delovanje oceniti tudi nacionalne in regionalne oblasti; ter opozarja Komisijo, da je treba oceniti različne integracijske strategije, ki se trenutno izvajajo.

2.4 Odbor poudarja, da morajo pobude, ki so oblikovane za zagotavljanje učinkovitosti finančne podpore v skupni politiki priseljevanja, upoštevati regionalne razlike. Podpora mora spodbujati prilagodljive rešitve, lokalne in regionalne oblasti pa morajo imeti svobodo pri izbiri pristopa.

2.5 Odbor poziva Komisijo, da v razpravi o prihodnji evropski kohezijski politiki upošteva aktivnosti v nekaterih regijah, kjer bi se pomoč iz strukturnih skladov lahko zmanjšala in kjer se je število priseljencev v zadnjih letih občutno povečalo. To še posebej velja za velika mesta.

2.6 Odbor poudarja, da dialog z združenji priseljencev ni zadosten, če poteka zgolj na nacionalni ravni in na ravni EU. Integracijsko politiko, verska in kulturna vprašanja vsak dan obravnavajo predvsem na lokalni ravni. Če želimo okrepiti solidarnost, ki presega etnične, verske in kulturne razlike, ne smemo zanemarjati pomena lokalnega čezmejnega dialoga.

2.7 Odbor se zavzema za intenzivnejšo udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti pri oblikovanju nacionalnih akcijskih načrtov za integracijo in zaposlovanje. To bi olajšalo primerjavo med pristopi in prispevalo k nadgradnji dobre prakse ter analizi dejanskega vpliva ter rezultatov strategij v državah članicah.

2.8 Odbor poudarja, da se poročilo veliko ukvarja s horizontalno in nacionalno ravno. Ukrepi, o katerih govori, pa se

dejansko izvajajo na lokalni ravni. Očitno je, da je potreben vertikalni pristop. Za doseglo ustrezne in objektivne analize, je treba prikazati težnje na vseh ravneh, tudi na tistih, kjer se izvajajo politike. Nacionalne kontaktne točke za integracijo je treba dopolniti z lokalnimi in regionalnimi ustreznici.

2.9 Odbor poudarja, da imigracija ne zadošča, da bi dolgoročno pokrili primanjkljaj delovne sile v EU, ter opozarja na svoje mnenje o prispevku starejših delavcev na trgu dela.

2.10 Odbor poudarja, kako pomembno je, da se priseljenci, predvsem ženske, obravnavajo kot dragocen vir in dopolnitev trga dela, ter da je delovna sila raznolika. V poklicnem življenju mora prevladovati načelo enake obravnave.

2.11 Odbor poudarja, da vsota lokalnih in regionalnih razlik predstavlja natančnejšo podobo stopnje zaposlenosti kot nacionalna povprečja. Analize, ki temeljijo na nacionalnih povprečjih, ne zagotavljajo ustrezne podlage za ukrepe na področju regionalne raznolikosti. Za uspešne strategije je potreben pristop od spodaj navzgor.

2.12 Odbor poziva k obravnavanju ukrepov, ki zadevajo veliko število delavcev, ki so se v EU priselili nelegalno. Uvesti je treba mehanizme, ki priseljencu, ki je prekršil veljavni imigracijski zakon, omogočijo, da svoj položaj čim hitreje uredi. Pomemben dejavnik pri tem pa mora biti zmožnost zagotavljanja ustreznih standardov sprejema.

2.13 Odbor pozdravlja, da poročilo priznava potrebo po vključitvi vidikov politike priseljevanja v vsa politična področja in okrepitvi sodelovanja med nacionalnimi in lokalnimi oblastmi ter civilno družbo. V okviru vertikalnega dialoga je treba predvideti tudi razpravo o porazdelitvi sredstev.

2.14 Odbor pozdravlja opozorila glede zdravja priseljencev ter poudarja pomen sodelovanja medicinske oskrbe na kraju samem (osnovna oskrba) ter drugih akterjev, ki se trudijo za uspešno integracijo.

2.15 Odbor poudarja pomen uveljavljanja finančnih instrumentov, namenjenih decentraliziranemu sodelovanju na področju priseljevanja, ter pomen nadaljnje podpore prizadevanjem na lokalni ali regionalni ravni za spodbujanje integracije s pomočjo strukturnih skladov EU in pobud, kot sta Equal ali Urban. V zvezi s tem je treba posvetiti posebno pozornost trenutnim prizadevanjem v okviru novega pilotskega projekta INTI, oblikovanega za podporo dialoga, mrež in sodelovanja na področju integracije na ravni EU.

2.16 Odbor poudarja, da je treba priznati in spodbujati potrebo posameznega priseljenca po tem, da si najde delo in se osamosvoji. Poleg ekonomskih vidikov prispevajo k pozitivnemu družbenemu razvoju tudi podjetništvo in mala podjetja. Možnost ustanovitve in vodenja podjetja spodbuja integracijo in bi morala biti zato deležna večje javne podpore.

2.17 Odbor ponovno opozarja na diskriminacijo žensk zaradi spola in etničnega porekla. Če bi upoštevali vprašanja glede spola, bi lahko dosegli učinkovitejša in bolj ciljno usmerjena prizadevanja za izboljšanje integracije priseljencev.

2.18 Odbor poudarja, da je za uspešno integracijsko politiko treba upoštevati še druge vrednote in ne zgolj ekonomskih.

Imigracija odpira možnosti, ki lahko obogatijo življenje posameznega državljana, Evropski uniji pa lahko nudi sposobnosti, ki so dragocene v svetovnem merilu.

2.19 Odbor poudarja pomen dela nevladnih organizacij v tesnem sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in podpira njihove programe za pospeševanje vključevanja priseljencev v politično in družbeno življenje države (učenje jezika, spoznavanje kulture države in demokratičnih načel, socialno in politično izobraževanje, ohranjanje nacionalne identitete priseljencev itd.). Nacionalna raven je vedno v celoti odgovorna za omogočanje dobrega vključevanja v družbo v tesnem sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in nadaljevanje dialoga z nevladnimi organizacijami.

V Bruslju, 13. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — Študija povezav med legalnimi in nelegalnimi migracijami

(2005/C 231/06)

ODBOR REGIJ je

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — Študija povezav med legalnimi in nelegalnimi migracijami (COM(2004) 412 final);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 4. junija 2004, da v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Odbor zaprosi za mnenje o tej zadevi;

ob upoštevanju sklepa predsednika Odbora z dne 5. aprila 2004, da komisijo za zunanje odnose zadolži, da pripravi mnenje o tej zadevi;

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 63(2)(b) Pogodbe;

ob upoštevanju sklepov predsedstva o haaškem programu Krepitev območja svobode, varnosti in pravice v Evropski uniji ter zlasti posebnih usmeritev v zvezi z azilom, migracijami in mejno politiko (str. 1.2) in zunanje razsežnosti azila in migracij (str. 1.6);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o priseljevanju, integraciji in zaposlovanju (COM(2003) 336 final, CdR 223/2003 fin ⁽¹⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja (CdR 168/2004 fin), sprejetega 17. novembra 2004, o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o predložitvi predloga za direktivo in dveh predlogov za priporočilo o dovolitvi vstopa državljanom tretjih držav, ki prihajajo z namenom opravljanja znanstvenih raziskav v Evropski skupnosti COM(2004) 178 final — 2004/0061 (CNS) — 2004/0062 (CNS) — 2004 0063 (CNS);

ob upoštevanju drugih mnenj Odbora regij, ki posebej obravnavajo begunsko politiko (CdR 90/2001 fin ⁽²⁾; CdR 214/2001 fin ⁽³⁾; CdR 93/2002 fin ⁽⁴⁾; CdR 249/2003 ⁽⁵⁾);

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 337/2004 rev.1), ki ga je 7. februarja 2005 sprejela komisija za zunanje odnose (poročevalec: **svetnik Keith Brown**, član sveta grofije Clackmannshire (UK/UEN-EZ);

- 1) **ker** študija v sklepni ugotovitvi navaja, da „obstaja povezava med legalno in nelegalno migracijo, toda ta povezava je kompleksna in prav gotovo ne neposredna“;
- 2) **ker** študija ponuja osnutek številnih političnih pobud za razvoj skupne migracijske politike;
- 3) **ker** študija poudarja potrebo po bolj zanesljivi in primerljivi statistiki na ravni EU;
- 4) **ker** bo staranje prebivalstva in zmanjševanje števila aktivnega prebivalstva povzročilo pomanjkanje strokovnega znanja na evropskem trgu dela in povzročilo stalno potrebo po priseljevanju v EU;
- 5) **ker** haaški program, ki ga je Evropski svet sprejel novembra 2004, določa delovni program za razvoj skupne migracijske politike —

na plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 13. aprila) sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

Odbor regij

1.3 **želi** presoditi študijo v smislu razvoja migracijske in azilne politike, zlasti obveznosti, sprejetih na Evropskem svetu v Tampereju oktobra 1999, in haaškega programa, ki ga je Evropski svet sprejel novembra 2004 in ki poudarja pomen migracijske politike;

a. Skupna ocena

1.1 **pozdravlja** študijo Evropske komisije o povezavah med legalnimi in nelegalnimi migracijami in meni, da bistveno prispeva k razvoju politike priseljevanja EU, zlasti z osnutkom političnih pobud, ki jih vsebuje študija;

1.2 **z velikim zanimanjem sprejema** študijo, saj le-ta namenja pomembno vlogo lokalnim in regionalnim oblastem pri sprejemu, nastanitvi in integraciji migrantov. Lokalne in regionalne oblasti imajo vodilno vlogo pri zagotavljanju javnih storitev priseljencem, kot so storitve za njihovo nastanitev, izobraževanje, zdravje in zaposlovanje;

1.4 **izraža zaskrbljenost** zaradi počasnega napredovanja Evropskega sveta pri razvoju migracijske politike EU, ki temelji na sklepih Sveta v Tampereju;

1.5 **opaža**, da študija v sklepni ugotovitvi navaja, da „obstaja povezava med legalno in nelegalno migracijo, toda ta povezava je kompleksna in prav gotovo ne neposredna, saj je treba upoštevati več različnih dejavnikov.“ Vendar bi Odbor regij želel **poudariti**, da nelegalna migracija predstavlja veliko težavo v EU, ker lahko ogrozi politike, namenjene spodbujanju dovoljene migracije, in lahko povzroči sovražnost v skupnostih gostiteljicah. Zato je učinkovito preprečevanje nelegalne migracije odločilno za notranjo varnost in zaščito v EU. Poleg tega so lahko nelegalni migranti osebno ogroženi in tvegajo, da postanejo predmet izkoriščanja. Z vidika teh zadržkov je torej bistvena uravnovešena politika, ki bo spodbudila ukrepe za zagotovitev enakomernih ravni legalne migracije in ukrepe za odvratanje nelegalne migracije;

⁽¹⁾ UL C 109, 30.4.2004, str. 46-49

⁽²⁾ UL C 19, 22.1.2002, str. 20-22

⁽³⁾ UL C 107, 3.5.2002, str. 85-88

⁽⁴⁾ UL C 278, 14.11.2002, str. 44-48

⁽⁵⁾ UL C 23, 27.1.2004, str. 30-32

1.6 **izraža zaskrbljenost** glede uporabe termina nelegalna migracija, zlasti ker številni migranti te vrste niso predmet nobenega kazenskega postopka. Zato bi bilo bolje, da se, kjer je možno, uporablja termin nedovoljena migracija.

1.7 **ugotavlja**, da študija opisuje številne vrzeli v raziskavah, in poziva Evropsko komisijo, da pripravi raziskovalni program, ki bo zapolnil te vrzeli, in tako vplival na oblikovanje politike;

1.8 **ugotavlja**, da se študija sklicuje na druge politike EU, ki zadevajo migrante, kot sta razvojna politika in evropska strategija zaposlovanja. Razen tega se Odbor **zaveda** širokega vpliva politik EU, ki imajo vpliv na migracijsko politiko, zlasti na področjih socialne in gospodarske politike, ter **poziva** k oblikovanju skupine iz različnih generalnih direktorats Evropske komisije, ki bi usklajevala dejavnosti, ki zadevajo migrante;

b. Ponovna krepitev svetovanja in informiranja na ravni EU

1.9 **se strinja** s sklepno ugotovitvijo študije, da je na ravni EU premalo zanesljivih in primerljivih podatkov, in **je prepričan**, da akcijski načrt Komisije za statistiko Skupnosti na področju priseljevanja (COM (2003) 179 final) in prvo letno poročilo o migracijah in integraciji (COM(2004) 508 final) začena obravnavati to vprašanje;

1.10 **poudarja** pomembno vlogo, ki jo imajo lokalne in regionalne oblasti pri zbiranju podatkov in statistike, in poziva k intenzivnejšemu vključevanju lokalnih in regionalnih oblasti v posvetovanja o uvajanju zanesljivih in primerljivih podatkov v celotni Evropski uniji po tem, ko so zbrani primerljivi podatki;

1.11 **podpira** poziv študije k „bolj intenzivni in ciljno naravnani uporabi posvetovanja in izmenjave informacij“ ter **pozdravlja** ustanovitev skupine strokovnjakov, poznane kot odbor za priseljevanje in azil, ter mreže nacionalnih kontaktnih točk za integracijo;

1.12 **se strinja** z ustanovitvijo evropske migracijske mreže in opazovalnice ter **je prepričan**, da imajo lokalne in regionalne oblasti v tej mreži pomembno vlogo, saj lahko prispevajo oprijemljive neposredne izkušnje in najboljše prakse;

1.13 **meni**, da bi bilo treba dati več priložnosti izmenjavi izkušenj in najboljše prakse, vključno z dejavnostmi, kot so medsebojni pregledi na področju politike priseljevanja ter **ugotavlja**, da bi bilo to mogoče narediti s sprejetjem odprte metode usklajevanja pri razvoju politike priseljevanja EU, in poziva Evropski svet, da sprejme predloge Evropske komisije na tem področju;

c. Razvoj novih političnih pobud v okviru skupne evropske politike priseljevanja

Legalna migracija

1.14 **podpira** stališče Evropske komisije, da se bosta zaradi demografskega upada in staranja prebivalstva verjetno nadaljevala in povečevala zaposlovanje državljanov tretjih držav in priseljevanje v EU. Ta tema je omenjena v Kokovem poročilu, ki navaja, da bo „staranje prebivalstva zahtevalo več denarja za pokojnine in zdravstveno varstvo, hkrati pa se bo zmanjšalo število aktivnega prebivalstva, ki bi zagotovilo potrebna sredstva“. ⁽¹⁾ Poleg tega nas Kok opominja na projekcije Evropske komisije, ki ocenjuje, da bo „samo staranje prebivalstva vplivalo na zmanjšanje potencialne stopnje rasti v EU s sedanjih 2 do 2,25 % na 1,2 % do leta 2040“ ⁽²⁾; razen tega je treba poudariti še druge pozitivne ekonomske in socialne vplive v okviru migracij, to so nov človeški kapital, specializacija, kulturna obogatitev.

1.15 **poudarja** osrednji položaj, ki ga ima regionalna razsežnost v politiki priseljevanja in integracijski politiki EU, in je prepričan, da je to pomembno področje za razpravo. Regionalna razsežnost je zelo pomembna, kajti v nekaterih regijah število prebivalstva upada, v drugih pa hitro narašča, kar pomeni pritisk na lokalne storitve in zmanjšanje možnosti nastanitve po zmerni ceni, in **je prepričan**, da je treba na področju razvoja regionalne in lokalne razsežnosti priseljevanja še veliko narediti, zlasti na področju integracije. Trenutno se to razvija preko programa INTI. V letu 2004 je bilo programu dodeljenih 6 milijonov evrov, prejetih pa je bilo 158 prijav za sredstva v višini 42,58 milijonov evrov. Odbor **zahteva** znatno povečanje finančnih sredstev tega programa za obdobje 2007-2013;

1.16 **pozdravlja** namen Evropske komisije, da sproži obsežen posvetovalni postopek o **sprejemu delavcev migrantov**. Zelena knjiga o pristopu EU k upravljanju ekonomskih migracij (COM(2004) 811 final) je bila objavljena leta 2005, in **meni**, da bo njegovo sodelovanje v posvetovalnem postopku pomembno zaradi morebitnega vpliva priseljevanja na regionalne trge dela in storitve, ki jih zagotavljajo lokalne in regionalne oblasti;

1.17 **se strinja** s študijo v navedbi, da je krepitev integracije državljanov tretjih držav, ki legalno bivajo v državah članicah, „bistven cilj politike priseljevanja EU“ in da jo je mogoče doseči z vključevanjem v trg dela, tako da se državljanom tretjih držav omogoči mobilnost znotraj EU in prizna njihova poklicna usposobljenost;

⁽¹⁾ Odziv na izziv – lizbonska strategija za gospodarsko rast in zaposlovanje – poročilo skupine na visoki ravni pod predsedstvom Wima Koka, str. 13 (november 2004)

⁽²⁾ Kok: str. 13

1.18 **pozdravlja načelo mobilnosti**, ki ga uvaja direktiva o statusu rezidentov za daljši čas (november 2003). Uvedla je načelo mobilnosti za tiste, ki že več kot pet let bivajo v državi članici EU, mobilnost za državljane tretjih držav pa je olajšal dodatek k uredbi 1408/71; **se strinja**, da je v predlogih Komisije mogoče najti določeno stopnjo mobilnosti za sprejem tujih študentov in raziskovalcev;

1.19 **poudarja** potrebo po zaposlovanju več raziskovalcev v EU, da bo mogoče izpolniti cilje iz Lizbone. Odbor meni, da bo to področje zaposlovanja pomemben preskus za razvoj migracijske politike EU in njene sposobnosti, da zapolni pomanjkanje strokovnega znanja. Evropska komisija je v svojem sporočilu Svetu in Evropskemu parlamentu o dovolitvi vstopa državljanom tretjih držav, ki prihajajo z namenom opravljanja znanstvenih raziskav (COM(2004) 178 final), ocenila, da bi bilo treba do leta 2010 zaposliti 700.000 dodatnih raziskovalcev, da bi lahko EU dosegla lizbonske cilje;

1.20 **ugotavlja**, da se je Svet za pravosodje in notranje zadeve novembra 2004 zedinil o splošnem pristopu k direktivi. Medtem ko ta pristop zajema priznanje poklicne usposobljenosti, delovne pogoje in davčne olajšave, pa ne vsebuje omilitve pogojev za vstop družin raziskovalcev, ki imajo pogodbe za krajši čas. Odbor meni, da je to ključni dejavnik pri zaposlovanju raziskovalcev in ta bi približal države članice EU drugim državam kot so ZDA in Kanada;

1.21 **poudarja** pomembno vlogo **Evropske strategije zaposlovanja** in Evropskega socialnega sklada pri zagotavljanju poklicnega usposabljanja, ki je bistveno za integracijo nedavno priseljenih. Vključevanje prikrajšanih skupin v trg dela je ključna tema evropske strategije zaposlovanja, katere cilj je vzdrževanje dotoka delovne sile, maksimalno povečanje prilagodljivosti in premagovanje težav zaradi pomanjkanja dela v posameznih sektorjih in regijah. Cilj novih smernic EU za zaposlovanje je zmanjšati razliko pri zaposlovanju državljanov EU in državljanov drugih držav, ki je leta 2002 znašala 11,7 %. Študija ne omenja dejavnosti v okviru Evropskega socialnega sklada za spodbujanje vključevanja priseljencev v trg dela ter inovativnega dela, ki ga na tem področju opravlja lokalna in regionalna uprava;

1.22 **upoštevata** sklepno ugotovitev študije o učinkovitosti **ukrepov za zakonsko ureditev** statusa, tako z vidika migranta kot držav članic in je prepričan, da obsežni ukrepi zakonske ureditve običajno niso najprimernejši instrument za reševanje problema nedovoljene migracije. Kljub temu pa je ureditev na osnovi posameznih primerov lahko koristen instrument, ko gre za veliko število primerov nedovoljene migracije.

1.23 **se strinja** z ugotovitvami študije, da „zakonska ureditev ne bi smela biti način obvladovanja migracijskih tokov, saj se v praksi pogosto kaže kot negativna posledica migracijske politike na drugih področjih.“ Navesti bi bilo treba, da je zakonska ureditev lahko potrebna na osnovi posameznega primera, ko se priseljenci vživijo v lokalno skupnost, da bi jih tako odvrnili od sive ekonomije, povečali davčne prihodke in spodbudili socialno kohezijo. V tem smislu velja omeniti ugotovitve iz poročila britanskega Zgornjega doma (House of Lords); ⁽¹⁾

1.24 **se strinja** s poročilom Zgornjega doma, da je „določena oblika zakonske ureditve za dolgoročno nelegalne priseljence nujno potrebna, če naj bi se izognili naraščanju skupine ljudi, ki so izpostavljeni izkoriščanju“. Zgornji dom v svojem poročilu poudarja potrebo, da naj zakonska ureditev vsebuje čim manj dejavnikov vpliva, in predlaga, da naj se ta vprašanja večinoma rešujejo od primera do primera in ne v obliki velikopotezne amnestije. Zgornji dom je prepričan, da amnestija lahko zagotovi redko priložnost za pridobitev zanesljivih informacij o velikosti in lastnostih populacijske skupine nelegalnih priseljencev; ⁽²⁾

Nelegalna migracija

1.25 **ugotavlja** mnoge oblike nelegalne migracije in težave pri vodenju raziskav na teh področjih. Toda Odbor **meni**, da so potrebne nadaljnje raziskave za ugotovitev različnih vrst nelegalnih priseljencev, tako da bo mogoče oblikovati bolj učinkovito politiko. S tega vidika je pomembno razlikovati med:

- ljudmi, ki so sicer legalno vstopili v državo, vendar so ostali tudi, ko jim je poteklo dovoljenje za bivanje,
- ljudmi, ki imajo dovoljenje za bivanje v državi, vendar so njihovi pogoji vstopa nezakoniti,
- ljudmi, katerih prošnje za azil so bile zavrnjene,
- ljudmi, ki so v državo vstopili na nedovoljen način, dovoljenja za bivanje pa niso pridobili, ker so vstopili na mestih, ki niso namenjena vstopu in brez potrebnih dokumentov za vstop;

1.26 **podpira** stališča, izražena v študiji, da so razvoj politike vračanja Skupnosti, vzpostavitev ključnih dogovorov o sodelovanju z državami izvora in spreminjanje dela na črno v redno zaposlitev ključni elementi v boju proti nedovoljenemu priseljevanju;

⁽¹⁾ Odbor Zgornjega doma za Evropsko unijo: Politika Skupnosti v zvezi z nelegalnim priseljevanjem (House of Lords Select Committee on European Union: „A Community Policy on Illegal Immigration“), seja 2001-2002: 37. poročilo

⁽²⁾ Poročilo Zgornjega doma: odstavek 112

1.27 **pozdravlja** predloge študije v zvezi z **razvojem politike vračanja EU**. Evropski svet je novembra 2002 sprejel predlog za akcijski program vračanja, sedaj pa ga je treba začeti hitreje izvajati;

1.28 **se strinja** s študijo v navedbi, da je „**sodelovanje tretjih držav**“ bistvenega pomena za zmanjševanje nelegalnih migracijskih tokov“, in z nedavnimi sklepi Evropskega sveta, ki so „poudarili potrebo po kompleksni obravnavi migracij, ki bi upoštevala človekove pravice ter bistvena politična in razvojna vprašanja v državah in regijah izvora in tranzita“;

1.29 **podpira** sinergijo med migracijsko in razvojno politiko, kot je opisana v študiji, in je **prepričan**, da **razvojna politika** lahko izboljša gospodarske in socialne pogoje v tretjih državah in tako zmanjša vplivne dejavnike, ki vodijo do migracije v EU;

1.30 **poudarja** potrebo, da Evropska unija dejavno spodbuja **skupne pobude s sosedskimi državami** v obliki programov, kot so instrument nove sosesčine (New Neighbourhood Instrument), Tacis, Meda, Eneas in INTERREG. Pomembno je, da se sklene „krog prijateljev“, da bosta mir in solidarnost zajela tudi države, ki sedaj po širitvi mejijo na EU. Evropska unija mora s temi državami vzdrževati partnerske odnose, da se bo izboljšal njihov gospodarski in socialni položaj ter da se bodo zmanjšali dejavniki vpliva, ki so posledica visoke stopnje brezposelnosti, slabih plač, pomanjkanja demokracije ali organiziranega kriminala v teh državah. Ena prednostnih področij sodelovanja bo obvladovanje migracij. Nekatere sosedске države so razvile akcijske načrte, posebej usmerjene v nedovoljeno migracijo, EU pa je pripravljena podpreti njihovo izvajanje, tudi ukrepe proti nedovoljeni migraciji tistih držav, ki bodo pripravile take načrte;

1.31 **poudarja** ključno vlogo, ki jo imajo lokalne in regionalne oblasti v programih, kot so Tacis, Meda, Eneas in INTERREG, in opominja Komisijo in države članice, da bi morale imeti lokalne in regionalne oblasti ključno vlogo pri razvijanju nadaljnjih programov;

1.32 **načeloma pozdravlja** predloge za **instrument nove sosesčine**, vendar izraža razočaranje, saj instrument (ki je predmet posebnega mnenja Odbora regij) lokalnim in regionalnim oblastem ne daje večje vloge, zlasti ker mnoga politična področja, ki jih zajema instrument, pokrivajo prav pristojnosti lokalne in regionalne uprave;

1.33 **se strinja** s študijo in njenim poudarkom, da se je treba lotiti **nelegalnega trga dela** in sive ekonomije, v navedbi, „da siva ekonomija dosega od 7 do 16 % BDP EU, čeprav tega nikakor ne ustvarjajo izključno nelegalni priseljenci“. Delo na

črno je treba spremeniti v redno zaposlitev in to je bila ena od desetih prednostnih nalog smernic za zaposlovanje leta 2003. Nekatere države članice so v sklopu akcijskih načrtov za nacionalno zaposlovanje pripravile posebne ukrepe za tuje delavce in priseljence priseljence v nedovoljenem položaju in Odbor pozdravlja zahtevo haaškega programa za države članice, naj upoštevajo cilje za zmanjšanje nelegalnega trga dela, ki so zastavljeni v Evropski strategiji zaposlovanja.

1.34 **poudarja** potrebo po večji podpori obmejnih regij, saj nedovoljeni vstopi bolj prizadenejo njih kot pa druge regije, in **podpira** ustanovitev Evropske mejne straže skupaj s sistemom zgodnjega opozarjanja, ker je treba doseči učinkovit skupen nadzor zunanjih meja Unije, poleg tega pa je treba še naprej spodbujati sodelovanje pravosodja in policijskih enot na osrednji in regionalni/lokalni ravni;

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 **opominja** institucije EU na pomembno vlogo, ki jo imajo regionalne in lokalne oblasti pri integraciji priseljencev, in v zvezi s tem **poudarja** ključno vlogo, ki jo imajo lokalne in regionalne oblasti v številnih pobudah iz študije. Pri tem je mišljena izmenjava izkušenj v zvezi z integracijskimi ukrepi, razvoj programov, kot so instrument nove sosesčine in programi, ki bodo sledili programoma Tacis in INTERREG itd., ter zato **priporoča**, da se v te programe intenzivno vključi lokalna in regionalna uprava;

2.2 **trdi**, da je potrebnih več priložnosti za izmenjavo izkušenj in najboljše prakse, vključno z dejavnostmi, kot so medsebojni pregledi v okviru politike priseljevanja, ter **ugotavlja**, da bi bilo mogoče to narediti s sprejetjem odprte metode usklajevanja za razvoj politike priseljevanja EU, in poziva Evropski svet, da sprejme predloge Evropske komisije na tem področju;

2.3 **poziva** Evropsko komisijo, da oblikuje skupino, ki bi vključevala osebje generalnih direktorátov, katerih politike in ukrepi zadevajo državljane tretjih držav, tako da bo sedanje dejavnosti mogoče bolj učinkovito vključiti in uskladiti;

2.4 **poziva** Evropsko komisijo, da objavi raziskovalni program, s katerim bi zapolnila vrzeli pri raziskavah, ugotovljene v študiji;

2.5 **poziva** k bistvenemu povečanju programa INTI (za vključevanje državljanov tretjih držav), da se bodo lokalne in regionalne oblasti pri obravnavanju integracije migrantov lahko udeležile več nadnacionalnih projektov, ki jih financira EU;

2.6 **poudarja** pomembno vlogo migracije za zapolnitev pomanjkanja strokovnega znanja in poziva Evropski svet, da razvije učinkovite politične pobude na teh področjih, vključno z zaposlovanjem državljanov tretjih držav za znanstvene raziskave;

2.7 **opozarja** na priložnost za spodbujanje ustreznih razvojnih politik v tretjih državah. Po drugi strani pa je pomembno, da se v študijah o migracijah upoštevajo nove značilnosti migracijskih tokov, kot npr. dejstvo, da je med migranti vedno več žensk, saj so te značilnosti velikega pomena za oblikovanje, razvoj in izvajanje migracijskih politik;

2.8 **poziva** k intenzivnemu vključevanju lokalne in regionalne uprave v načine zagotavljanja zanesljivih in primerljivih podatkov na ravni EU;

2.9 **pozdravlja** namen Evropske komisije, da sproži obsežen posvetovalni postopek o zeleni knjigi o pristopu EU k upravljanju ekonomskih migracij (COM(2004) 811 final) in jo opominja, naj se pri tem v celoti posvetuje z Odborom regij ter lokalno in regionalno upravo;

2.10 **je prepričan**, da je nujno treba ukrepati za nadaljnji razvoj Evropske migracijske mreže in opazovalnice, pri tem pa spet intenzivno vključiti lokalno in regionalno upravo;

2.11 **izraža zaskrbljenost** zaradi počasnega napredovanja Evropskega sveta pri razvoju evropske politike priseljevanja in ukrepov, ki so izhajajo zasedanja Evropskega sveta v Tampereju leta 1999. Z vidika teh zadržkov Odbor poudarja potrebo po hitrem odločanju v zvezi z vprašanji iz haaškega programa.

V Bruslju, 13. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o nadzorovanem vstopu oseb v EU, ki potrebujejo mednarodno zaščito, ter krepitvi zmogljivosti zaščite v izvornih regijah: izboljšanje dostopa do trajnih rešitev

(2005/C 231/07)

ODBOR REGIJ je,

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o nadzorovanem vstopu oseb v EU, ki potrebujejo mednarodno zaščito, ter krepitvi zmogljivosti zaščite v izvornih regijah: izboljšanje dostopa do trajnih rešitev COM (2004) 410 final;

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 25. avgusta 2004, da v skladu s členom 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Odbor regij zaprosi za mnenje o tej temi;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 5. aprila 2004, da komisijo za zunanje odnose zadolži za oblikovanje mnenja o tej temi;

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 63(2)(b) Pogodbe;

ob upoštevanju Pogodbe o Ustavi za Evropo, zlasti členov II-61, II-78, II-79 in III-266, III-267 in III-268;

ob upoštevanju Ženevske konvencije o statusu beguncev z dne 28. julija 1951, ki jo dopolnjuje Newyorški protokol z dne 31. januarja 1967;

ob upoštevanju sklepov predsedstva o haaškem programu: krepitev svobode, varnosti in pravice v Evropski uniji, in zlasti posebnih smernic na področju azila, migracij in obmejne politike (točka 1.2) ter zunanje razsežnosti azila in migracij (točka 1.6);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o priseljevanju, integraciji in zaposlovanju (COM(2003) 336 final, CdR 223/2003 fin (¹));

ob upoštevanju svojih mnenj, ki posebej obravnavajo begunsko politiko (CdR 90/2001 fin (²); CdR 214/2001 fin (³); CdR 93/2002 fin (⁴); CdR 249/2003 (⁵));

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja (CdR 338/2004 rev. 1), ki ga je komisija za zunanje odnose sprejela 7. februarja 2005 (poročevalec: g. Sértő-Radics, župan občine Uszka (HU/ELDR));

- 1) ker, bi morali za dosegajo trajnih rešitev izboljšati razdelitev odgovornosti na države članice glede nadzorovanega vstopa oseb v EU, ki potrebujejo mednarodno zaščito, ter okrepiti zmogljivosti zaščite v izvornih državah z oblikovanjem in izvajanjem skupne begunske politike v vseh državah članicah;
- 2) ker je za uresničitev tega cilja treba zadevnim državam članicam in regijam — vključno z državami izvornih ali tranzitnih regij — zagotoviti potrebna finančna sredstva, ob posebnem upoštevanju širitve EU in potreb novih držav članic;

mnenje sprejel na 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 14. aprila).

1. Stališča Odbora regij

Odbor regij

1.1 odobrava predlog Evropske komisije o nadzorovanem vstopu oseb v EU, ki potrebujejo mednarodno zaščito, ter krepitvi zmogljivosti zaščite v izvornih regijah: izboljšanje dostopa do trajnih rešitev, in podpira predvsem predlagane evropske regionalne programe za zaščito, ki naj bi izboljšali zmogljivosti zaščite držav v izvornih regijah (sosednje in tranzitne države);

1.2 opozarja na nujnost upoštevanja priporočil Visokega komisariata Združenih narodov za begunce glede preganjanja zaradi spola, kot enega od razlogov za priznanje statusa begunca;

1.3 ceni namen Evropske komisije, da tranzitne države vključi v svoj način obravnavanja oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito, vendar meni, da je treba večji poudarek pripisati tranzitnim državam, glede na vlogo regij ter jim zagotoviti ustrezno podporo;

1.4 poudarja, da so posledice sprejemanja oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito, bolj vidne na lokalni ravni v občinah, ki te skupine sprejemajo; zato je bistvenega pomena vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti v postopke odločanja o sprejemanju in integraciji prosilcev za azil in beguncev;

1.5 še posebej poudarja dejstvo, da imajo lokalni in regionalni akterji ključno vlogo pri odgovornosti za sprejemanje oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito ter za ukrepe, ki spod-

bujajo njihovo integracijo; zato obžaluje, da predlog Evropske komisije ne predvideva dovolj obsežnega posvetovanja z lokalnimi in regionalnimi oblastmi pri načrtovanju izvajanja programa in sprejemanju odločitev o njegovem financiranju. Predlog ne zagotavlja lokalnim in regionalnim akterjem možnosti za sodelovanje pri razvoju dobre prakse v zvezi z ukrepi Skupnosti;

1.6 meni, da je v zvezi s tem pomembno zagotoviti večjo koherentnost in povezanost med cilji, instrumenti in postopki notranjih in zunanjih politik, zlasti pri vprašanih čezmejne narave;

1.7 posveča pozornost dejstvu, da sodelovanje in skupni ukrepi zadevnih regionalnih in lokalnih oblasti, vključno z lokalnimi in regionalnimi oblastmi držav članic sprejemnic ter izvornimi in tranzitnimi državami, lahko odločilno prispevajo k podpori oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito;

1.8 meni, da so potrebne nadaljnje analize in raziskave programa EU za ponovno naselitev, glede na njegov socialni vpliv, zlasti na trg dela, v manj razvitih območjih, ki trpijo zaradi visoke stopnje nezaposlenosti v državah članicah in regijah, povezanih s tem;

1.9 priznava pomembnost politike EU za podporo prebivalstva, ki živi v manj razvitih revnejših državah in regijah, vendar na drugi strani poudarja pomembnost enakega obravnavanja vseh državljanov EU, z namenom da bodo državljani držav članic bolj podprli ukrepe v okviru programa EU za ponovno naselitev;

(¹) UL C 109, z dne 30.4.2004, str.46-49.

(²) UL C 19, z dne 22.1.2002, str.20-22.

(³) UL C 107, z dne 3.5.2002, str.85-88.

(⁴) UL C 278, z dne 14.11.2002, str.44-48.

(⁵) UL C 23, z dne 27.1.2004, str.30-32.

1.10 predlaga, da se Evropska komisija v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in drugimi interesnimi skupinami poglobi v nadaljnje raziskave s tem povezanih pravnih vprašanj, na podlagi katerih je mogoče sprejeti objektivna in enotna merila, da bi določili, v katerih primerih je treba osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito, ponovno naseliti. Na ta način je treba zagotoviti spoštovanje človekovih pravic ter preprečiti diskriminacijo in zagotoviti potrebno pravno podporo državam in regijam sprejemnicam. V nadaljevanju meni, da je pomembno zagotoviti, da se begunce, ki so v okviru programov za ponovno naselitev prišli v države članice, vključi v trg dela, da bodo vsi državljani EU uživali enake pravice.

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 podpira sporočilo Komisije kot dobro podlago za nadaljnja ocenjevanja, vendar zlasti v okviru programa EU za ponovno naselitev meni, da so potrebne nadaljnje analize in raziskave ter zato predlaga podaljšanje roka za oddajo predloga o programu EU za ponovno naselitev Svetu, da bo možno oblikovati bolj temeljito pripravljen dokument;

2.2 poziva, da je treba lokalne in regionalne oblasti bolj vključiti v oblikovanje in izvajanje priseljenske in azilne politike ter jim hkrati zagotoviti potrebno finančno podporo;

2.3 predlaga prevzem teh nalog glede na širitev področja financiranja v okviru regionalnega sodelovanja in nove sosedске politike, ki sta vključena v tretji glavni cilj strukturnih skladov za obdobje 2007-2013 in se zavzema za učinkovito medsebojno usklajevanje skupnih multilateralnih programov, ki se izvajajo v okviru tega cilja, in bilateralnih akcijskih načrtov, ki se bodo izvajali v okviru sosedске politike;

2.4 zaradi obsega migracije v Sredozemlju se predlaga, da se v prihodnjih pozivih v okviru programov za uravnavanje migracijskih tokov, kot je program AENEAS, še naprej daje prednost projektom, ki so osredotočeni na delovanje v tem območju;

2.5 zahteva izvajanje programa EU za ponovno naselitev, ki zagotavlja enako obravnavanje beguncev, ki jih je treba ponovno naseliti v državah članicah, ter vseh državljanov EU;

2.6 podpira izvajanje sklepov predsedstva o haaškem programu in meni, da bi bilo primerno povabiti lokalne in regionalne oblasti k predlaganemu medkulturnemu dialogu med vsemi člani družbe znotraj skupnih forumov in dejavnosti za izboljšanje medsebojnega razumevanja vseh političnih področij, povezanih z integracijo.

V Bruslju, 14. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij sporočilo Komisije o Evropski sosedski politiki -strateški dokument

(2005/C 231/08)

ODBOR REGIJ je

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu — Evropska sosedska politika: strateški dokument (COM(2004) 373 final);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 13. maja 2004, da se bo o tem posvetovala v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa svojega predsedstva z dne 15. junija 2004, da komisijo za zunanje odnose zaprosi za oblikovanje mnenja na to temo;

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu o predlogih Komisije za akcijske načrte v skladu z Evropsko sosedsko politiko (COM(2004) 795 final);

ob upoštevanju predloga za sklep Sveta o stališču, ki ga morajo sprejeti Evropska skupnost in njene države članice v okviru Pridružitvenega sveta, ustanovljenega z Evro-mediteranskim sporazumom, ki ustanavlja zvezo med Evropskimi skupnostmi in državami članicami na eni strani ter Hašimidsko kraljevino Jordanijo na drugi strani, v zvezi s sprejetjem priporočila o izvajanju akcijskega načrta EU-Jordanija (COM(2004) 796 final);

ob upoštevanju predloga za sklep Sveta o stališču, ki ga mora sprejeti Evropska skupnost v okviru skupnega odbora, ustanovljenega z začasnim pridružitvenim sporazumom o trgovini in sodelovanju, v zvezi s sprejetjem priporočila o izvajanju akcijskega načrta EU-Palestinska uprava (COM(2004) 789 final);

ob upoštevanju predloga za sklep Sveta o stališču, ki ga morajo sprejeti Evropska skupnost in njene države članice v okviru Pridružitvenega sveta, ustanovljenega z Evro-mediteranskim sporazumom, ki ustanavlja zvezo med Evropskimi skupnostmi in državami članicami na eni strani ter Republiko Tunizijo na drugi strani, v zvezi s sprejetjem priporočila o izvajanju akcijskega načrta EU-Tunizija (COM(2004) 792 final);

ob upoštevanju predloga za sklep Sveta o stališču, ki ga morajo sprejeti Evropska skupnost in njene države članice v okviru Sveta za sodelovanje, ustanovljenega s sporazumom o partnerstvu in sodelovanju, ki med Evropsko skupnostjo in državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani ustanavlja partnerstvo, v zvezi s sprejetjem priporočila o izvajanju akcijskega načrta EU-Ukrajina (COM(2004) 791 final);

ob upoštevanju predloga za sklep Sveta o stališču, ki ga morajo sprejeti Evropska skupnost in njene države članice v okviru Pridružitvenega sveta, ustanovljenega z Evro-mediteranskim sporazumom, ki ustanavlja zvezo med Evropskimi skupnostmi in državami članicami na eni strani ter državo Izrael na drugi strani, v zvezi s sprejetjem priporočila o izvajanju akcijskega načrta EU-Izrael (COM(2004) 790 final);

ob upoštevanju predloga za sklep Sveta o stališču, ki ga morajo sprejeti Evropska skupnost in njene države članice v okviru Sveta za sodelovanje, ustanovljenega s sporazumom o partnerstvu in sodelovanju, ki med Evropsko skupnostjo in državami članicami na eni strani ter republiko Moldavijo na drugi strani ustanavlja partnerstvo, v zvezi s sprejetjem priporočila o izvajanju akcijskega načrta EU-Moldavija (COM(2004) 787 final);

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Gradnja naše skupne prihodnosti — izzivi politike in proračunska sredstva razširjene Unije 2007–2013 (COM(2004) 101 final);

ob upoštevanju predloga za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta s splošnimi določbami za oblikovanje evropskega sosedskega in partnerskega instrumenta (COM(2004) 628 final);

ob upoštevanju sporočila Komisije: Oblikovanje pogojev za nov sosedski instrument (COM(2003) 393 final);

ob upoštevanju poročila Evropskega parlamenta o razširjeni Evropi — sosedstvo: nov okvir za odnose z našimi vzhodnimi in južnimi sosedmi (COM(2003) 104 — 2003/2018(INI));

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Razširjena Evropa — sosedstvo: nov okvir za odnose EU z njenimi vzhodnimi in južnimi sosednjimi državami (CdR 175/2003) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o predvidevanjih o Evro-mediterranskem partnerstvu in lokalnih in regionalnih oblasteh: potreba po usklajevanju in posebnem instrumentu za decentralizirano sodelovanje (CdR 327/2003 fin ⁽²⁾);

ob upoštevanju svojega mnenja o lokalnem in regionalnem upravljanju v Rusiji in razvoju sodelovanja med EU in Rusijo (CdR 105/2004);

ob upoštevanju svojega mnenja o severni razsežnosti — drugi akcijski načrt 2004-2006 (CdR 102/2003 fin ⁽³⁾);

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja o sporočilu Komisije svetu in Evropskemu parlamentu: Gradnja naše skupne prihodnosti — izzivi politike in proračunska sredstva razširjene Unije 2007-2013 (CdR 162/2004 rev. 3) (poročevalec: svetnik Sir Albert Bore, mestni svet Birminghama (UK, PES);

ob upoštevanju svojega menja (CdR 336/2004 rev. 1), ki ga je 7. februarja 2005 sprejela komisija za zunanje odnose (poročevalec: Lord Hanningfield, svet grofije Essex (UK/EPP));

- 1) ker bi si sedaj moral v luči Evropske sosedske politike (ESP) v okviru razpoložljivih virov in institucionalnega poslanstva prizadevati za širitev dejavnosti v zvezi z zunanjimi odnosi, in sicer preko meja sedanjih držav pristopnic na države, navedene v ESP, vendar tudi ne izključno le na te;
- 2) ker morajo njegove prednostne naloge zunanjih odnosov ostati lokalni in regionalni organi sedanjih držav prosilk;
- 3) ker mora v okviru ESP dati veliko prednost dialogu in sodelovanju z vsemi sosednjimi državami na severnih, vzhodnih in južnih zunanjih mejah EU,

na 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 14. aprila) sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

1.1.2 priznava, da je glede na nedavno širitev Evropske unije in spremembo njenih zunanjih meja, do katere je zaradi tega prišlo, ta politika pravočasen in dobrodošel korak naprej pri delitvi prednosti širitve EU s sosednjimi državami za krepitev stabilnosti, varnosti in blaginje vseh udeleženih;

1.1 Splošne pripombe o Evropski sosedski politiki

Odbor regij

1.1.1 pozdravlja ta pomemben in potreben dokument Evropske komisije, ki zagotavlja resnično in pristno priložnost za opredelitev in izboljšanje odnosov med Evropsko unijo in njenimi sosednjimi državami;

⁽¹⁾ UL C 23 z dne 27.1.2004, str. 36

⁽²⁾ UL C 121 z dne 30.4.2004, str. 18-25

⁽³⁾ UL C 23 z dne 27.1.2004, str. 27

1.1.3 se strinja, da ponuja Evropska sosedska politika sredstvo za krepitev odnosov med Evropsko unijo in sosednjimi državami ter za preprečitev novih ločnic med njimi;

1.1.4 poudarja, da se Evropska sosedska politika, medtem ko ponuja izboljšane odnose med EU in njenimi sosednjimi državami, razlikuje od samega procesa širitve in je nanjo treba gledati v tem okviru;

1.1.5 poudarja pomen vloge, ki jo morata imeti v tem procesu lokalna in regionalna uprava, in ga skrbi, ker lokalna in regionalna uprava v politiki nista vsebinsko omenjeni, prav tako pa v njej tudi ni opredeljena njuna vloga;

1.1.6 se strinja, da bo politika sosednje države spodbujala k sodelovanju pri različnih dejavnostih EU prek tesnejšega političnega, varnostnega, gospodarskega in kulturnega sodelovanja;

1.1.7 meni, da Evropska sosedska politika podpira prizadevanje za spodbujanje večjega spoštovanja človekovih pravic in civilne družbe ter odgovornega vodenja v teh državah;

1.1.8 v tem pogledu pozdravlja nedavni politični razvoj v Ukrajini in Gruziji. Evropska sosedska politika mora slednjo dejavno podpirati na njeni poti k večji demokraciji in tržnemu gospodarstvu;

1.1.9 se strinja, da si Evropska sosedska politika prizadeva za izboljšanje trgovinskih odnosov med EU in sosednjimi državami ter za hitrejši gospodarski razvoj;

1.1.10 priznava, da je Evropska sosedska politika pomembna za spodbujanje tesnejšega sodelovanja med državami, vključenimi v ESP (Evropska sosedska politika), in EU v boju proti terorizmu, nezakonitemu priseljevanju in čezmejnemu kriminalu, kot sta promet s prepovedanimi drogami in trgovina z ljudmi;

1.1.11 podpira prizadevanja v državah iz ESP z različnimi etničnimi manjšinami za iskanje inovativnih rešitev za spodbujanje sožitja in spoštovanja splošno priznanih temeljnih načel.

1.2 Lokalna in regionalna razsežnost Evropske sosedske politike:

Odbor regij

1.2.1 poudarja, da bi morali imeti lokalni in regionalni organi oblasti v državah ESP pomembnejšo vlogo v procesu demokratizacije in decentralizacije;

1.2.2 poudarja, da imajo lokalni in regionalni organi oblasti v skladu z enim od glavnih načel Unije, subsidiarnostjo, ki

omogoča izbiro najustreznejše ravni vodenja, v tem okviru ključno in edinstveno vlogo, saj lahko zagotovijo trajne in pravilno usmerjene odnose;

1.2.3 opozarja na učinkovitost pristopa od spodaj navzgor pri spodbujanju demokratizacije;

1.2.4 dodaja, da so v praksi lokalni in regionalni organi oblasti državljanom dober primer demokratičnega vajeništva in zato pomemben subjekt pri zagotavljanju dobro delujočih oblik demokracije;

1.2.5 opozarja na pomen razvoja in utrjevanja lokalnega upravljanja s čezmejnimi sodelovanjem ter večje uporabe izmenjave znanja z obstoječimi evroregijami kot načinom za uresničitev ciljev iz akcijskega programa posameznih držav;

1.2.6 opaža težave, ki jih imajo lokalni in regionalni organi oblasti držav iz ESP pri sprejemanju potrebnih ukrepov za prilagoditev svojih upravnih struktur evropskim;

1.2.7 želi z državami iz ESP deliti izkušnje, ki so jih njegovi člani pridobili v svojih stikih z lokalnimi in regionalnimi organi oblasti v državah kandidatkah med procesom širitve;

1.2.8 meni, da so lokalni in regionalni organi oblasti najustreznejša raven za decentralizirano sodelovanje z državami partnericami;

1.2.9 opozarja na področja, kjer lahko lokalne in regionalne uprave tem državam ponudijo bogate izkušnje in strokovno znanje:

- a. regionalno in prostorsko načrtovanje;
- b. urbanistično načrtovanje;
- c. kmetijstvo, ribištvo in razvoj podeželja;
- d. okolje, upravljanje virov in civilna zaščita;
- e. podregionalni vidik prometa in energije;
- f. politika spodbujanja malih in srednje velikih podjetij;
- g. politika spodbujanja zaposlovanja;
- h. kulturne in športne pobude;
- i. politika varovanja in ohranjanja naravne in kulturne dediščine;

j. politika socialnega približevanja;

k. izobraževanje in usposabljanje;

l. zdravstveno in socialno varstvo;

m. obvladovanje tokov priseljevanja, politika sprejemanja in vključevanja;

n. oskrba s stanovanji;

o. varnost in varnostni ukrepi;

p. javna naročila;

1.2.10 opozarja na obseg delovanja lokalnih in regionalni organov oblasti, ki dopolnjuje in presega tradicionalne omejitve sodelovanja na ravni centralnih vlad. Dejansko je to raven, na kateri je lahko ESP v skladu s predlogom Komisije resnično učinkovita;

1.2.11 poudarja, da so prakse decentraliziranega sodelovanja, razvite v zadnjih letih, poudarile odgovornost, ki jo imajo lokalni organi oblasti v svoji vlogi katalizatorja novih postopkov sodelovanja.

1.3 Geografski obseg

Odbor regij

1.3.1 ugotavlja, da imajo države iz ESP različen gospodarski, socialni in politični razvoj in da v svojih odnosih do EU ne izhajajo iz istega izhodišča;

1.3.2 je prepričan, da so za resnično demokratične družbe potrebne močne regionalne in lokalne institucije, ki jih izvolijo ljudje, katerim so odgovorne, in leta 2006 pričakuje uveljavitev zvezne zakonodaje glede pristojnosti ruskih regionalnih in lokalnih organov oblasti. Predvideva, da bo zakonodaja odprla možnosti za sodelovanje med decentraliziranimi organi EU in Rusije, zlasti ker bo določila porazdelitev pristojnosti na področju čezmejnega sodelovanja;

1.3.3 je zaskrbljen, ker v ESP niso neposredno navedene nenehne težave s Kaliningradom, čeprav priznava, da se vprašanje ustrezno obravnava v drugih dokumentih in drugem delu Komisije;

1.3.4 pozdravlja sklep, da se v Evropsko sosedsko politiko vključijo države južnega Kavkaza — Armenija, Azerbajdžan in Gruzija;

1.3.5 nadalje pozdravlja sklep EU, da se zaveže, da bo z dodatnimi sredstvi pomoči „podpirala verodostojna, konkretna in trajna prizadevanja za reformo, zlasti na prej navedenih področjih.“⁽¹⁾

1.4 Akcijski načrti

Odbor regij

1.4.1 podpira zamisel o vseobsegajočem akcijskem načrtu, ki ga skupno sprejmejo države partnerice in EU kot najučinkovitejši način za uresničitev ciljev iz Evropske sosedske politike;

1.4.2 se strinja, da bosta prizadevnost in hitrost razvoja odnosov med EU in posameznimi državami partnericami odvisni od obsega njihove zavezanosti splošnim vrednotam ter njihove pripravljenosti in zmogljivosti za izvajanje prednostnih nalog iz akcijskega načrta;

1.4.3 poudarja pomen odločne usmeritve k zmanjševanju revščine ter pomen odpravljanja korupcije, ki je opisana kot „velika ovira reformi v številnih državah ESP“;

1.4.4 meni, da bi bila prednost, če bi akcijski načrti vsebovali poseben oddelek o vlogi lokalne in regionalne uprave v zadevni državi partnerici. V njem bi bili podrobno opredeljeni jasni cilji vloge lokalne uprave in načini, s katerimi namerava država partnerica prenesti pristojnosti ter okrepiti lokalno in regionalno upravo. To zahtevo je treba posredovati Komisiji s stališčem, da je tak poseben oddelek treba vključiti v naslednjo serijo akcijskih načrtov;

1.4.5 meni, da imajo člani pomembno vlogo pri analizi in razpravi o financiranju, ki je vsaki državi partnerici na voljo zlasti na podlagi izjave iz strateškega dokumenta ESP: „Komisija je predlagala, da se obstoječi skladi ali njihovi nasledniki v novih finančnih perspektivah znatno povečajo, da se tako nadaljuje prednostna naloga, ki jo je EU določila ESP.“ Nov, poenostavljen mehanizem financiranja, ki naj bi bil sprejet leta 2007, še dodatno določa takšno analizo in razpravo za prednostno nalogo.

1.5 Evropski sosedski instrument

Odbor regij

1.5.1 pozdravlja predlagan nov in poenostavljen sistem financiranja, imenovan Evropski sosedski instrument;

1.5.2 meni, da mora biti prednostna naloga Komisije, da zagotovi več informacij in tehničnih podatkov o tem, kako bo instrument deloval v praksi, podrobnosti o njegovem upravljanju in pregledovanju.

⁽¹⁾ Evropska sosedska politika Strateški dokument, 12. 5. 2004, str. 11

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij

2.1 meni, da bi bilo mogoče izkušnje njegovih članov uporabiti za razvoj lokalne in regionalne demokracije, ki je nepogrešljiva za politično stabilnost v imenovanih državah;

2.2 priporoča, da OR za premostitev težav, s katerimi se soočajo lokalni in regionalni organi v državah, imenovanih v ESP, razvije primerne mehanizme za spodbujanje neposrednega dialoga in prenosa informacij;

2.3 priporoča, da se državam, ki izvajajo potrebne reforme za vzpostavitev demokracije ter svobodnih in pravičnih volitev, omogoči v celoti izkoristiti prednosti ESP;

2.4 priporoča, da ESP ponudi možnost novih pogodbenih sporazumov s partnerskimi državami, morda v obliki evropskih sosedskih sporazumov. Njihovo področje uporabe bi bilo opredeljeno v luči napredka pri uresničevanju prednostnih nalog, določenih v akcijskih načrtih;

2.5 predlaga, da se akcijske načrte spremlja, pri čemer se uporabi sedanje strukture iz različnih sporazumov o partnerstvu in sodelovanju ter iz pridružitvenih sporazumov, v okviru takega spremljanja se v obdobju od dveh do petih let po sprejetju akcijskih načrtov pripravijo formalna poročila o napredku;

2.6 priporoča Evropski komisiji, da imajo člani, kot prej pri širitvi, vodilno vlogo pri ocenjevanju napredka akcijskih načrtov in se pri tem osredotočijo predvsem na ukrepe za usposobitev in posodobitev lokalne in regionalne uprave;

2.7 predlaga, da bi bilo treba v naslednjo serijo akcijskih načrtov za posamezne sosednje države vključiti posebno poglavje o vlogi lokalnih in regionalnih organov oblasti v posamezni partnerski državi z jasno zastavljenimi cilji tako za vlogo

lokalnih organov oblasti kot načine, s katerimi nameravajo partnerske države pospeševati prenos pristojnosti ter krepitev lokalnih in regionalnih organov oblasti, vključno z jasnimi in transparentnimi cilji;

2.8 meni, da morajo biti v vsakem akcijskem načrtu navedene prednostne naloge, utemeljene na jasnih in verodostojnih gospodarskih spodbudah za širitev pozitivnih sprememb, kar bo v pomoč pri zagotavljanju tehnične pomoči;

2.9 meni, da je treba v državah iz ESP nujno in temeljito izboljšati ter posodobiti lokalno in regionalno upravo, vključno s korenitim izboljšanjem glede poštenih in svobodnih volitev, demokratičnih vrednot in političnih svoboščin na lokalni ravni, in priporoča, da Komisija v okviru akcijskega načrta za vsako sosednjo državo uvede poseben program za uresničitev tega cilja (glej prilogo A);

2.10 priporoča, da se v okviru na novo predlaganega, poenostavljenega sistema financiranja, Evropskega sosedskega instrumenta, resno razmisli o posebnem finančnem instrumentu, ki bo prirejen decentraliziranemu sodelovanju in namenjen lokalnim in regionalnim organom oblasti v sosednjih državah, da ga uporabljajo kot pomoč pri posodobitvi in preoblikovanju svojega delovanja;

2.11 priporoča Evropski komisiji, da omogoči Odboru in njegovim članom vodilno in dejavno vlogo pri ocenjevanju in razpravi o novih instrumentih evropskega sosodstva;

2.12 priporoča, da se za poenostavitev tega postopka leta 2006 organizira konferenca, s katero bi poskusili zbrati vse predstavnike iz lokalne in regionalne uprave iz vseh držav, navedenih v ESP, z možnostjo, da bi štiri ločene konference po vrsti obravnavale regije Sredozemskega in Baltiškega morja, vzhodnoevropske države ter države Bližnjega vzhoda.

V Bruslju, 14. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Priloga A

Lokalna in regionalna uprava v državah iz ESP

Belorusija

Država je razdeljena na 6 voblasti in eno občino. Belorusija ima tritirni sistem lokalne uprave. Ta se deli na območne, okrožne, mestne in vaške sovjete (svete) ter sovjete naselij. Območni sovjeti so enote na najvišji ravni, ki usmerjajo dejavnost okrožnih sovjetov, ki nato usmerjajo mestne in vaške sovjete ter sovjete naselij. Predstavniki v sovjete se voli vsaka štiri leta. Sovjeti „usklajujejo delovanje celotnega sistema lokalne samouprave, v okviru svojih organov izvajajo javno, gospodarsko in socialno kulturno izgradnjo, skrbijo za naravne vire, posest in objekte v družbeni lasti, varstvo okolja itd.“⁽¹⁾

Moldavija

V moldavski politiki prevladujejo napetosti med centralno vlado in separatisti na območju Transnistrijana in Gagauzije. Etnične, socialne, gospodarske in kulturne razlike med Moldavci, Rusi, Ukrajinci in Gagauzi so dosegle višek leta 1990, ko je bila moldavščina razglašena za nacionalni jezik. Obe območji sta razglasili neodvisnost od Moldavije. Gagauzija je dobila poseben ustavni status, kar je ustavilo največji spor med separatisti in centralno vlado. Na pogajanjih, ki jih je omogočila Rusija, OVSE in Ukrajina nista mogli rešiti spora med Transnistrijem in Moldavijo.

Zadnje lokalne in regionalne volitve so potekale maja in novembra 2003 in naj bi izpolnjevale osnovne mednarodne standarde.

Zakonodaja je marca 2003 lokalno upravo ponovno organizirala tako, kot je bila v času Sovjetske zveze. Država je danes razdeljena na 33 „rajonov“, ki so nadomestili dvanajst območnih „judet“ (okrajev). * Natančneje povedano, bilo je devet „judet“, ena občina, ena avtonomna ozemeljska enota in ena ozemeljska enota. Reorganizacijo je predlagal manifest ponovno izvoljene komunistične partije iz leta 2001 in odraža partijsko območno organizacijo. Komunistična partija je doživela številne kritike, ker je reorganizirala lokalno upravo, da bi utrdila svoj položaj večinske vladajoče stranke in si zagotovila prednost na volitvah lokalne uprave.⁽²⁾

Ukrajina:

Ukrajina je razdeljena na 24 oblasti, eno avtonomno republiko in dve občini s statusom oblasti. Ta razdelitev je zastarela in je ostala iz sovjetske dobe. Oblasti se naprej delijo na „rade“ (svete). Predstavniki v rade se volijo na okrožnih volitvah za en mandat. Te volitve ponavadi niso poštene — vodje okrožnih in območnih uprav, ki jih imenuje predsednik, se pogosto vmešavajo v lokalne volitve. Opozicijske stranke so „zahtevale uvedbo proporcionalnega sistema za območne in okrožne volitve, da bi se preprečil prevladujoč položaj ‚nestrankarske‘ birokracije.“⁽³⁾

Območne volitve, ki so potekale po parlamentarnih volitvah leta 2002, niso izpolnjevale mednarodnih standardov, vendar se stanje izboljšuje. Na primer, „med županskimi volitvami v Mukachevi aprila 2004 so predstavniki OVSE zabeležili napad na volišče, zastraševanje in fizičen napad na opazovalca, ki so ga morali odpeljati na zdravljenje v bolnišnico. Poročalo se je tudi o drugih težavah, kot so tatvine volilnih skrinjic, izid volitev pa je bil že na daleč videti ponarejen.“⁽⁴⁾ Lokalne volitve v Odessi in Poltavi maja in junija 2004 so kljub težavam z registracijo volivcev pomenile izboljšanje. Očitno je, da lokalna uprava še ni popolnoma demokratična.

Rusija

Rusija je razdeljena na 49 oblasti, 21 republik, 10 avtonomnih okrožij, 6 območij, dve zvezni mesti in eno avtonomno oblast. Ali pa je razdeljena na 89 upravnih enot, 21 nacionalnih upravnih enot (nacionalnih republik), 66 ozemeljskih enot in dve zvezni mesti.⁽⁵⁾ Lokalna uprava v Ruski federaciji si še naprej prizadeva za decentralizacijo, ki je sledila razpadu Sovjetske zveze. Po prehodu v zvezno državo so številne nacionalne republike dobile več pristojnosti od drugih zveznih enot. Tako je na primer zakonodaja nacionalnih republik pogosto v nasprotju z zvezno zakonodajo.

⁽¹⁾ Lokalna uprava in pobuda za regionalni razvoj, Poročilo o Belorusiji iz leta 1994 <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UNTC/UNPAN003979.htm> 25. oktober 2004

⁽²⁾ Profil države FCO, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KcountryProfile&aid=1019672579768>, 25. oktober 2004

⁽³⁾ UNPAN Države na prehodu 2004: Poročilo za Ukrajino, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAcee/UNPAN017053.pdf>, 25. oktober 2004

⁽⁴⁾ Profil države FCO, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KcountryProfile&aid=1019745009984> 25. oktober 2004

⁽⁵⁾ UNPAN Posodobitev odnosov med različnimi vladnimi ravni, Rusija, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAcee/UNPAN009033.pdf>, 25. oktober 2004

Predsednik Putin je leta 2000 uvedel program reform za odpravo neučinkovitosti v organizaciji lokalne uprave. Po tem programu je Rusija po združitvi različnih zveznih enot razdeljena na sedem večjih območij. Za vsako zvezno enoto je bil uveden institut izvršnega predstavnika predsednika Ruske federacije. Prvi cilj tega programa je povečanje učinkovitosti javne uprave ter razvoj lokalne uprave „kot najpomembnejše institucije civilne družbe in zagotovitev odgovorne vlade.“ ⁽¹⁾

Po terorističnem napadu v Beslanu septembra 2004 je predsednik Putin napovedal korenito reformo na področju volitev 89 območnih guvernerjev države. Ti v prihodnje ne bodo več izvoljeni na neposrednih volitvah, temveč jih bo imenoval predsednik, potrdila pa območna zakonodajna telesa. Oktobra 2004 je državna дума potrdila ta načrt.

Alžirija

Alžirija je razdeljena na 48 departmajev (vilajahov), vsak ima svoj izvoljen lokalni svet, ki opravlja nalogo glavnega upravnega organa. Zadnje lokalne volitve so potekale oktobra 2002. Udeležba na volitvah je ponavadi približno 50-odstotna, zmanjšujejo pa jo številni območni spori med centralno vlado in berberskimi uporniki. ⁽²⁾ Premalo je lokalne avtonomije, guvernerji so podrejeni neposredno ministru za notranje zadeve. Decentralizacija na ravni departmajev je bila učinkovita na področju upravljanja lokalne infrastrukture in zagotavljanja lokalnih storitev. ⁽³⁾

Egipt

Egipt je razdeljen na 26 provinc (muhafazatov). Centralna vlada ima zaradi sistema političnih imenovanj od zgoraj navzdol v organih lokalne uprave veliko pristojnosti. „Uprava je bila na vsaki ravni organizirana tako, da so skupaj delovali predstavniki sveti in izvršni organi, ki jih imenuje vlada, na čelu pa so bili guvernerji, območni častniki oziroma župani.“ ⁽⁴⁾ Lokalna uprava je pri izvajanju vladnih storitev neučinkovita.

Decentralizacija je dobila nov zagon pod predsednikom Sadatom. Lokalnim upravam so bile dodeljene pristojnosti za povečanje davkov, vendar so morale velike vsote denarja porabiti za vladne programe in so pogosto zašle v dolgove. Spodbujalo se jih je tudi, da sklenejo partnerstva z zasebnimi podjetji, ki so podpirala odnose med centralno vlado in bogato elito države. Pod Mubarakom se decentralizacija nadaljuje, lokalne uprave pa se več ukvarjajo z lokalnimi vprašanji in manj s centralno politiko. Lokalna uprava se uporablja tudi kot sredstvo nadzora. „Okrožna policijska postaja je držala v ravnovesju veljake, ki so bili prek sistema lokalne uprave (župan in svet) vključeni v režim.“ ⁽⁵⁾

Izrael:

Izrael je razdeljen na šest okrožij (mehozov). Okrožja se delijo naprej na 14 podokrožij, na čelu vsakega je okrožni komisar, ki ga imenuje ministrski predsednik. Okrožni komisarji so pristojni za ocenjevanje politike okrožnih svetov in sprejem nacionalne zakonodaje v okrožju. Člani občinskih in lokalnih svetov se volijo po proporcionalnem sistemu, liste strank in župana pa izvolijo neposredno volivci v posebnih občinah. Lokalna uprava je pristojna za upravljanje dobrin v splošni rabi in pobiranje lokalnih davkov. ⁽⁶⁾

Jordanija:

Jordanska lokalna uprava odraža dejstvo, da je oblast v rokah kralja in njegove vlade. Država je razdeljena na dvanajst provinc, na čelu vsake je imenovani komisar. Province so naprej razdeljene na upravna podobmočja. Podobmočja vključujejo mesta, vasi in občine. Večje občine imajo izvoljene okrožne svete in izvoljene župane. Okrožne uprave so v bistvu posredniki politike in zakonodaje centralne vlade. ⁽⁷⁾ Občinske in območne uprave so pri dodelitvi finančnih sredstev ter upravljanju javnih služb in infrastrukture odvisne od centralne vlade, kar njihove zmožnosti omejuje na obravnavanje lokalnih zadev. Hitra urbanizacija pritiska na lokalne uprave in občine, da zagotovijo ustrezne storitve. Nedavna decentralizacija je potekala predvsem v obliki privatiziranja podjetij v državni lasti. ⁽⁸⁾

⁽¹⁾ UNPAN Posodobitev odnosov med različnimi vladnimi ravnmi, Rusija, <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAcee/UNPAN009033.pdf>, 25. oktober 2004

⁽²⁾ Profil države FCO, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=Kcountry Profile&aid=1018535850896> 26. oktober 2004

⁽³⁾ UNDP-Program za upravljanje v arabski regiji (POGAR), <http://www.pogar.org/countries/algeria/decentralization.html>, 28. oktober 2004

⁽⁴⁾ Knjižnica ZD Kongresa državnih študijev, <http://countrystudies.us/egypt/113.htm>, 27. oktober 2004

⁽⁵⁾ Knjižnica ZD Kongresa državnih študijev, <http://countrystudies.us/egypt/113.htm>, 27. oktober 2004

⁽⁶⁾ Knjižnica ZD Kongresa državnih študijev, <http://countrystudies.us/egypt/85.htm>, 27. oktober 2004

⁽⁷⁾ Jordanska nacionalna spletna stran <http://www.kinghussein.gov.jo/government2.html>, 27. oktober 2004

⁽⁸⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/jordan/decentralization.html>, 28. oktober 2004

Libanon:

Libanonska lokalna uprava je trenutno negotova, saj skuša centralna vlada po šestnajstletni državljanski vojni državo na novo zgraditi. Centralna vlada je prevzela lokalno upravo kot sredstvo za ohranjanje nadzora med vojno. Razprava o močni centralni vladi ali decentralizirani državi bo vplivala na razvoj lokalne uprave v prihodnjih letih. ⁽¹⁾ Centralna vlada se je okrepila zaradi stalnega vmešavanja Sirije v libanonske zadeve. Zaradi politične nestabilnosti države vlada decentralizacijo v praksi slabo podpira. ⁽²⁾

Libanon je razdeljen na šest provinc, ki se delijo naprej na upravne občine. Prve lokalne volitve po 35 letih so potekale leta 1998. „Udeležba na volitvah je bila visoka, povprečno 60- do 70-odstotna. V Bejrutu je volilo samo 30 % volilnih upravičencev, čemur naj bi bil vzrok mišljenje volivcev, da je bil izid očiten. Za goljufije in nasilje je bilo malo dokazov. Volitve pomenijo nadaljnji korak pri obnovi države po spopadu.“ ⁽³⁾ Lokalne uprave so pri dodelitvi sredstev odvisne od centralne vlade, kar omejuje njihove možnosti za obravnavanje lokalnih zadev.

Libija:

V preteklosti so Libijo sestavljala različna območja, ki so se pod kraljem Idrisom povezala v federacijo. To federacijo je leta 1963 nadomestil unitarni sistem. Deset komisariatov je v bistvu pomenilo podaljšek centralne vlade. Po Gadafijevi revoluciji leta 1969 so se lokalne upravne enote dodatno povezale, kar je centralni vladi omogočilo boljši nadzor. Podnacionalna vlada je v glavnem še naprej delovala bolj kot hierarhični sistem upravnih povezav s centralno vlado in manj kot sredstvo za zastopanje ali udeležbo ljudstva. ⁽⁴⁾ Po Svetovni knjigi dejstev CIE trenutno lokalno vlado sestavlja 25 občin (opomba: 25 občin je morda nadomestilo 13 območij).

Decentralizacija se srečuje s številnimi ovirami. Izvoz nafte je glavni sestavni del libijskega gospodarstva, njegovi prihodki pa pomagajo podpirati vlado. „Močno centralizirana porazdelitev naftnih dobičkov v Libiji je oslabila prizadevanja za decentralizacijo.“ ⁽⁵⁾ Čeprav libijska zakonodaja zagotavlja lokalnim upravam pristojnosti na področju izobraževanja, gospodarstva in skupnosti, pa lokalno politiko dejansko določa centralna vlada. „Libija ima po zakonu enega od politično najbolj decentraliziranih sistemov v arabski regiji. Ustanove lokalne uprave segajo na področje izobraževanja, gospodarstva in skupnosti. Dejansko pa pristojnosti teh ustanov določa centralno vodstvo. Civilna družba in vse nevladne politične organizacije se dejavno zatirajo, zato je malo političnega sodelovanja od spodaj navzgor. Številni pripadniki elite, ki bi po pričakovanjih lahko zasedli vodilna mesta v lokalni upravi, bivajo v tujini.“ ⁽⁶⁾

Maroko:

Decentralizacija se je začela v 60. letih prejšnjega stoletja kot odgovor na vse večje socialne pritiske. „Decentralizacijo najbolj omejujejo predvsem neusklajenost na različnih vladnih ravneh ter skromne zmogljivosti organizacij civilne družbe in lokalnih uprav.“ ⁽⁷⁾ Največja ovira za razvoj lokalne uprave je močna maroška centralna vlada in pomanjkanje demokracije na lokalni ravni. Še vedno je močna ustavna monarhija, ki se počasi razvija v parlamentarni sistem. Parlament se voli na demokratičnih volitvah, zadnje volitve, ki so potekale leta 2002, pa so bile najbolj svobodne in poštene volitve v regiji. ⁽⁸⁾

Država ima 37 provinc in dve wilayi, „v okviru decentralizacijske/regionalizacijske zakonodaje, ki jo je sprejelo zakonodajno telo leta 1997, pa je bilo vzpostavljenih 16 novih območij (navedena v nadaljevanju).“ Vsako provinco vodi skupščina, ki jo izvolijo občinski sveti. Lokalne uprave nadzorujejo infrastrukturo in lokalne storitve. Pogosto so omejene zaradi pomanjkanja sredstev, ker nimajo dovolj finančne avtonomije. Zadnje lokalne volitve so potekale leta 1997, ki so jih opozicijske stranke ocenile kot goljufijo. ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ Svetovna banka: Lokalna uprava v Libanonu, <http://www.worldbank.org/wbi/mdf/mdf1/munici.htm>, 27. oktober 2004

⁽²⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/jordan/decentralization.html>, 28. oktober 2004

⁽³⁾ Profil države FCO, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=Kcountry Profile&aid=1018721190906>, 27. oktober 2004

⁽⁴⁾ Knjižnica ZD Kongresa državnih študijev, <http://countrystudies.us/libya/70.htm>, 27. oktober 2004

⁽⁵⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/libya/decentralization.html>, 27. oktober 2004

⁽⁶⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/libya/decentralization.html>, 27. oktober 2004

⁽⁷⁾ Študijski primeri ZN, <http://www.ciesin.org/decentralization/English/CaseStudies/morocco.html>, 27. oktober 2004

⁽⁸⁾ Profil države FCO, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=Kcountry Profile&aid=1020281580149>, 27. oktober 2004

⁽⁹⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/syria/decentralization.html>, 27. oktober 2004

Sirija

Sirija je razdeljena na 14 provinc, „na čelu katerih so guvernerji, ki jih imenuje minister za notranje zadeve. Ti guvernerji so podrejeni neposredno predsedniku. Guvernerji nadzorujejo provincialne vladne urade ter lokalne urade ministrstev in podjetij v državni lasti. Provincam v padajočem vrstnem redu sledijo okrožja, okraji in vasi. Te upravne enote vodijo lokalno izvoljeni upravni sveti, čeprav so dejansko zelo odvisne od centralnega vodstva.“⁽¹⁾ Široko zasnovana državna uprava Sirije in njena zgodovina močnega centralnega vodstva zavirata razvoj organizacije lokalne uprave. Uprava je pri odločanju odvisna od majhne skupine posameznikov na vrhu. Zadnje lokalne volitve so potekale leta 1999.⁽²⁾ Pod ministrskim predsednikom Mirujem so se začeli izvajati nekateri programi decentralizacije, vendar pa bo decentralizacija verjetno potekala počasi, če se ne bo hkrati razvijala tudi lokalna demokracija.

Tunizija

Tunizija ima visoko centralizirano vlado, ki ni dovzetna za pojem decentralizacije. V politiki prevladujeta vladajoči Rassemblement Constitutionnel Democratique (RCD) in predsednik Ali, ki je na oblasti že od leta 1987. Tradicija centralnega planiranja vključuje gospodarstvo pod vladnim nadzorom. Z ustanovitvijo občinskih svetov so bili narejeni nekateri koraki v smeri decentralizacije, vendar se ti ne razvijajo dosledno po vsej državi in so predvsem orodje v rokah centralne vlade.

Tunizija je razdeljena na 24 provinc, na čelu katerih so guvernerji, ki jih imenuje vlada. Province imajo zakonodajne skupščine, ki jih sestavljajo izvoljeni in imenovani člani. Večina podeželskih območij nima organov lokalne uprave, zato ima centralna vlada nadzor nad fiskalno politiko in obdavčitvijo. „Zaradi pomanjkanja sredstev so številne lokalne uprave neučinkovite. Ker lokalna organiziranost v Tuniziji ni enotna ali standardizirana, so se nekatere lokalne uprave prebile naprej, medtem ko druge ostajajo na repu razvoja.“⁽³⁾ Zadnje lokalne volitve so potekale leta 2002, večino sedežev pa so dobili kandidati RCD.

Nadaljnji razvoj lokalnih uprav se podpira na lokalni in vladni ravni. Organizacije civilne družbe si prizadevajo za večje sodelovanje pri lokalnih zadevah. Vlada vidi v tem priložnost za sprostitev političnih napetosti in ohranitev politične stabilnosti. Začela je tudi izvajati načrte regionalnega razvoja za vzpostavitev nove infrastrukture in decentralizacijo upravljanja infrastrukture.⁽⁴⁾

Armenija

Armensko politiko označuje spopad z Azerbajdžanom za Gorski Karabah, ki je večinoma poseljen z armenskim prebivalstvom. Armenija je razdeljena na enajst upravnih enot. Zadnje lokalne volitve so potekale novembra 1996. Kljub dejstvu, da so predsedniške volitve mnogi označili za nepošteno, kar je povzročilo nasilne spopade med protestniki in policijo, so bile te volitve po mnenju opazovalcev Sveta Evrope svobodne in pošteno.⁽⁵⁾ Lokalne uprave so samo podaljšek centralne vlade za izvajanje politike.⁽⁶⁾ Nebrzdana korupcija in šibek političen sistem omejujeta razvoj organizacij lokalne uprave.

Azerbajdžan

Zaradi spopada z Armenijo za Gorski Karabah Azerbajdžan še naprej trpi gospodarske in politične posledice. Njegove vire omejujejo izguba ozemlja in potrebe po zagotavljanju oskrbe za več kot 800.000 beguncev. Čeprav ima Azerbajdžan bogate rezerve nafte, te niso dobro razvite. Zaradi številnih težav z nacionalno vlado, kamor spadajo goljufije na volitvah, korupcija ter zlom opozicijskih strank in javnih glasil, se zdi lokalna uprava dokaj nerazvita in neučinkovita. Azerbajdžan je razdeljen na 59 rajonov, enajst mest in eno avtonomno republiko.

Gruzija

Politična klima v zadnjem desetletju je bila razburljiva. Kljub umorom raznih najvišjih uradnikov in poskusom umora predsednika Shevardnadzeja volitve, ki so potekale leta 1992 in 2004, na splošno veljajo za svobodne in pošteno. Razvoj Gruzije gre v smeri demokracije, v zadnjih letih pa je v njej vladala večja politična stabilnost. Gruzijske upravne enote vključujejo devet območij, devet mest in dve avtonomni pokrajini.

⁽¹⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/syria/decentralization.html> 27. oktober 2004

⁽²⁾ Profil države FCO, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KcountryProfile&aid=1021373886647> 28. oktober 2004

⁽³⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/tunisia/decentralization.html>, 28. oktober 2004

⁽⁴⁾ UNDP-POGAR, <http://www.pogar.org/countries/tunisia/decentralization.html>, 28. oktober 2004

⁽⁵⁾ Svetovna knjiga FCO, <http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1019233781786>, 28. oktober 2004

⁽⁶⁾ Knjižnica ZD Kongresa državnih študijev, <http://countrystudies.us/armenia/47.htm>, 27. oktober 2004

Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA)

(2005/C 231/09)

ODBOR REGIJ je,

ob upoštevanju predloga uredbe Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) (COM(2004) 627 final — 2004/0222 (CNS));

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 29. novembra 2004, da v skladu s členom 265(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Odbor regij zaprosi za mnenje o tej zadevi;

ob upoštevanju sklepa svojega predsedstva z dne 28. septembra 2004, da komisijo za zunanje odnose zadolži za pripravo mnenja o tej zadevi;

ob upoštevanju celotnega paketa, ki spreminja okvir zunanje pomoči in ki ga je Evropska komisija sprejela 29. septembra 2004 dodatno k instrumentu za predpristopno pomoč: 1. predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o splošnih določbah o ustanovitvi evropskega sosedskega in partnerskega instrumenta (COM (2004) 628 final — COD 2004/219); 2. predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju instrumenta za financiranje razvojnega in gospodarskega sodelovanja (COM (2004) 629 final); 3. predlog uredbe Sveta o vzpostavitvi instrumenta za stabilnost COM(2004) 630 final — CNS 2004/223;

ob upoštevanju sklepa Evropskega sveta z dne 16. in 17. decembra 2004, da začne pogajanja s Turčijo;

ob upoštevanju sklepov, ki jih je Evropski svet sprejel 17. in 18. junija 2004, da je Hrvaška država kandidatka za članstvo; sklepov predsedstva Evropskega sveta z dne 16. in 17. decembra 2004 o začetku pristopnih pogajanj s Hrvaško; ter sklepa Sveta Evropske unije z dne 16. marca 2005, da se začetek pristopnih pogajanj odloži do takrat, ko bo potrjeno popolno sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo (MKSNI);

ob upoštevanju svojega mnenja o finančnih perspektivah: sporočilo Evropske komisije: Gradnja naše skupne prihodnosti — politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije 2007-2013 COM(2004) 101 final, CdR 162/2004 fin, (poročevalec: sir Albert Bore, član birminghamskega mestnega sveta (UK, PES));

ob upoštevanju resolucije Odbora regij z dne 18. novembra 2004 o začetku pogajanj za pristop Turčije k EU;

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja (CdR 498/2004 rev. 1), ki ga je 7. februarja 2005 sprejela komisija za zunanje odnose (poročevalka: ga. Ruth Coleman, vodja Sveta okrožja North Wilshire (UK/ELDR);

- 1) ker, je osnutek uredbe odvisen od sporazuma med državami članicami o finančnih perspektivah (glej zgoraj);

sprejel mnenje na svojem 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 14. aprila).

1. Stališča Odbora regij

datkam in potencialnim državam kandidatkam kot sredstvo za racionalizacijo podpore in izboljšanje usklajevanja različnih komponent podpore;

ODBOR REGIJ

1.1 pozdravlja ta instrument kot odgovor na zahteve po večji prožnosti in enostavnosti v sistemu predpristopne pomoči in kot izboljšano orodje za premostitev vrzeli med predpristopom in pristopom;

1.2 priznava, da se je bilo iz prejšnjih pristopnih instrumentov mogoče marsikaj naučiti in zato pozdravlja oblikovanje enotnega okvira za predpristopno pomoč državam kandi-

1.3 priznava razliko med predpristopno pomočjo in tradicionalno razvojno pomočjo, v tem, da je predpristopna pomoč (a) usmerjena k cilju pristopa v kratkoročnem ali srednjeročnem obdobju in (b) namenjena temu, da države pripravljajo na čas po pristopu. Splošni cilj predpristopne pomoči je postopno usklajevanje s standardi in politikami Evropske unije;

1.4 pozdravlja sklep o zagotavljanju predpristopne pomoči tako državam kandidatkam kot potencialnim državam kandidatkam: obe skupini morata imeti dostop do komponent:

- prehodna pomoč in vzpostavitev institucij,
- regionalno in čezmejno sodelovanje,

države kandidatke morajo imeti razen tega dostop do komponent:

- regionalni razvoj,
- razvoj človeških virov,
- razvoj podeželja,

1.5 pozdravlja krčenje proračunskih virov, ki pokrivajo predpristopno pomoč, ker bo to omogočilo večjo prožnost pri zadovoljevanju potreb držav kandidat in potencialnih držav kandidat;

1.6 meni, da je predlog, da bi v upravljanje pomoči državam kandidatkam lahko vključili decentralizirano upravljanje, medtem ko bo pomoč potencialnim državam kandidatkam še naprej upravljana centralno, uravnotežen predlog;

1.7 pozdravlja združitev proračunskih virov, ki sta jo izvedla DG Regio in DG Širitev za čezmejno sodelovanje. To bo omogočilo prožnejši sistem z enim samim organom upravljanja;

1.8 pozdravlja racionalizacijo in izboljšano usklajenost predpristopne podpore državam kandidatkam in potencialnim državam kandidatkam ter demokratičnim ustanovam v teh državah, vključno z lokalnimi in regionalnimi oblastmi.

2. Priporočila Odbora regij

2.1 poudarjajo dejstvo, da namen predlagane pomoči vključuje številna področja, na katerih imajo lokalne in regionalne oblasti izkušnje in bi tako lahko prevzele pomembno vlogo, vključno s:

- krepitevijo demokratičnih institucij,
- gospodarskimi reformami,
- spodbujanjem in varstvom človekovih pravic ter temeljnimi svoboščinami in večjim spoštovanjem manjšinskih pravic,
- razvojem civilne družbe,
- regionalnim in čezmejnim sodelovanjem;

2.2 priporočajo, da bi morale lokalne in regionalne oblasti v Evropski uniji zagotavljati širok razpon strokovnega znanja in izkušenj na področjih pomoči, navedenih v odstavku 1.4 (zgoraj). To strokovno znanje in izkušnje bi bilo, na primer, mogoče posredovati z izmenjavo informacij ali s programi tehnične pomoči, ali pa z zagotavljanjem pomoči na konferencah, s ciljem, da bi lokalne in regionalne oblasti v državah kandidatkah oziroma potencialnih držav kandidatkah seznanili s pravnim redom Evropskih skupnosti;

2.3 poziva lokalne in regionalne oblasti, naj razmislijo o tem, da bi izkoristili priložnost, ki jo nudi člen 16, za sodelovanje na razpisih in pogodbah o izvajanju programov za pomoč v okviru tega instrumenta;

2.4 predlaga, da Evropska komisija redno spremlja in ocenjuje IPA. Pri tem naj sodeluje z Odborom regij, ko gre za regionalne ali lokalne zadeve. Tako bi izboljšali upravljanje projektov glede na dejanske potrebe obeh strani: EU in držav kandidat oziroma potencialnih držav kandidat.

V Bruslju, dne 14. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/88/ES o določenih vidikih organizacije delovnega časa

(2005/C 231/10)

ODBOR REGIJ je

ob upoštevanju predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/88/ES o določenih vidikih organizacije delovnega časa COM(2004) 607 final — 2004/0209 (COD);

ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 20. oktobra 2004, da v skladu z določbami drugega odstavka člena 137 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, zaprosi Odbor za mnenje;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 3. novembra 2004, da komisijo za ekonomsko in socialno politiko zadolži za pripravo mnenja o tej zadevi;

ob upoštevanju Direktive 93/104/ES o določenih vidikih organizacije delovnega časa, spremenjene z Direktivo 2000/34/ES;

ob upoštevanju sporočila Evropske komisije Svetu, Evropskemu Parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o ponovnem pregledu Direktive 93/104/ES o določenih vidikih organizacije delovnega časa;

ob upoštevanju druge faze posvetovanja socialnih partnerjev na ravni Skupnosti glede ponovnega pregleda Direktive 93/104/ES o določenih vidikih organizacije delovnega časa;

ob upoštevanju sodne prakse Evropskega sodišča glede razlage nekaterih določb direktive v zadevi C-303/98, Sindicato de Médicos de Asistencia Pública (SIMAP) proti Conselleria de Sanidad y Consumo de la Generalidad Valenciana, ter v zadevi C-151/02, Landeshauptstadt Kiel proti Norbertu Jaegerju;

ob upoštevanju načela subsidiarnosti, zajetega v členu 5 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju Direktive Sveta z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu (89/391/ES);

ob upoštevanju cilja, ki ga je zastavil Evropski svet v Lizboni 23. in 24. marca 2000, da Evropska unija postane najbolj konkurenčno in dinamično na znanju temelječe gospodarstvo na svetu, sposobno trajnostne gospodarske rasti z več in boljšimi delovnimi mesti ter večjo socialno kohezijo;

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja (CdR 329/2004 rev. 2), ki ga je komisija za ekonomsko in socialno politiko sprejela dne 11. februarja 2005 (Poročevalka: ga. **baronica Joan HANHAM**, članica sveta kraljevega okrožja Kensington in Chelsea (UK — EPP);

sprejel mnenje na 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 14. aprila 2005).

1. Stališča Odbora regij

in imajo pomembno vlogo pri upravljanju javnih storitev kot so socialno in zdravstveno varstvo ter civilna zaščita;

ODBOR REGIJ

1.1 **pozdravlja** pobudo Komisije za spremembo direktive o delovnem času v tej fazi zaradi nujne potrebe po reševanju vrste vprašanj, povezanih z razlago in uporabo direktive o delovnem času na ravni držav članic;

1.2 **opominja** Komisijo, Parlament in Svet, da so lokalne in regionalne oblasti v Evropski uniji zelo pomembni delodajalci

1.3 **izraža bojazn**, da bo neuspeh pri iskanju ustrezne rešitve še povečal neposredne težave zaradi pomanjkanja kvalificirane delovne sile v sektorjih zdravstva in socialnega varstva v celotni EU ter da bo to kratkoročno povzročil še večje ekonomske migracije v teh sektorjih iz novih držav članic in revnejših držav izven EU v dosedanje države članice, kar bo kratkoročno in dolgoročno škodljivo vplivalo na sektorja zdravstva in socialnega varstva v novih državah članicah in revnejših državah zunaj EU;

1.4 **verjame**, da vprašanje predpisov o delovnem času, kljub temu, da vključuje tehnični vidik, vpliva tudi na to, kakšne vrste družba želi postati Evropa; da si Evropa prizadeva spodbujati razvoj podjetništva, ustvarjalnosti in dejavne državljanskosti, obenem pa posameznikom zagotavljati boljše ravnanje med poklicnim in zasebnim življenjem, in da predpisi o delovnem času vplivajo na vsa ta prizadevanja, zato jih je treba obravnavati v tem kontekstu;

1.5 **priznava**, da predlog Komisije o opredelitvi delovnega časa skuša odpraviti pravno negotovost, ki je nastala s sodbami SES v zadevah Jaeger in SIMAP; cilj evropske zakonodaje mora biti zagotavljanje, da dežurstvo ostane pomemben dejavnik pri zagotavljanju kakovosti in trajnosti zdravstvenih storitev ter nege na domu, vključno z nego odraslih in otrok, ki zahtevajo posebno oskrbo;

1.6 **priznava**, da bi vračanje v stanje, kakršno je bilo pred sodbami v zadevah SIMAP in Jaeger, lahko imelo negativne posledice v določenih primerih, ko ritem dela od delavcev zahteva, da preživijo velik del časa na delovnem mestu v obliki dežurstva, kar bi v primeru neučinkovitega vodenja lahko vplivalo na zdravje in varnost delavcev ter ostalih, kot so stranke in javnost, kakor tudi na delavčevo sposobnost usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja življenja;

1.7 **vendar opozarja**, da je direktiva o delovnem času ukrep na področju zdravja in varnosti, katerega namen je omejitev delovnega časa, da bi dosegli ravnanje med delom in počitkom. Ne gre za ukrep, ki bi opredeljeval druge obveznosti in pogoje zaposlovanja, kot je soglasje za določen vzorec dela ali finančno nadomestilo za tak vzorec dela. O teh zadevah se je treba dogovoriti individualno ali kolektivno v skladu s prakso in postopki v posameznih državah članicah ali primerno delovnemu področju. Ne glede na to, kateri vzorec dela se upošteva, je delodajalec še naprej odgovoren za zdravje in varnost delavcev in mora sprejeti ukrepe za to, da njihovo zdravje in varnost nista ogrožena;

1.8 **domneva**, da je trenutno možno podaljšati referenčno obdobje za izračunavanje povprečnega tedenskega delovnega le za omejeno število delovnih mest, za katere veljajo odstopanja, ali če je bilo mogoče o tem skleniti kolektivno pogodbo; zato zagovarja hitro sprejetje letnega pristopa do delovnega časa, zlasti pri dejavnostih z velikimi sezonskimi razlikami glede povpraševanja po proizvodih in storitvah. To bi bil koristen prispevek k agendi konkurenčnosti;

1.9 **opaža**, da je pravilo za izračunavanje povprečnega tedenskega delovnega časa za delavce s krajšimi pogodbami o zaposlitvi praktično enako kot tisto, ki je trenutno velja za

delavce, ki delajo manj kot standardno referenčno obdobje 4 mesecev;

1.10 **opaža**, da predlog o dodelitvi nadomestnega počitka ukinja obveznost takojšnje zagotovitve nadomestnega počitka iz sodbe SES v zadevi Jaeger. S tem bo konec zmede, ki je nastala zaradi sodbe. V večini primerov bo 72 ur razumno obdobje za zagotovitev nadomestnega počitka.

1.11 **opaža**, da predlogi Komisije sicer ohranjajo pravico delavcev do odstopanja od povprečnega najdaljšega 48-urnega tedenskega delovnega časa v državah članicah, ki so izbrale to možnost, vendar pa je na nekaterih delovnih mestih ta možnost odvisna od kolektivne pogodbe. Ta del predloga bi potreboval dodatno obrazložitev, saj se v skladu s predlogom posamezniki lahko odločijo za to možnost tudi na delovnih mestih, ki jih kolektivna pogodba ne zajema. Zato ni popolnoma jasno, kdaj natančno se lahko uveljavlja ta možnost. Tako bi se lahko na primer nanašala samo na majhne delodajalce v državah članicah, v katerih strukture za kolektivna pogajanja niso razširjene, kot na primer v Združenem kraljestvu. Ravno tako bi se lahko izkazala za koristno za katero koli državo članico, ki nima dovolj razvitega socialnega dialoga, vključno s kolektivnimi pogodbami;

1.12 **se strinja**, da je odločitev za odstopanje od povprečnega najdaljšega 48-urnega tedenskega delovnega časa prostovoljna izbira posameznega delavca, ki pri odločanju ne sme biti pod pritiskom delodajalca. Potrebna je ustrezna zaščita, ki bo to preprečevala, in dodatni ukrepi za zagotavljanje zdravja in varnosti delavcev, ki se odločijo za tako odstopanje;

1.13 **opaža**, da veliko pogojev, ki se nanašajo na odstopanje od 48-urnega tedenskega delovnega časa, že velja za sedanja individualna odstopanja; vendar določeni delavcem ne nudijo nobene bistvene dodatne zaščite, zato in bi jih morali bodisi odpraviti bodisi prepustiti državam članicam.

1.14 **meni**, da zahteva po omejitvi odstopanja na eno leto z možnostjo podaljšanja vzbuja zmoten vtis, da odstopanje velja eno leto, dejansko pa ga delavec lahko kadarkoli prekliče;

1.15 **priznava**, da bi določba, da je vsako odstopanje, sklenjeno hkrati s podpisom pogodbe o zaposlitvi, nično in neveljavno, nekoliko zaščitila delavce, ki čutijo pritisk za sklenitev odstopanja. Vendar pa bi lahko posamezniki na začetku svoje poklicne poti pri novem delodajalcu morda želeli izkoristiti možnost za daljši delovnik, zaradi dodatnega zaslužka, zato mora biti v tej fazi jasno, kdaj ima delavec pravico do odstopanja. To je še zlasti pomembno v primerih, ko so delavci zaposleni za krajše obdobje, zaradi visoke sezone delovne

obremenitve. Ker tudi ni nobene splošno veljavne opredelitve pojma poskusna doba, lahko dodatne zahteve, da se delavec ne sme odločiti za odstopanje med opravljanjem poskusne dobe, sprožijo vprašanja glede razlage pojma, delavcu pa odrekajo možnosti za dodatni zaslužek;

1.16 **opozarja** na nenavadno anomalijo, ki jo vsebuje nov predlog, po katerem delavec, ki se je odločil delati več kot 48 ur na teden (če mu to dopušča kolektivna pogodba), kljub temu ne sme prekoračiti 65 ur v delovnem tednu. Treba je priznati, da je to neobičajno visoko število delovnih ur, ki mora ostati izjema. Vendar pa predlog dejansko pomeni, da delavec, ki se je odločil delati več kot 48 ur tedensko, ne sme prekoračiti 65 ur, za razliko od delavca, ki pa ni prosil za odstopanje, in je podrejen povprečnemu delovnemu času največ 48 ur tedensko, ki lahko prekorači 65 ur. Poleg tega kaže, da tudi za delavca na delovnem mestu, ki ga ne zajema kolektivna pogodba ali nima predstavnika delavcev in ki se odloči za odstopanje na individualni osnovi, ne velja omejitev 65 ur tedensko;

1.17 **meni**, da bi dodatne zahteve za natančno evidenco vseh delovnih ur delavcev, ki so se odločili za odstopanje, prav tako povečale birokracijo, ter da bi bila boljša rešitev, da se z direktivo določi odgovornost organov posamezne države članice, da predpišejo obveznosti delodajalcev. Ti organi bodo tako imeli možnost vključiti podobne zahteve v okvir strategije varovanja zdravja in varnosti delavcev vsake države članice ter obveznosti, ki jih imajo delodajalci.

2. Priporočila Odbora regij

Odbor regij priporoča

nujno resolucijo,

2.1 **da** Komisija, Parlament in Svet čimprej sprejmejo sklep glede predlogov, da bi bila direktiva o delovnem času jasna in da bi vzbujala zaupanje;

opredelitev delovnega časa,

2.2 **da se** sprejme nova opredelitev delovnega časa, ki vključuje dve novi kategoriji: dežurstvo in neaktivni del dežurstva, kar pomeni, da se med dežurstvom, ki se nanaša na čas, ko mora biti delavec na razpolago na svojem delovnem mestu, da bo na zahtevo delodajalca lahko opravljal svoje delo ali dolžnosti, neaktivni del dežurstva ne šteje za delovni čas, razen če se države članice odločijo drugače ali če tako določa kolektivna pogodba. Čas dežurstva, ko delavci dejansko delajo, se šteje za delovni čas;

referenčna obdobja za izračun povprečnega tedenskega delovnega časa,

2.3 **da se** sprejme predlog Komisije, da lahko države članice določijo standardno referenčno obdobje do 12 mesecev za vse delavce, pri čemer referenčno obdobje za delavce po pogodbah za določen čas sme presegati dolžine pogodbe, če je ta krajša od enega leta;

nadomestni počitek,

2.4 **da**, čeprav prinaša predlog Komisije, da je treba delavcem, ki jim zavrnejo pravico do dnevnega in tedenskega počitka, v roku 72 ur zagotoviti enakovreden nadomestni počitek, bistveno izboljšanje trenutnih razmer, ki izhajajo iz sodbe SES v zadevi Jaeger, je treba resno pretehtati možnost daljšega obdobja za zagotovitev nadomestnega počitka, da bo mogoče upoštevati večje število sektorjev in delovnih praks. Poleg tega bi bilo treba v členu 17 predvideti možnost, da se ta rok podaljša z zakonodajo ali kolektivnimi pogodbami, odvisno prakse v posameznih državah;

posamezna odstopanja od pravila o 48-urnem tedenskem delavniku,

2.5. **da se**, če EU in države članice nameravajo spodbujati razvoj podjetništva, ustvarjalnosti in dejavne državljskosti, obenem pa zagotoviti boljše ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem, postopoma opušča možnost, ki jo imajo države članice, da se lahko posamezni delavec prostovoljno odloči za odstopanje od najdaljšega 48-urnega tedenskega delovnega časa, v prid pobud, namenjenih spodbujanju teh prizadevanj;

2.6 **da se** podpre predlog Komisije glede možnega odstopanja od najdaljšega časa 48 ur samo kadar to predvideva kolektivna pogodba ali sporazum med obema stranema na nacionalni ali regionalni ravni ali s kolektivnimi pogodbami na ustreznih ravneh;

nadaljnje pogoje za odstopanja od pravila o 48-urnem tedenskem delavniku,

2.7 **naj se** izrecno podprejo prizadevanja Komisije za zagotovitev, da bi posamezniki, ki se odločijo za odstopanja, to naredili na lastno željo in pri tem vedeli, da lahko svobodno in brez strahu pred negativnimi posledicami to odstopanje preklicajo;

2.8 zato je treba **ohraniti** naslednje pogoje:

- delavec mora s tem soglašati;
- delavec ne sme biti oškodovan, če v odstopanje noče privoliti;

2.8.1 in **ukiniti** naslednje pogoje:

- soglasje velja za obdobje, ki ne presega enega leta, z možnostjo podaljšanja;
- delavec ne sme delati več kot 65 ur tedensko, razen v primeru, kadar kolektivna pogodba določa drugače;

2.8.2 naslednje pogoje je treba **ukiniti ali** njihovo izvajanje **prepustiti posameznim državam članicam** v skladu z njihovimi nacionalnimi praksami in postopki, ob upoštevanju

njihove pomembnosti v okviru nacionalne zakonodaje in odnosov med delavci in delodajalci:

- soglasje, pridobljeno ob podpisu individualne delovne pogodbe ali med poskusnim obdobjem, je nično in neveljavno;
- delodajalec vodi tekočo evidenco o vseh delavcih, ki so se odločili za odstopanje, in o doseženem številu delovnih ur;
- evidence so na razpolago pristojnim organom, ki lahko iz zdravstvenih ali varnosti razlogov prepovejo ali omejijo možnost preseganja najvišjega števila ur v delovnem tednu;
- delodajalec pooblaščenim organom na njihovo zahtevo predloži podatke o delavcih, ki se odločijo za odstopanje, ter podatke o številu delovnih ur za posameznega delavca.

V Bruslju, 14. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o finančnem instrumentu za okolje (LIFE+)

(2005/C 231/11)

ODBOR REGIJ JE,

ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o finančnem instrumentu za okolje (LIFE+) COM (2004) 621 final — 2004/0218 (COD);

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 1. oktobra 2004, da ga zaprosi za mnenje o tej zadevi v skladu s prvim odstavkom člena 175 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa predsednika z dne 26. maja 2004, da komisijo za trajnostni razvoj zadolži za oblikovanje tega mnenja;

ob upoštevanju Sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu o financiranju Nature 2000 COM (2004) 431 final;

ob upoštevanju mnenja o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti „Okolje 2010: naša prihodnost, naša izbira“ in predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju akcijskega programa Skupnosti za okolje v obdobju 2001-2010 COM (2001) 31 final — CdR 36/2001 fin (1);

ob upoštevanju svojega mnenja o Sporočilu Evropske komisije „Gradnja naše skupne prihodnosti: politični izzivi in proračunska sredstva razširjene Unije 2007 — 2013“

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 253/2004 rev. 1), ki ga je 1. marca 2005 sprejela komisija za trajnostni razvoj (poročevalka: ga. Michèle EYBALIN, svénica regije Rona-Alpe (FR, PES),

na svojem 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 14. aprila 2005) soglasno sprejel naslednje mnenje:

(1) UL C 357, 14.12.2001, str. 44

Stališča in priporočila Odbora regij

1. Splošne ugotovitve

ODBOR REGIJ

1.1 se strinja s stališčem Evropske komisije, da obravnava instrumenta LIFE+ ne sme biti ločena od nove opredelitve finančnih intervencij Evropske unije in pogojev za izvajanje različnih vidikov evropske okoljske politike; vendar meni, da bi bilo dobro pripraviti:

— popoln seznam finančnih intervencij Skupnosti za področje okolja na osnovi ocene pomena in učinka posameznih oblik financiranja glede na njihove specifične cilje in splošne cilje zaporednih akcijskih okoljskih programov Skupnosti;

— oceno evropske dodane vrednosti projektov, ki jih financirajo razni programi (programi, ki jih neposredno upravlja generalni direktorat za okolje, ali programi, ki so vključeni v druge oblike financiranja Skupnosti), in oceno njihove usklajenosti s projekti, ki jih podpira generalni direktorat za okolje;

1.2 meni, da bi Evropska komisija morala predlog uredbe LIFE + pospremiti z analizo finančnih potreb na lokalni in regionalni ravni, povezanih z izvajanjem raznih prednostnih nalog okoljske politike Skupnosti, in z oceno teh intervencij glede na načelo subsidiarnosti;

1.3 ceni prizadevanje Evropske komisije za poenostavitev z uvedbo enotnega instrumenta, a pri tem opozarja na sedanje težave pri ugotavljanju dejanskih možnosti za financiranje okoljskih projektov z različnimi finančnimi instrumenti, ki bodo na voljo v obdobju 2007-2013, in na težave pri usklajevanju raznih oblik financiranja za kritje različnih prednostnih nalog in načinov intervencij Skupnosti;

1.4 se je seznanil s tem, da projekti, ki so bili doslej financirani iz svežnjev LIFE — okolje (projekti v zvezi z industrijskim okoljem) in LIFE — tretje države, ne bodo več upravičeni do financiranja iz programa LIFE+, in zahteva pojasnila in zagotovilo, da bo sveženj za okolje dobil in obdržal svoje mesto v programih „konkurenčnost in inovativnost“ in „instrument za sosedstvo“, ki bi te projekte financirali v obdobju 2007-2013;

1.5 meni, da so vsi prej navedeni elementi nujen predpogoj za oblikovanje predlogov o vsebinah in načinih financiranja projektov, usklajenih s ključnimi potezami evropske okoljske

politike (in z delovanjem Evropske agencije za okolje); v nasprotnem primeru bo predlog uredbe LIFE+ obravnavan predvsem kot nepregleden ukrep finančnega inženirstva in izvajalci projektov ne bodo sposobni jasno prepoznati prednostnih nalog Skupnosti in možnosti za uresničevanje svojih pobud.

1.6 svari pred tem, da so v osnutku za LIFE+ upravičene do prejetja pomoči samo še študije, projekti in načrti in da konkretnih izvedbenih ukrepov ni več mogoče financirati iz sredstev programa LIFE. Slaba stran integriranja vseh težišč namenjanja pomoči (strukturnih skladov in skladov za razvoj podeželja), ki ga podpira Komisija, je, da morajo ekološki projekti konkurirati z drugimi vrstami nalog.

2. Vsebina in načini izvajanja programa LIFE+

ODBOR REGIJ

2.1 je zaskrbljen zaradi želje Evropske komisije, da se prenese pomemben del programiranja in proračuna LIFE+ (od 75 % do 80 % instrumenta) na države članice, ne da bi besedilo predloga uredbe opredelilo način in pogoje za to „decentralizacijo“;

2.2 opozarja, da prizadevanje za poenostavitev in prožnost, ki je bilo povod za predlog uredbe, ne sme privedi do ponovne nacionalizacije okoljske politike Skupnosti, in poudarja, da je tako velik program v podporo eni izmed najpomembnejših internih politik Evropske komisije prvič „nacionaliziran“ na tak način, čeprav za to ni potrebe, saj so na voljo že evropska finančna sredstva za izvajanje lokalnih okoljskih projektov;

2.3 meni, da ni primerno, da so vsi okvirni elementi financiranih ukrepov določeni v večletnem strateškem programu in letnih delovnih programih, in v tej zvezi poudarja, da predlog uredbe ne določa podrobnosti financiranja (stopnjo subvencij, ukrepe in merila za izpolnjevanje pogojev);

2.4 poziva k jasni opredelitvi pojma evropske dodane vrednosti in pojasnitvi vprašanja, kako se bo ta cilj izražal v naravi in izbiri projektov, ki jih bo podpiral LIFE+, in v povezavi z drugimi morebitnimi oblikami financiranja Skupnosti. V tej zvezi poudarja potrebo po oblikovanju določenega števila objektivnih meril in po preučitvi možnosti modulacije glede na nedvomno evropsko dodano vrednost;

2.5 opozarja na prizadevanje za preprost in uravnotežen instrument LIFE+ v tretjem delu obrazložitvenega memoranduma predloga uredbe in želi, da se med petimi glavnimi področji intervencij ohrani uravnoteženo razmerje, saj instrument LIFE+ ne glede na proračunske potrebe ne sme postati orodje enega samega dela okoljske politike Skupnosti. Previdnost je tako potrebna pri obeh predvidenih večletnih programih na ravni Skupnosti (2007-2009 in 2010-2013) kot tudi pri morebitnih nacionalnih programih;

2.6 zato Komisijo poziva, da preuči posledice in izvedljivost uvedbe minimalnih spodnjih mej za vse prednostne naloge intervencij;

2.7 zelo skrbi ohranitev prednostnih nalog in možnosti financiranja nekaterih projektov, še zlasti financiranje uvedbe in upravljanja mreže Natura 2000 ter projektov za izboljšanje ekološkega stanja površinskih voda, meni, da v okviru finančne perspektive 2007-2013 predvideni finančni instrumenti ne zagotavljajo primernega izvajanja mreže, in Evropsko komisijo poziva, da pojasni skladnosti in razpoložljiva (rezervirana) proračunska sredstva drugih finančnih instrumentov (FEADER, FEDER) razen LIFE+, ki naj bi te projekte financirali;

2.8 komisijo še posebej poziva, naj bistveno poveča za LIFE+ predvideni finančni okvir v znesku 300 milijonov evrov letno, da bi lahko izpolnila različne zahteve in zagotovila najnižjo odstotno stopnjo za izvajanje mreže NATURA 2000;

2.9 ima zadržke o intervencijskem področju svežnja o izvajanju in upravljanju, ki si prizadeva izboljšati „bazo znanj“ za razvoj in izvajanje okoljske politike; Odbor ne želi oporekati njihovi nujnosti, vendar spadajo te naloge v prvi vrsti k področju dela Evropske agencije za okolje;

2.10 poziva Evropsko komisijo, da bolje opredeli ukrepe, predvidene v tem okviru, in njihovo usklajenost s pobudami in proračunskimi sredstvi Evropske agencije za okolje.

3. Sodelovanje lokalnih in regionalnih skupnosti pri izvajanju LIFE+

ODBOR REGIJ

3.1 meni, da bi v naslednjih finančnih perspektivah predvideni izdatki za izboljšanje okolja morali zadostovati za učinkovito, uspešno in dopolnilno ukrepanje na ravni Evropske unije, in tako povzročiti multiplikacijski učinek na nacionalni, regionalni in lokalni ravni; poudarja, da večji del teh izdatkov zagotavljajo regionalne in lokalne ravni in da imajo regionalne in lokalne skupnosti pomembno vlogo pri financiranju teh intervencij;

3.2 meni, da LIFE+ ne sme zgolj spremljati teh ukrepov, ampak mora tako kot projekti, financirani s sedanjim instrumentom LIFE, predstavljati finančni instrument, ki zagotavlja predvsem financiranje pobud s posebno dodano evropsko vrednostjo na področju okoljske politike Skupnosti;

3.3 pripisuje velik pomen sodelovanju lokalnih in regionalnih skupnosti pri oblikovanju in izvajanju programov financiranja na področju okolja; vendar izraža zaskrbljenost, da v predlogu uredbe ta pomembna vloga ne bo predstavljena na jasn in izrecen način, kljub temu da si Komisija v veliki meri želi decentralizirati programiranje in upravljanje LIFE+;

3.4 meni, da bi morali pri nekaterih pogojih za izvajanje instrumenta LIFE+ natančneje pojasniti načine, kako bo LIFE+ zagotavljal sofinanciranje z državami članicami, regionalnimi in lokalnimi oblastmi in drugimi javnimi ali zasebnimi izvajalci in v tem okviru opozarja na težavno zbiranje sredstev v primeru, ko nastopa več izvajalcev — še zlasti iz zasebnega sektorja — pri okoljskih projektih na prostovoljni osnovi s slabo stroškovno učinkovitostjo;

3.5 v tem okviru poziva k preučitvi fleksibilnih metod partnerstva in uvedbo pristopa, zasnovanega na tristranskem modelu na osnovi metod, ki temeljijo na pogodbenih dejavnostih, pri katerih sodelujejo lokalne in regionalne skupnosti za doseganje političnih ciljev z namenom spodbuditi mehanizme izvajanja.

Bruselj, 14. april 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o predlogu uredbe Sveta o specifičnih ukrepih na področju kmetijstva v najbolj obrobni regiji Unije

(2005/C 231/12)

ODBOR REGIJ je

ob upoštevanju predloga uredbe Sveta o specifičnih ukrepih na področju kmetijstva v najbolj obrobni regiji Unije [COM(2004) 687 final — 2004/0247(CNS)];

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 28. oktobra 2004, da se o tem posvetuje z Odborom, v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa predsednika z dne 20. januarja 2005, da komisijo za trajnostni razvoj zadolži za oblikovanje tega mnenja;

ob upoštevanju mnenja o poročilu Komisije o ukrepih za izvajanje člena 299(2) o najbolj obrobni regiji Evropske unije (COM(2000)0147 final — CdR 156/2000 fin ⁽¹⁾);

ob upoštevanju mnenja o paketu predlogov uredb Komisije o dolgoročnem načrtu za trajnostno kmetijstvo (COM(2003) 23 final— CdR 66/2003 fin ⁽²⁾);

ob upoštevanju mnenja o Sporočilu Komisije o okrepljenem partnerstvu za najbolj obrobne regije (COM(2004) 343 final — CdR 61/2004 fin);

ob upoštevanju Sporočila Komisije o okrepljenem partnerstvu za najbolj obrobne regije: pregled in obeti (COM(2004) 543 final — CdR 61/2004 fin);

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 509/2004 rev.1), ki ga je dne 1. marca 2005 sprejela komisija za trajnostni razvoj (poročevalec: **g. Alfred ALMONT**, župan Schoelcherja (FR, ELS)),

KER

1. so najbolj obrobne regije, opredeljene v členu 299(2) Pogodbe, od leta 2001 upravičene do posebnega intervencijskega okvira Skupnosti na področju kmetijstva, imenovanega Program posebnih možnosti zaradi oddaljenosti in izoliranosti, ki izhaja iz sklepa Sveta iz leta 1989;
2. programi, ki spadajo v okvir politike Skupnosti v korist najbolj obrobni regij, vključujejo zlasti ukrepe za izboljšanje pogojev za proizvodnjo in trženje kmetijskih izdelkov teh regij;
3. kljub koristnosti in učinkovitosti izvedenih ukrepov stalne strukturne pomanjkljivosti, s katerimi se soočajo najbolj obrobne regije (še zlasti odvisnost od manjšega števila gospodarskih sektorjev, oddaljenost od nabavnih središč in velikih trgov, kar ima za posledico dodatne stroške, ter premajhna prehranska samozadostnost), v celoti upravičujejo ohranjanje in krepitev teh programov, zlasti z ukrepi, ki podpirajo dobavo surovin za prehrano ljudi in živali ter razvoj sektorjev živinoreje in pridelave zelenjave, ki sta temeljna člena socialno-ekonomskega razvoja teh regij;

⁽¹⁾ UL C 144, 16.5.2001, str. 11

⁽²⁾ UL C 256, 24.10.2003, str. 18

4. je Komisija v Sporočilu o okrepljenem partnerstvu za najbolj obrobne regije maja 2004 menila, da „je po reformi Skupne kmetijske politike (SKP) iz leta 2003 treba zagotoviti stabilnost dodeljenih sredstev za ohranitev podpore najbolj obrobnim regijam in kolikor mogoče decentralizirati sprejemanje odločitev in poenostaviti upravljanje“ teh programov;
5. za predlagano reformo, ki se bo začela izvajati pred letom 2007, kljub časovnemu razporedu določenih ukrepov, velja, da ne bo vplivala na vsebino sedanjega programiranja in finančno kaznovala regij, ki so do programa upravičene;
6. s predlogom, da se kot osnova odobrenih proračunskih sredstev programov za del „preskrba“ upošteva povprečje referenčnega obdobja 2001-2003, Komisija dejansko kaznuje regije upravičenke in ne upošteva niti dejstva, da v letu 2001 še ni začel veljati nov zakonodajni okvir niti možnega povečanja potreb po preskrbi in s tem ne zagotavlja prožnosti, ki je potrebna za razvoj sistema;
7. poleg ukrepov za upravljanje predlagana reforma spreminja tudi pravno obliko programov, saj tri uredbe: 1452/2001, 1453/2001 in 1454/2001 združuje v eno samo skupno uredbo;
8. si je torej zelo pomembno prizadevati za to, da reforma metod upravljanja sistema, ki ga je predlagala Komisija, ne bo ogrožala temeljnih načel in ciljev sistema POSEI, in še zlasti:
 - a) nadomestila za ovire, povezane z oddaljenostjo,
 - b) podpore za povečanje raznolikosti gospodarskih dejavnosti na področju kmetijstva,
 - c) razvoja različnih sektorjev v podporo lokalnemu zaposlovanju,
 - d) cilja za prehrambno samozadostnost;
9. imajo lokalne in regionalne skupnosti v državah članicah, ki uživajo ugodnosti iz teh programov, ključno vlogo pri gospodarskem razvoju območja in morajo biti posegi Skupnosti na področja, zajeta v tej uredbi, usklajeni z razvojnimi politikami, ki se izvajajo lokalno

mnenje sprejel na 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 14. aprila).

1. Stališča Odbora regij

programiranjem, ocenjevanjem, spremljanjem, prilagajanjem in nadzorom programov,

ODBOR REGIJ:

1.1 **meni**, da bi morala uredba, ki obravnava najbolj obrobne regije Unije, temeljiti samo na členu 299(2) Pogodbe, ki je pravna podlaga, ki omogoča sprejetje posebnih ukrepov v korist najbolj obrobnih regij, tudi v okviru skupne kmetijske politike;

1.2 **pozdravlja** dejstvo, da Komisija priznava pomen okrepljenega partnerstva z regionalnimi in lokalnimi oblastmi za bolj načrtno reševanje specifičnih vprašanj teh regij s pomočjo programov za podporo razvoja kmetijstva;

1.3 vendar **poudarja**, da upravljanje programov ne sme vplivati na razporeditev ustavnih pooblastil med države članice in oblasti najbolj obrobnih regij na področju intervencij v kmetijskem sektorju;

1.4 **meni**, da mora poenostavitev metod upravljanja, ki jo želi Komisija doseči z največjo možno decentralizacijo, spremenljati poenostavitev postopkov v državah članicah in pri upravljanju izvajalcih; še zlasti tistih postopkov, ki so povezani s

1.5 **poudarja**, da poenostavitev metod upravljanja ne sme voditi k vsebinski reformi sistema ali vplivati na nadaljevanje ali na namen teh ukrepov; državam članicam je torej treba dovoliti kar največjo prožnost pri opredelitvi in — po potrebi — pri prilagajanju ukrepov ter določanju višine pomoči po programih;

1.6 prav tako **poudarja**, da predvidena reforma ne sme vplivati na raven finančne podpore za izvedbo programov; predvidena stabilizacija proračuna je torej nezdružljiva s pojmom razvoja, ki je osnova teh programov;

1.7 **meni** torej, da se zaradi predlaganega referenčnega obdobja podpora Skupnosti za preskrbo najbolj obrobnih regij v primerjavi s sedanjim stanjem ne sme zmanjšati, ampak je treba za osnovo upoštevati leto 2004 v primeru francoskih čezmorskih departmajev in povprečje za leta 2002, 2003 in 2004 v primeru Madeire, Azorov in Kanarskih otokov ~~zadnje leto izvajanja sistema~~ in omogočiti sprotne prilagajanje proračunskih sredstev potrebam, še zlasti zaradi pogosto nelojalne konkurence tretjih držav;

1.8 **opozarja**, da je treba podporo Skupnosti ukrepom za spodbujanje lokalne proizvodnje obravnavati s stališča dolgoročnosti, da bi upravičeni sektorji dobili boljši pregled glede možnosti v prihodnje. Izvajalci morajo prevzeti dolgoročne obveznosti, zato naj bodo tudi predvideni programi dolgoročni;

1.9 **želi**, da je finančna podpora za te ukrepe v največji možni meri prožna in omogoča prilagajanje predvidenih sredstev med posameznimi ukrepi in leti predlaganega programa, da bi lahko upoštevali veliko število dejavnikov, zlasti ekonomskih (tržna nihanja, ...) in podnebnih (cikloni, orkani, suše, ...), ki lahko vplivajo na izvajanje nekaterih ukrepov;

1.10 **zahteva**, da ima Komisija, podobno kot v primeru določb, ki jih je sprejel Svet v okviru reforme SKP leta 2003,

možnost povečati dodeljena sredstva za „ukrepe v korist lokalnih kmetijskih proizvodov“, na katere se nanaša naslov III predloga uredbe, da se upošteva razvoj lokalne proizvodnje.

1.11 **meni**, da program podpore za spodbujanje gospodarske raznovrstnosti na področju kmetijstva in razvoj aktivnosti, ki bodo vzpodbujale zaposlovanje na lokalni ravni, ne smejo prizadeti razvoja kmetijskih dejavnosti, ki uporabljajo surovine, za katere velja specifičen sistem preskrbe v veljavi samo za samooskrbo in tradicionalni izvoz, če upoštevamo, da najbolj oddaljene regije na izredno odprtem in konkurenčnem trgu zaznamuje in kaznuje njihova lastna majhnost in majhnost njihovih trgov.

2. Priporočila Odbora regij

Priporočilo 1

1. uvodna izjava

Predlog Komisije	Amandma OR
ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, zlasti členov 36, 37 in 299(2),	ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, zlasti členov 36, 37 in člena 299(2),

Obrazložitev

Člen 299(2) je ustrezna pravna podlaga za oblikovanje ukrepov, predlaganih v naslovu sedanjega osnutka uredbe, ki se posebej osredotoča na najbolj obrobne regije. Za najbolj obrobne regije mora predstavljati skupno pravno podlago, saj že sama vključitev v besedilo Pogodbe pomeni, da ne ogroža celovitosti Unije, ampak izpolnjuje opredeljene kohezijske cilje Unije.

Priporočilo 2

Naslov II

Specifični sistem preskrbe

Člen 2

Predlog Komisije	Amandma OR
1. Oblikovan je specifičen sistem preskrbe za kmetijske proizvode, navedene v prilogi I, ki so v najbolj obrobni regijah bistvenega pomena za prehrano ljudi ali za izdelavo ostalih proizvodov, ali pa kot bistveni elementi kmetijske proizvodnje.	1. Oblikovan je specifičen sistem preskrbe za kmetijske proizvode, ki so v najbolj obrobni regijah bistvenega pomena za prehrano ljudi ali za izdelavo ostalih proizvodov, ali pa kot bistveni elementi kmetijske proizvodnje, <u>ki jih je treba opredeliti v letnem specifičnem programu, ki ga predstavi vsaka država članica.</u>

Obrazložitev

Komisija v prilogi uredbe Sveta vključi seznam proizvodov, ki so upravičeni do specifičnega sistema preskrbe. Nadalje predlaga, da se seznam lahko spreminja s postopkom komitologije (glej člen 5(2) osnutka uredbe). Odbor regij se strinja z namenom Komisije za poenostavitev sistema in predlaga, da se državam članicam dovoljuje večja prožnost: seznam bi opredelili šele ob sprejetju programov na predlog ustreznih držav članic.

Priporočilo 3

Člen 4 št. 2

Predlog Komisije	Amandma OR
2. Omejitev, navedena v odstavku 1, se ne uporablja za proizvode, predelane v najbolj obrobni regiji z izkoriščanjem proizvodov, ki so upravičeni do specifičnega sistema preskrbe: a) ki se izvažajo v tretje države ali pošiljajo v ostale države Skupnosti, v mejah količin, ki odgovarjajo tradicionalnim pošiljkam in tradicionalnemu izvozu. Te količine in tretje države prejemnice določi Komisija v skladu s postopkom, navedenim v členu 26(2), na osnovi povprečne pošiljke ali izvoza v teku let 1989, 1990 in 1991; b) ki se izvažajo v tretje države v okviru regionalne trgovine z upoštevanjem pogojev, opredeljenih po postopku iz člena 26(2). c) ki so poslani iz Azorov na Madeiro in obratno. Pri izvozu teh proizvodov ni podeljeno nobeno povračilo.	2. Omejitev, navedena v odstavku 1, se ne uporablja za proizvode, predelane v najbolj obrobni regiji z izkoriščanjem proizvodov, ki so upravičeni do specifičnega sistema preskrbe: a) ki se izvažajo v tretje države ali pošiljajo v ostale države Skupnosti, v mejah količin, ki odgovarjajo tradicionalnim pošiljkam in tradicionalnemu izvozu. Te količine in tretje države prejemnice določi Komisija v skladu s postopkom, navedenim v členu 26(2), na osnovi povprečne pošiljke ali izvoza v teku let 1989, 1990 in 1991; b) ki se izvažajo v tretje države v okviru regionalne trgovine z upoštevanjem pogojev, opredeljenih po postopku iz člena 26(2). e) ki so poslani iz Azorov na Madeiro in obratno. Pri izvozu teh proizvodov ni podeljeno nobeno povračilo.

Obrazložitev

Ta omejitev bi zelo prizadela najbolj obrobne regije.

Trajnostni razvoj kmečkega okolja v najbolj obrobni regiji je delno odvisen tudi od obstoja kmetijskih dejavnosti, ki lahko prispevajo dodano vrednost lokalnim proizvodom in zagotavljajo pomembno gibalno razvoja z ustvarjanjem novih delovnih mest, pospeševanjem inovacij in uvajanjem novih kultur, praks itd.

Najbolj obrobne regije zaznamuje njihova lastna majhnost in majhnost njihovih trgov, kar na izredno odprtem in konkurenčnem trgu zanje predstavlja resno oviro.

Priporočilo 4

Člen 5 št. 2

Predlog Komisije	Amandma OR
2. Programi preskrbe se potrjujejo skladno s postopkom, navedenim v členu 26(2). Seznam proizvodov, naštetih v Prilogi I, se lahko revidira skladno z istim postopkom, glede na spremembe potreb najbolj obrobni regij..	2. Programi preskrbe se potrjujejo skladno s postopkom, navedenim v členu 26(2). Seznam proizvodov, naštetih v Prilogi I, se lahko revidira skladno z istim postopkom, glede na spremembe potreb najbolj obrobni regij.

Obrazložitev

Za nadaljnjo poenostavitev instrumenta, za katero si prizadeva Komisija, in da bi državam članicam ponudili kar največjo mero prožnosti, predlagamo, da vsaka država članica sestavi seznam upravičenih proizvodov v fazi načrtovanja programov, v okviru katerega bodo določeni proizvodi, količine in obseg pomoči. Z državami članicami pa bi še naprej potekalo posvetovanje v okviru postopka komitologije, s katerim se potrjuje programe preskrbe.

Priporočilo 5

Člen 8 bis

Predlog Komisije	Amandma OR
	<u>Sladkor</u> V obdobju iz člena 10(1) Uredbe (ES) št. 1260/2001 C-sladkor iz člena 13 te uredbe, izvožen v skladu z ustreznimi določbami Uredbe Komisije (EGS) št. 2760/81 [16] in uveden za porabo na Madeiri in Kanarskih otokih v obliki belega sladkorja s tarifno oznako KN 1701 ali na Azorih v obliki nerafiniranega sladkorja s tarifno oznako KN 1701 12 10, je v skladu s pogoji te uredbe deležen ugodnosti programa oprostitve uvoznih dajatev v okviru omejitev predvidene bilance oskrbe iz člena 3.

Obrazložitev

Gre za vključitev v uredbo Sveta člena 18 Uredbe Komisije(ES) št. 20/2002, spremenjene z uredbo 127/2005 Komisije, ki omogoča uvoz C-sladkorja na Kanarske otoke, Madeiro in Azore. Upoštevajoč dejstvo, da predlog uredbe Sveta o novih programih POSEI že vključuje veliko točk, ki jih bo vsebovala prihodnja uredba, je treba omenjeni člen vključiti v navedeni predlog uredbe POSEI, da se zagotovi pravni okvir za uvoz C-sladkorja v omenjene obrobne regije.

Priporočilo 6

Naslov III

Ukrepi v korist lokalnih kmetijskih proizvodov

Člen 9

Predlog Komisije	Amandma OR
1. Oblikovani so programi Skupnosti za podporo najbolj obrobni regij, ki vsebujejo specifične ukrepe v korist lokalnih kmetijskih proizvodov, ki spadajo na področje uporabe tretjega dela naslova II Pogodbe ES.	1. Oblikovani so večletni programi Skupnosti za podporo najbolj obrobni regij, ki vsebujejo specifične ukrepe v korist lokalnih kmetijskih proizvodov, ki spadajo na področje uporabe tretjega dela naslova II Pogodbe ES.

Obrazložitev

V programiranje spada tudi logična kontinuiteta ukrepov. V sektorjih, kot sta pridelava zelenjave ali živinoreja, ki prepoznavnost dosežejo v daljšem časovnem roku, bi morala obstajati možnost, da programi pokrivajo celotno prihodnje programsko obdobje med letoma 2007-2013.

Priporočilo 7

Člen 12 a)

Predlog Komisije	Amandma OR
Program pomoči Skupnosti vsebuje: a) kvantificiran opis situacije zadevne kmetijske proizvodnje ob upoštevanju razpoložljivih rezultatov ocen, ki kaže različnosti, vrzeli in možnosti razvoja, namenjena finančna sredstva ter glavne rezultate dejavnosti, izvedenih v okviru Uredbe Sveta(EGS) št. 3763/91, (EGS) št. 1600/92 (EGS) št. 1601/92 (ES) št. 1452/2001, (ES) št. 1453/2001 in (ES) št. 1454/2001;	Program pomoči Skupnosti vsebuje: a) kvantificiran opis situacije zadevne kmetijske proizvodnje ob upoštevanju razpoložljivih rezultatov ocen, ki kaže različnosti, vrzeli in možnosti razvoja, namenjena finančna sredstva ter glavne rezultate dejavnosti, izvedenih v okviru Uredbe Sveta (EGS) št. 3763/91, (EGS) št. 1600/92 (EGS) št. 1601/92 (ES), št. 1452/2001, (ES) št. 1453/2001 in (ES) št. 1454/2001;

Obrazložitev

Ni treba, da ocenjevanje, ki ga zahteva Komisija, sega vse do leta 1991, saj je Komisija programe POSEIDOM, POSEIMA in POSEICAN ocenila leta 2000 pred sprejetjem uredb 1452/2001, 1453/2001 in 1454/2001.

Prav tako ocenjevanja, predvidenega v členih 27(2), 39(2) in 25(2) omenjenih uredb, ni opravila Komisija. Prav tako ne spada med naloge držav članic.

Navsezadnje pa bi bila ocena učinkov ukrepov od leta 1991 v nasprotju s ciljem poenostavitve, ki je podlaga za predlog uredbe, in bi znatno povečala naloge držav članic. Ocena ukrepov programa POSEI naj se torej nanaša na obdobje njihovega izvajanja od sprejetja teh uredb, torej na leta 2002, 2003 in 2004.

Priporočilo 8

Člen 12 d)

Predlog Komisije	Amandma OR
d) koledar izvedbe ukrepov ter okvirno skupno finančno preglednico, ki povzema namenjena sredstva;	d) koledar izvedbe ukrepov ter okvirno skupno finančno preglednico, ki povzema namenjena sredstva; <u>lahko se predvidi proračunska fleksibilnost med ukrepi istega programa v celotnem obdobju trajanja programa</u>

Obrazložitev

Poseben položaj najbolj obrobni regij, še zlasti majhnost trgov in odvisnost od majhnega števila gospodarskih sektorjev, ima za posledico močno soodvisnost sektorjev, vključenih v program. Da bi sektorjem povečali možnosti za doseganje razvojnih ciljev in v skladu s poenostavitvijo upravljanja sistema, je treba omogočiti čim večjo proračunsko fleksibilnost med ukrepi istega programa v celotnem obdobju in na ta način zagotoviti zaželeno učinkovitost.

Priporočilo 9

Člen 19 št. 2

Predlog Komisije	Amandma
2. Z odstopanjem od člena 19(1) Uredbe (ES) št. 1493/1999 se grozdje iz raznovrstne trte hibridov od neposrednih proizvajalcev, ki je prepovedano za gojenje (Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton, Herbemont) in se obira v regijah na Azorih in na Madeiri, lahko uporablja za proizvodnjo vina, ki lahko kroži le znotraj teh regij. Portugalska bo postopoma, do 31. decembra 2006, ukinila gojenje na parcelah neposrednih proizvajalcev, zasajenih z različnimi prepovedanimi hibridi vinske trte, če bo potrebno, s podporami, predvidenimi v poglavju III, naslovu II Uredbe (ES) št. 1493/1999.	2. Z odstopanjem od člena 19(1) Uredbe (ES) št. 1493/1999 se grozdje iz raznovrstne trte hibridov od neposrednih proizvajalcev, ki je prepovedano za gojenje (Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton, Herbemont) in se obira v regijah na Azorih in na Madeiri, lahko uporablja za proizvodnjo vina, ki lahko kroži le znotraj teh regij. Portugalska bo postopoma, do 31. decembra 2006 2013, ukinila gojenje na parcelah neposrednih proizvajalcev, zasajenih z različnimi prepovedanimi hibridi vinske trte, če bo potrebno, s podporami, predvidenimi v poglavju III, naslovu II Uredbe (ES) št. 1493/1999.

Obrazložitev

Zaradi zemljepisnih značilnosti te regije (88 % ozemlja ima pobočja z naklonom, večjim od 16 %) in lastniške strukture posestev (povprečna velikost posestva, ki ga sestavlja več manjših, razpršenih parcel, znaša 0,4 ha) predstavlja prestrukturiranje vinogradov težavno in predvsem drago nalogo. Glede na to, da ima vinogradništvo v tej regiji velik socialno-ekonomski pomen, je ključnega pomena podaljšanje roka za prestrukturiranje vinogradov, zasejanih s sortami, ki jih zakonodaja Skupnosti prepoveduje.

Priporočilo 10

Člen 20 št. 4

Predlog Komisije	Amandma
4. Z odstopanjem od členov 2 in 3 Uredbe Sveta (ES) št. 2597/97 in v mejah potreb lokalne potrošnje je na Madeiri dovoljena proizvodnja steriliziranega mleka, proizvedenega iz mleka v prahu po izvoru iz Skupnosti, zato da ta ukrep zagotovi zbiranje in prodajo proizvodnje lokalno pridobljenega mleka. Ta proizvod je namenjen samo lokalni potrošnji. Podrobna pravila za uporabo tega odstavka se sprejmejo po postopku, opredeljenem v členu 26(2). Ta pravila opredeljujejo zlasti količino svežega, lokalno pridobljenega mleka, ki mora biti vsebovana v steriliziranem mleku, proizvedenem, kot je navedeno v prvem pododstavku.	4. Z odstopanjem od členov 2 in 3 Uredbe Sveta (ES) št. 2597/97 in v mejah potreb lokalne potrošnje je na Madeiri dovoljena proizvodnja steriliziranega mleka, proizvedenega iz mleka v prahu po izvoru iz Skupnosti, zato da ta ukrep zagotovi zbiranje in prodajo proizvodnje lokalno pridobljenega mleka. Ta proizvod je namenjen samo lokalni potrošnji. Ta proizvod je namenjen samo lokalni potrošnji. Podrobna pravila za uporabo tega odstavka se sprejmejo po postopku, opredeljenem v členu 26(2). Ta pravila opredeljujejo zlasti količino svežega, lokalno pridobljenega mleka, ki mora biti vsebovana v steriliziranem mleku, proizvedenem, kot je navedeno v prvem pododstavku. <u>Ta količina bo obvezna, če prodaja za lokalno proizvodnjo ne bo zagotovljena.</u>

Obrazložitev

Namen amandmaja je zagotoviti stalno prodajo lokalno proizvedenega mleka v regiji in tamkajšnji mlekarski industriji dodeliti večjo prožnost pri upravljanju lokalne proizvodnje in rekonstituiranega proizvedenega mleka.

Vključitev določene minimalne količine mleka ta sektor omejuje, saj v primeru mlekarske industrije na Madeiri, lokalni proizvodnji mleka ne uspe doseči deleža, ki je trenutno v veljavi.

Priporočilo 11

Člen 24

Predlog Komisije	Amandma OR
1. Ukrepi, predvideni s to uredbo, z izjemo ukrepov, navedenih v členu 16, uvajajo posredovanja, namenjena za urejanje kmetijskih trgov v smislu člena 2(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1258/1999. 2. Skupnost financira ukrepe, predvidene v naslovih II in III te uredbe, do višine letnega zneska, ki znaša: — za francoske prekomorske departmaje: 84,7 milijonov EUR, — za Azore in Madeiro: 77,3 milijonov EUR, — za Kanarske otoke: 127,3 milijonov EUR, 3. Zneski, letno dodeljeni za programe, predvidene v naslovu II, ne smejo biti višji od naslednjih zneskov: — za francoske prekomorske departmaje: 20,7 milijonov EUR, — za Azore in Madeiro: do 17,7 milijonov EUR, — za Kanarske otoke do: 72,7 milijonov EUR,	1. Ukrepi, predvideni s to uredbo, z izjemo ukrepov, navedenih v členu 16, uvajajo posredovanja, namenjena za urejanje kmetijskih trgov v smislu člena 2(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1258/1999. 2. Skupnost financira ukrepe, predvidene v naslovih II in III te uredbe, do višine letnega zneska, <u>ki znaša, izračunanega na osnovi zneskov, porabljenih za financiranje specifičnega sistema preskrbe v referenčnem obdobju 2004, in na osnovi povprečja let 2002, 2003 in 2004 za Madeiro, Azore in Kanarske otoke in zgornjih mej izdatkov, za pomoč lokalni proizvodnji.</u> — za francoske prekomorske departmaje: 84,7 milijonov EUR, — za Azore in Madeiro: 77,3 milijonov EUR, — za Kanarske otoke: 127,3 milijonov EUR, 3. Zneski, letno dodeljeni za programe, predvidene v naslovu II, ne smejo biti višji od naslednjih zneskov: — za francoske prekomorske departmaje: 20,7 milijonov EUR, — za Azore in Madeiro: do 17,7 milijonov EUR, — za Kanarske otoke do: 72,7 milijonov EUR,

Obrazložitev

Pri opredelitvi proračunskih sredstev za sistem preskrbe se Komisija opira na referenčno obdobje 2001-2003 in ne upošteva progresivnosti finančnih sredstev, kar je bilo še zlasti očitno v letu 2004, ter tudi ne posledic sprememb sistema v okviru reforme programov POSEI leta 2001. Uporaba povprečja bolje izraža resničnost, ker omogoča brisanje učinka „netipičnih let ali razmer“. Predlog 2002/2004 je bolj usklajen kot predlog Komisije (2001/2003), saj upošteva le leta, ko se je izvajala reforma POSEI iz leta 2001. Povprečje iz let 2002-2004 bolje kaže resničnost Madeire, Azorov in Kanarskih otokov.

Vendar se je po luksemburškem kompromisu z dne 30. junija 2003, ki je omogočil, da za najbolj obrobne regije ne velja ločitev neposrednih pomoči od dejanske proizvodnje na področju živinoreje, zdelo primerno, da se uvede poseben program, ki bo spadal med „ukrepe v korist lokalnih kmetijskih proizvodov“, predvidene v tem osnutku uredbe. Dodeljena proračunska sredstva za ta program so bila določena glede na plačila v zadnjem letu izvajanja skupne ureditve trga na področju živinoreje, kot določa člen 147 Uredbe 1782/2003.

Pri specifičnem režimu preskrbe za čezmorske departmaje se torej uporabi isti način izračuna in dodeli proračunska sredstva, ki ustrezajo zadnjemu letu izvajanja sistema, to je letu 2004, zaradi posebnega razvoja teh otokov. Zneske iz tega člena je treba temu primerno revidirati.

Priporočilo 8

Člen 26

Predlog Komisije	Amandma OR
1. Komisiji pomaga upravni odbor za neposredna plačila, ki ga ustanavlja člen 144 Uredbe (ES) št. 1782/2003, razen pri izvajanju člena 16 te uredbe, kjer Komisiji pomaga Odbor za kmetijske strukture in razvoj podeželja, ki ga ustanavlja člen 50 Uredbe (ES) št. 1260/1999.	1. Komisiji pomaga upravni odbor za neposredna plačila, ki ga ustanavlja člen 144 Uredbe (ES) št. 1782/2003, razen pri izvajanju člena 16 te uredbe, kjer Komisiji pomaga Odbor za kmetijske strukture in razvoj podeželja, ki ga ustanavlja člen 50 Uredbe (ES) št. 1260/1999. <u>Pri fitosanitarnih programih iz člena 18 Komisiji pomaga stalni fitosanitarni odbor, ustanovljen s Sklepom 76/894/ES.</u>

Obrazložitev

Glede na področje uporabe fitosanitarnih programov in v prizadevanju za usklajenost s postopkom komitologije naj o sprejetju fitosanitarnih programov iz člena 18 presoja stalni fitosanitarni odbor in ne odbor za neposredna plačila.

V Bruslju, 14. april 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o območju svobode, varnosti in pravice: vloga regionalnih in lokalnih oblasti pri izvajanju Haaškega programa

(2005/C 231/13)

ODBOR REGIJ JE,

OB UPOŠTEVANJU sklepa predsedstva Odbora z dne 15. junija 2004, ki je komisijo za ustavne zadeve in evropsko upravo pooblastil, da oblikuje mnenje o sporočilu o območju svobode, varnosti in pravice: vloga regionalnih in lokalnih oblasti pri izvajanju Haaškega programa;

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu — Območje svobode, varnosti in pravice: ocena programa Tampere in prihodnje usmeritve (COM(2004) 401 final) in sklepa Evropske komisije z dne 2. junija 2004, da bo Odbor regij zaprosila za mnenje o tej temi;

OB UPOŠTEVANJU Pogodbe o Ustavi za Evropo, ki je bila podpisana dne 29. oktobra 2004, in še zlasti njenega določila o vzpostavitvi območja svobode, varnosti in pravice iz I. dela (člen I-42) in III. dela (členi III-257 do III-277) Pogodbe;

OB UPOŠTEVANJU sklepov Evropskega sveta v Bruslju dne 4. in 5. novembra 2004 (14292/04), ki je sprejel novi večletni oziroma tako imenovan Haaški program, za krepitev območja svobode, varnosti in pravice v obdobju naslednjih pet let;

OB UPOŠTEVANJU mnenja o lokalni in regionalni razsežnosti območja svobode, varnosti in pravice (CdR 61/2003 fin ⁽¹⁾);

OB UPOŠTEVANJU mnenja o preprečevanju kriminala v Evropski uniji (CdR 355/2003 fin) ⁽²⁾;

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja o četrtem poročilu Komisije o državljanstvu Unije in o sporočilu Komisije o Agenciji za temeljne pravice (poročevalka g. du Granrut, članica regionalnega sveta Pikardije (FR/PPE) (CdR 280/2004));

OB UPOŠTEVANJU priporočila Evropskega parlamenta Svetu in Evropskemu svetu o prihodnosti območja svobode, varnosti in pravice (A6-0010/2004);

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja (CdR 223/2004 rev. 1), ki ga je komisija za ustavne zadeve in evropsko upravo odobrila dne 3. marca. Poročevalec: Risto Koivisto, predsednik regionalnega sveta Tampereja, župan občine Pirkkala (FI-ELS);

- 1) KER je lokalna in regionalna razsežnost bistvenega pomena za uresničitev območja svobode, varnosti in pravice;
- 2) KER se cilji Haaškega programa v veliki meri skladajo s pristojnostmi lokalnih in regionalnih oblasti,

je na svojem 59. plenarnem zasedanju 13. in 14. aprila 2005 (seja z dne 14. aprila) sprejel naslednje mnenje:

1. Pripombe Odbora regij

ODBOR REGIJ,

1.2 ugotavlja, da so v številnih državah članicah za zakonodajo in njeno izvajanje na področju pravosodja, policije in notranjih zadev odgovorne regionalne in lokalne oblasti. Slednje tudi zagotavljajo vrsto storitev javnega interesa, ki pomagajo preprečevati kriminal in spodbujajo socialno ter gospodarsko integracijo;

a) Splošne pripombe

1.1 meni, da je Haaški program pretehtano besedilo in zato dobra osnova za vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice, vendar ugotavlja, da program ne upošteva v zadostni meri vloge, ki jo imajo pri vzpostavljanju območja svobode, varnosti in pravice lokalne in regionalne oblasti;

⁽¹⁾ UL C 73 z dne 23.3.2004, str. 41.

⁽²⁾ UL C 43 z dne 18.2.2005, str. 10.

1.3 poudarja, da je na tem področju potreben nadaljnji napredek in ugotavlja, da je prvotni program iz Tampereja še zmeraj ustrezen, zato mora biti popolna izvedba ciljev programa iz Tampereja tudi v prihodnje temelj ukrepov Unije;

1.4 ugotavlja, da so spoštovanje demokracije, človekovih pravic in pravnega reda ter pristop, ki temelji na samoupravi in neodvisnosti državljanov, ključni dejavniki za vzpostavitev varne in pravične družbe;

1.5 poudarja, da temelji vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice na splošnem družbenem razvoju, ki bo prispeval k uresničitvi teh ciljev, saj območja svobode, varnosti in pravice ni mogoče vzpostaviti zgolj s policijskimi in drugimi nadzornimi ukrepi;

1.6 opozarja, da program za vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice ne bo ustrezno deloval, če ne bo od spodaj navzgor ustreznih pobud za odpravo vzrokov za negotovost, denimo socialne neenakosti. Območja svobode, varnosti in pravice ni mogoče vzpostaviti le z ukrepi „od zgoraj“, zato imajo lokalne in regionalne oblasti pri vzpostavitvi območja svobode, varnosti in pravice v Evropi ključno vlogo;

1.7 je prepričan, da bo z začetkom veljave Pogodbe o Ustavi za Evropo dana podlaga za pomemben napredek glede območja svobode, varnosti in pravice, kajti pogodba poenostavlja postopke za sprejemanje novih zakonov in Evropskemu parlamentu dodeljuje pomembnejšo vlogo.

b) Temeljne pravice in državljanstvo

1.8 soglaša z ugotovitvijo Haaškega programa, da bo z vključitvijo Listine Evropske unije o temeljnih pravicah v ustavno pogodbo Evropska unija pravno zavezana, da v okviru svojega delovanja ne le upošteva, temveč tudi spodbuja uresničevanje temeljnih pravic;

1.9 soglaša z idejo o ustanovitvi Evropske agencije za temeljne pravice, v upravnem odboru katere bi sodeloval tudi predstavnik lokalnih in regionalnih oblasti, saj se državljanske in temeljne pravice v prvi vrsti uresničujejo na ravni ljudstva.

c) Azil in migracijska politika

1.10 izraža zadovoljstvo ob dejstvu, da bo EU z začetkom veljave Pogodbe o Ustavi za Evropo lahko oblikovala ustrezno politiko priseljevanja;

1.11 ugotavlja, da napredek na področju migracijske politike ni popolnoma zadovoljiv, saj nekatere predlagane direktive niso bile izvedene. Za že sprejete direktive pa je pomembno, da se učinkovito izvajajo;

1.12 poudarja potrebo po oblikovanju evropskega sistema za nadzor legalnih migracij, ki predstavlja resnično upanje za

morebitne priseljence in si prizadeva odpraviti obup, ki številne izmed njih vodi v mreže trgovcev z ljudmi.

1.13 ugotavlja, da je nadzorovanje nezakonitega priseljevanja in tihotapljenja ter trgovanja z ljudmi — slednje še posebej hudo prizadene ženske in otroke — bistveni element celostnega pristopa k priseljevanju in da je treba nadaljevati s pobudami na področju nezakonitega priseljevanja in izгона ali vračanja;

1.14 poudarja, da je pri preprečevanju nezakonitega priseljevanja in tihotapljenja ljudi ter varovanja beguncev in zakonitega priseljevanja pomembno sodelovanje s tretjimi državami;

d) Boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu ter strategija EU za boj proti drogam

1.15 poudarja, da je treba v boju proti kriminalu, drogam in terorizmu poleg učinkovitih čezmejnih nadzornih ukrepov prepoznati in preprečevati tudi vzroke za socialno marginalizacijo in radikalizacijo. Pri tem so ključnega pomena ukrepi lokalnih in regionalnih oblasti, kot denimo zagotavljanje storitev javnega interesa državljanom, načrtovanje varnih stanovanjskih naselij in vključevanje priseljencev;

1.16 pozdravlja sklep Evropskega sveta, da v Haaški program vključi tudi strategijo EU o boju proti drogam 2005-2012, in podpira cilj strategije, da je treba preprečevanje uživanja in tihotapljenja drog obravnavati v okviru zdravstvenega varstva, socialne kohezije in javne varnosti;

1.17 bi podprl predlog Komisije o okrepitvi sodelovanja in izmenjavanju informacij med policijskimi organi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni in carinskimi organi držav članic;

1.18 meni, da morata preprečevanje in boj proti terorizmu ostati prednostni nalogi, in poudarja, da so za preprečevanje financiranja terorizma potrebni učinkovitejši instrumenti. V boju proti finančnemu kriminalu je potrebna večja preglednost, da bo mogoče slediti finančnim transakcijam.

e) Pravosodno sodelovanje

1.19 se strinja z Evropsko komisijo, da morata splošno izvajanje zakonodaje Skupnosti in pravosodno sodelovanje postati učinkovita v vseh državah članicah;

1.20 ugotavlja, da se večina zakonodaje Skupnosti izvaja na lokalni in regionalni ravni.

f) *Mejne kontrole*

1.21 pozdravlja ukrepe iz Haaškega programa, katerih cilj je boljši nadzor zunanjih meja;

1.22 podpira ustanovitev evropskega sklada za varovanje meja;

1.23 opozarja, da se svoboda, pravna država, nadzor zunanjih meja, boj proti terorizmu in notranja varnost ne smejo obravnavati ločeno;

1.24 pozdravlja sklep o ustanovitvi evropske agencije za operativno sodelovanje na zunanjih mejah; da bi lahko agencija začela delovati že 1. maja 2005, je treba zagotoviti ustrezne finančne in druge vire.

g) *Financiranje ukrepov*

1.25 opozarja, da akcijskega načrta za območje svobode, varnosti in pravice ni mogoče ustrezno izvajati brez primernih finančnih sredstev za ukrepanje;

1.26 izraža zadovoljstvo, da omenja Evropska komisija v svojem sporočilu o političnih izzivih in proračunskih sredstvih razširjene Unije 2007–2013 svobodo, varnost in pravico kot bistvene vrednote, ki so ključne sestavine evropskega družbenega modela, in meni, da je evropsko državljanstvo ena izmed prihodnjih finančnih prednostnih nalog Evropske unije. Odbor soglaša z mnenjem Komisije, da temelji državljanstvo Unije kot političen pojem na vzpostavitvi prostora, kjer vladata svoboda in pravica, in kjer sta zagotovljena varnost ter dostop do osnovnih javnih dobrin.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ,

a) *Splošna priporočila*

2.1 podpira odločitve, da se dejavnost Unije na tem področju nadaljuje na temelju novega evropskega programa za območje svobode, varnosti in pravice, v katerem bodo natančno opredeljene prednostne naloge in časovni razpored;

2.2 meni, da je bistveno, da se pri oblikovanju programa upošteva vloga, ki jo imajo lokalne in regionalne oblasti pri uresničevanju območja svobode, varnosti in pravice.

b) *Temeljne pravice in državljanstvo*

2.3 poudarja, da je treba človekove in temeljne pravice upoštevati v vseh ukrepih, ki so namenjeni vzpostavljanju območja svobode, varnosti in pravice.

2.4 z zadovoljstvom ugotavlja, da je Haaški program prepoznal velik pomen krepitve pravic, ki izhajajo iz državljanstva, in odločno podpira zaščito teh pravic, saj mora biti razvoj državljanstva še naprej eno ključnih načel Unije.

c) *Azil in migracijska politika*

2.5 opozarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti ključno vlogo pri socialni integraciji priseljencev in zahteva, da se za integracijske ukrepe namenijo primerna sredstva;

2.6 opozarja, da na vključevanje priseljencev močno vplivata nacionalna zakonodaja in socialna varnost. Pri odločitvah o skupnem evropskem okviru je treba upoštevati razlike med nacionalnimi sistemi;

2.7 meni, da je pomembno, da bodo nacionalne vlade tudi v prihodnje odločale, ali obstaja potreba po dodeljevanju delovnih dovoljenj državljanom tretjih držav. Priseljivanje mora temeljiti na dejanski potrebi po delovni sili v različnih sektorjih in v raznih državah članicah; poudarja, da morajo države članice določiti število sprejetih delavcev migrantov.

2.8 ugotavlja, da stopnja mobilnosti znotraj EU ni previsoka, da je v nekaterih pogledih povečanju mobilnosti znotraj Unije treba posvetiti pozornost. Nadalje meni, da je treba izboljšati prost pretok državljanov Unije in njihovih družin;

d) *Boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu ter strategija EU za boj proti drogam*

2.9 meni, da je na področju kazenskega prava treba dati prednost težjim čezmejnimi kaznivim dejanjem, preprečevanje manjših in lokalnih deliktov pa naj ostane naloga nacionalnih zakonodaj. S tem priznava, da je preprečevanje kriminala področje, na katerem lahko EU dejansko prispeva k temu, da se v ukrepe na nacionalni, regionalni in lokalni ravni uvede resnična „evropska dodana vrednost“. Vzajemnemu priznavanju pravosodnih odločb je treba dati prednost pred usklajevanjem kazenskopravnega sistema;

2.10 opozarja, da najpomembnejši cilj v okviru boja proti terorizmu, ki je zagotavljanje varnosti državljanov, v praksi ne sme voditi k kršenju temeljnih pravic, in Evropsko komisijo poziva, naj v okviru boja proti terorizmu poda predlog za varstvo osebnih podatkov;

2.11 meni, da je treba k boju proti drogam tudi v prihodnje pristopiti na več ravneh, tako na strani ponudbe kot na strani povpraševanja;

2.12 Evropsko komisijo ponovno poziva, naj v obstoječih in morebitnih novih programih predvidi ukrepe, s katerimi bi dopolnili strategije na socialnem področju, področju urbanizma, izobraževanja ter na področju spodbujanja udeležbe državljanov in njihovega občutka za skupnost;

2.13 ponovno poudarja nujnost, da se ustanovi evropska opazovalnica za mestno varnost — s preprosto strukturo –, ki bi Evropski uniji in državam članicam služila kot instrument za zbiranje, organiziranje in obdelavo podatkov o žrtvah kriminala in občutku negotovosti ter podpirala in usklajevala raziskave in oblikovanje politik. Ti ukrepi naj se ne bi izvajali zgolj na področjih, ki so v pristojnosti Evropske unije, temveč tudi pri vzpostavitvi regionalnih in lokalnih partnerstev;

2.14 podpira predlog Evropske komisije, da naj novi instrument za evropsko sosedsko politiko in partnerstvo vključuje tudi krepitev sodelovanja na področju pravosodja in notranjih zadev, vključno z vprašanji azila, migracijskih tokov, preprečevanja terorizma in organiziranega kriminala.

e) *Pravosodno sodelovanje*

2.15 zahteva, da se predstavniki regionalnih in lokalni oblasti tesneje vključujejo v načrtovalne in izvajalne ukrepe, potem ko bo zakonodaja o vzpostavljanju območja svobode, varnosti in pravice na nacionalni ravni stopila v veljavo;

2.16 priporoča, da se v okviru pravosodnega sodelovanja posebna pozornost nameni spodbujanju načela vzajemnega priznavanja sodb in da se državljanom ter oblastem omogoči boljši dostop do informacij o pravnih sistemih in organizaciji drugih držav članic.

f) *Mejne kontrole*

2.17 meni, da je koristno sklepati posebne sporazume — če so upravičeni in temeljijo na pravni podlagi, določeni za vsak

primer posebej — o ohranjanju tradicionalnih čezmejnih odnosov na zunanjih mejah EU, če ti ne ogrožajo varnost državljanov in zagotavljajo varovanje zemeljskih meja med EU in sosednjimi državami.

g) *Financiranje ukrepov*

2.18 poziva Evropsko komisijo, da nemudoma sprejme finančne ukrepe za uresničevanje območja svobode, varnosti in pravice in da pri tem upošteva finančne potrebe regionalnih in lokalnih oblasti;

2.19 priporoča, da se v finančnih programih predvidi ustrezna podpora za ukrepe lokalnih in regionalnih oblasti v okviru vključevanja priseljencev, in opozarja, da kriteriji za podporo ne bi smeli biti preveč omejevalni. Pri tem omenja predvsem omejitve zaradi motivov za priseljevanje, ki se z vidika vključevanja v praksi niso izkazali za učinkovite;

2.20 priporoča, da programi omogočijo tudi medsebojno izmenjavo uradnikov lokalnih in regionalnih oblasti različnih držav članic, s čimer bi kar najučinkoviteje pripomogli k širjenju uporabe preverjenih postopkov;

2.21 meni, da je treba lokalnim in regionalnim oblastem omogočiti sodelovanje v okviru organov, ki upravljajo finančne programe;

2.22 poudarja, da je treba medsebojno uskladiti in dopolniti finančne programe in sredstva iz strukturnih skladov, namenjena izvajanju območja svobode, varnosti in pravice, kar zahteva tesno sodelovanje različnih generalnih direktij Komisije pri oblikovanju finančnih programov;

2.23 poziva Evropsko komisijo, da izdela obsežno komunikacijsko strategijo o možnostih financiranja območja svobode, varnosti in pravice, da bodo odgovorni pri izvajanju ukrepov imeli dostop do informacij o različnih virih financiranja.

V Bruslju, 14. aprila 2005

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB